ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاگ جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيڤا دروپشيان

1500 Լ.Ո. 72ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 270 (20433) ՈՒՐԲԱԹ, 28 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2000 10 ԷՋ

ՌՈՒՍԻԱ, ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ՈՒՔՐԱՆԻԱ ՊԻՏԻ ՀՐԱՒԻՐՈՒԻՆ *ՎՈՒՈՒԱՄԻ* ԺՈՂՈՎԻՆ

ԹԻՖԼԻՍ, 27 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Վրաստանի պաշտպանութեան նախարարը յայտնեց, որ ՎՈՒՈՒԱՄի անդամ երկիրներու պաշտպանութեան նախարարներու հանդիպումին, որ տեղի պիտի ունենայ Մարտին Թիֆլիսի մէջ, պիտի հրաւիրուին նաեւ Ռուսիոյ, Հայաստանի եւ Ուքրանիոյ պաշտպանութեան նախարարները:

Վրացի նախարարը ըսաւ, որ ՎՈՒՈՒԱՄի կինուորական գործակցութիւնը պէտք չէ նկատուի իբրեւ կինուորական նոր դաշինքի ստեղծում հակակշռելու ՆԱՏՕի ընդհանուր անվտանգութեան պայմանագիրը:

ՎՈՒՈՒԱՄի մաս կը կազմեն Վրաստան, Ուքրանիա, Ուզպեքիստան, Ազրպէյճան եւ Մոլտաւիա:

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄՈՎ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԻՒՊԱՏՈՍՍԱՐԱՆ՝ Ս. ՓԵԹԵՐՊՈՒՐԿԻ ՄԷՋ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 27 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Ռուսիոյ կառավարութեան որոշումով Ս. Փեթերպուրկի մէջ պիտի բացուի Հայաստանի գլխաւոր հիւպատոսութիւն, իսկ Նովոսիպիրսքիի մէջ հիւպատոսական գրասենեակ:

Ռուսիոյ կառավարութիւնը յիշեցնել կարեւոր է վարչակազմերուն յանձնարարած է հիւպատոսարաններու համար շէնքեր տրամադրել Հայաստանի կառավարութեան վարձելու կամ գնելու պայմանով, կամ անհրաժեշտութեան պարագային՝ հող տրամադրել շէնքի կառուցման համար:

ԻՍՐԱՅԷԼԻ ՄԷՋ ԱՐԳԵԼԱՓԱԿՈՒԱԾ ԼԻԲԱՆԱՆՅԻՆԵՐՈՒՆ ՀԱՐՑԸ ԼՈՒԾԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ՈՉ ՄԷԿ ՃԻԳ ՊԻՏԻ ԽՆԱՅԷ

ՅԱՅՏՄՈՒՐԹԻՒՆ ԼԱՀՈՒՏ

Լահուտ կ'ընդունի քանատացի ծերակուտականը

Նախագահ գօր. Էմիլ Լահուտ երէկ հաւաստեց, որ պետութիւնը ոչ մէկ ճիգ կը խնայէ եւ բոլոր միջոցներով կը հետապնդէ Իսրայէլի մէջ արգելափակուած լիբանանցի պատանդներու հարցին լուծումը:

Իսրայէլի մէջ լիբանանցի արգելափակեալներու հետ գօրակցութեան յանձնախումբը ընդունած առեն նախագահ Լահուտ նաեւ ըսաւ, որ Լիբանան հպարտ է այդ գերիներուն հերոսութեամբ ու գոհողութիւններով, որովհետեւ անոնք պաշտպանեցին բոլոր արաբներու արժանապատուութիւնը: «Առանց այդ գոհողութիւններուն, Լիբանան իր բանագրաւեալ հողերու ապատագրման ճամբուն վրայ պիտի չլլար այսօր», ըսաւ ան:

Նախագահը նաեւ վստահեցուց, որ պետութիւնը, կեանքու ապատարձակումէն ետք անոնց իրաւունքները ապահովելու ոչ մէկ ճիգ պիտի խնայէ:

Նախագահ Լահուտ երէկ ընդունեց Լիբանանի մէջ

Շար.ի՝ էջ 2

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ԲԱԶՄԱԿՈՂՄԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

ԻՍՐԱՅԷԼ ԿԸ ՅՈՒՍԱՅ ԼԱՒ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԱՆԱՆԱԼ ԱՐԱԲՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

Իսրայէլ, որ պայքար կը մղէ խաղաղութիւն հաստատելու համար Սուրիոյ, Լիբանանի եւ պաղեստինցիներուն հետ, կը յուսայ արաբական լայն ընդունելութեան արժանանալ Երեքշաբթի օր, Մոսկուայի մէջ տեղի ունենալիք խաղաղութեան բավմակողմանի բանակցութիւններուն, որոնց պիտի մասնակցին միջին արեւելեան երկիրներու արտաքին գործոց նախարարները:

Ամերիկեան - ռուսական հովանաւորութիւն վայելող բանակցութիւններուն նպատակն է թափ տալ փոխադարձ վստահութեան արաբներուն եւ Իսրայէլի միջեւ, ինչպէս նաեւ՝ Եւրոպական Միութեան, Ճափոնի եւ քարիւղով հարուստ Ծոցի արաբական երկիրներու տրամադրած նիւթական եւ բարոյական օժանդակութեան:

Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաք կը յուսայ, որ բանակցութիւնները փաստեն արաբներուն եւ համոզեն զանոնք, թէ հրէական պետութիւնը պատրաստակամութիւն կը յայտնէ հողի փոխարէն խաղաղութիւն հաստատելու: Պարաք կ'ուզէ արաբներուն փաստել, թէ ինք նախկին վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի ծայրայեղական քաղաքականութեան համաձայն չէ եւ կ'ուզէ մեկուսացումէ դուրս բերել Իսրայէլը:

Սուրիոյ եւ Լիբանանի բացակայութիւնը, ինչպէս նաեւ՝ Դամասկոսի հետ բանակցութիւններուն առկախումը, սակայն կասկածի տակ կ'առնեն Մոսկուայի հանդիպումին ունենալիք արդիւնքները: Մեկնաբաններ դիտել կու տան, որ այսպիսի ժողովներ եւ հանդիպումներ ապարդիւն պիտի մնան, այնքան ատեն, որ Իսրայէլ խաղաղութեան համաձայնագիր մը չէ ստորագրած նախագահ Հաֆէզ Ասատի հետ:

Իսրայէլի արտաքին գործոց նախարար Տէյվիտ Լեւի պիտի փորձէ վերահաստատել այն մթնոլորտը, որ տիրապետած էր ութ տարի առաջ, երբ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան բավմակողմանի առաջին բանակցութիւնները տեղի ունեցած էին եւ երբ Լեւի դարձեալ իբրեւ Իսրայէլի արտաքին գործոց նախարար խօսք առած էր արաբ պաշտօնակիցներուն դիմաց: 1992ի բանակցութիւններուն արաբական 11 պատուիրակութիւններ մասնակցած էին: Այդ օրէն ի վեր, Իսրայէլ դիւանագիտական կապեր հաստատած է Յորդանանի եւ Մաւրիտանիոյ հետ, ինչպէս նաեւ՝ կապի գրասենեակներ՝ Մարոքի, Օմանի, Քաթարի եւ Թունուզի մէջ: Իսրայէլի

Շար.ի՝ էջ 10

ՋԵՋԵՆԻՈՅ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ԻՐ ԱԻԱՐՏԻՆ ԿԸ ՄՕՏԵՆԱՅ

ԿՂԶՄԷ ԻՎԱՆՈՎԻ

Ռուս զինուորներ կը ռմբակոծեն Կրոզնիի

Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանով երէկ յայտարարեց, թէ Ջեչենիոյ մէջ իր երկրին զինուորական գործողութիւններու «գործօն հանգրուանը» մօտ ատենէն պիտի աւարտի:

Իվանով կը խօսէր Մոսկուայի մէջ Եւրոպական Խորհուրդի երեսփոխաններուն, որոնց մէկ քանին կ'ուզէր, որ Ռուսիոյ դէմ պատժամիջոցներ հաստատուին Ջեչենիոյ կացութեան պատճառով:

Իվանով չեշտեց, որ Ջեչենիոյ տագնապին «միայն քաղաքական լուծում կրնայ ըլլալ», եւ թէ սահմանադրական կարգ ու կանոնն ու Դաշնակցային Ռուսիոյ հողային ամբողջականութիւնը ճանչցողներուն հետ քաղաքական տիալոգ մը յատուկ «ուշադրութեան առարկայ կը դարձնենք»:

Ան հերքեց, որ Ռուսիա Ջեչենիոյ մէջ մարդկային իրաւունքները բռնարատած է, յայտնելով. «Մարդկային իրաւունքները պարտաբերելու համար, անոնք գոյութիւն պէտք է ունենան: Արդեօք ձեզմէ ոեւէ մէկը կրնայ ըսել, թէ Եւրոպական Խորհուրդի տարեւէ չափանիշ գոյութիւն ունեցած է հոն անցնող երեք տարիներուն», հարց տուաւ ան:

Իվանով Ջեչենիոյ մէջ գինեալ ագգայնական գործունէութիւնը բաղդատած է «քաղցկեղի մը, զոր պէտք է արմատախիլ ընել, նախքան անոր տարածումը»:

Ան ըսաւ, որ Ռուսիա «կը պաշտպանէ մեր հասարակաց սահմանները Եւրոպայի դէմ յարձակողականի դիմել աւելի տղող միջազգային ահաբեկչութեան բարբարոս յարձակումներէն», եւ թէ չեչէն գինեալները «օտար վարձկաններու գօրակցութիւն վայելող յաւապէս գինուած աւազակներ են»:

Շար.ի՝ էջ 10

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԻՐԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԿԱՊԵՐՈՒ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

Հայաստանի Գործարարներու եւ Արդիւնաբերողներու Միութեան նախագահ Արամ Վարդանեան Իրանի մէջ տեսակցութիւն ունեցաւ Ճարտարարուեստի, Հանքերու եւ Առեւտուրի Պալատի փոխ նախագահ Ֆերէյտուն Էնթեզարիի հետ:

Հանդիպումին Վարդանեան ողջունեց Իրան մուտքի արտօնագրի գծով դիւրութիւնները, տուրքերու եւ ճամբորդական ծախսերու նուազումը, ինչպէս նաեւ՝ Իրանի եւ Հայաստանի միջեւ ապրանքներու փոխանակումը:

Շար.ի՝ էջ 2

ԱԼԻԵԻ ՋՕՐԱՎԻԳ՝ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՏԱԳՆԱՊԻ ԽԱՂԱՂ ԼՈՒԾՄԱՆ

Ազրպէյճանի ամերիկեան դեսպանատան մէջ կայացաւ կովկասեան երկիրներու մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպաններու համագումարը:

Նախագահ Ալիեւ ընդունեց ամերիկացի դեսպանները եւ ըսաւ, որ համագումարին Պաքուի մէջ կայացումը ցոյց կու տայ, որ Միացեալ Նահանգներ ուշադրութեան առարկայ դարձուցած են Ազրպէյճանը:

Շար.ի՝ էջ 10

ՈՉ ՈՔ ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՅՈՅՍ ԹՈՂ ՈՒՆԵՆԱՅ

ՅԱՅՏՄՈՒՐԹԻՒՆ ՔՈՀԱՐԵԱՆ ՏԱՒՈՍ ՄԵԿՆԵԼԷ ԱՌԱՋ

ԵՐԵՒԱՆ, 27 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- «Ես երկրէն պիտի բացակայիմ քանի մը օր եւ քաղաքական այն գործիչներուն եւ կուսակցութիւններուն, որոնք աշխուժացած են արտակարգ ընտրութիւններու գծով, պիտի ուզէի ըսել, որ նմանօրինակ յոյսեր չունենան. երկիրը կը կառավարուի, իրավիճակը կը կառավարուի յստակօրէն», յայտարարեց Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան Հինգշաբթի օր Տաւոս մեկնելէ առաջ, «Զուարթնոց» օդակայանին մէջ:

Տաւոսի տնտեսական տարեկան խորհրդաժողովին անդրադառնալով՝ նախագահ Քոչարեան նկատել տուաւ, որ եթէ կ'ուզենք ներդրումներու ճիշդ քաղաքականութիւն վարել, ապա Հայաստան իրաւունք չունի բացակայելու այս կարեւոր խորհրդաժողովէն:

Նախագահ Քոչարեան յայտնեց, որ խորհրդաժողովի շրջագիծին մէջ հանդիպում պիտի ունենայ Ազրպէյճանի նախագահ Հայտար Ալիեւի հետ, որուն հետ պիտի փորձէ շարունակել սկսած գործընթացը:

«ԿԱՅՈՒՆՈՒԹԻՒՆ» ԽՄԲԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ՝ ՄՏԱՀՈԳ

ԵՐԵՒԱՆ, 27 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ) - Հայաստանի Ագգային Ժողովի «Կայունութիւն» պատգամաւորական խմբակցութիւնը մտահոգութիւն յայտնեց Հայաստանի ներքին քաղաքական իրավիճակին վերաբերեալ:

Խմբակցութեան կողմէ երէկ հրապարակուած յայտարարութեան մէջ կը նշուի, թէ քաղաքական կարգ մը ուժեր, որոնք չյաջողեցան վերջին ընտրութիւններուն բաւարար քուէ հաւաքել, կ'ուզէ ջատրեն իշխանութիւններու հրաժարականի հարցը:

Անկուսակցական պատգամաւորներէ կազմուած «Կայունութիւն» խմբակցութիւնը նկատել կու տայ, որ քաղաքական յիշեալ ուժերու առաջադրանքները գուրկ են առարկայական հիմնաւորումներէ: Անիկա կոչ կ'ընէ անոնց՝ վեր կանգնելու կուսակցական նեղ չահերէ:

Խմբակցութիւնը կոչ կ'ընէ նաեւ նախագահին եւ վարչապետին՝ հրապարակաւ ներկայացնելու իրենց մտահոգութիւնները ներքին քաղաքական իրավիճակին ուղղութեամբ:

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ - ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԽՄԲԱԿ ՄԸ

ԵՐԵՒԱՆ, 27 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան կողմէ ԱՊՀ երկիրներուն տրամադրուող օժանդակութեան համակարգող Պիլ Թէյլըր եւ Հայաստանի էլեւմուտքի նախարար Լեւոն Բարխուդարեան կնքեցին երկու երկիրներու կառավարութիւններուն միջեւ գործակցութեան յուշագիր:

Յուշագիրի ստորագրման արարողութեան ներկայ գտնուեցան վարչապետ Արամ Սարգսեան, նախարարներ եւ ամերիկացի դիւանագէտներ:

Ստորագրումէն ետք տեղի ունեցած մամլոյ ասուլիսի ընթացքին Լ. Բարխուդարեան ըսաւ, որ յուշագիրին համաձայն, պիտի ստեղծուի հայ - ամերիկեան աշխատանքային խմբակ մը, որ պիտի նպաստէ գործարարներու շահերու պաշտպանութեան, ներդրումներու քաջալերման եւ օժանդակութիւններու նպատակաուղղուած օգտագործման:

Իր կարգին, Պ. Թէյլըր նշեց, որ աշխատանքային խմբակի ստեղծման գաղափարը յղացած է վարչապետ Վազգէն Սարգսեան: Ան տեղեկացուց, որ խմբակը տարեկան երկու հանդիպումներ պիտի ունենայ Երեւանի եւ Ուաշինկթընի մէջ: Ան ըսաւ, որ Մ. Նահանգներ նմանօրինակ համաձայնագիր չեն կնքած Վրաստանի հետ, իսկ Ազրպէյճանի հետ նմանօրինակ յուշագիր մը կնքուեցաւ անցեալ շաբաթ:

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ» ՕՐԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳԻՐԻՆ ԴԷՄ՝ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՎՃԻՌ

*ԵՐԵՒԱՆ, 27 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ) - Հայաստանի գինուորական եւ քրէական գործերու վերաքննիչ դատարանը Հինգշաբթի օր «Հայկական ժամանակ» («Օրագիր») թերթին գլխաւոր խմբագիր Նիկոլ Փաշինեան յանցաւոր նկատեց (պաշտօնական անփութութիւն)՝ գայն դատապարտելով մէկ տարի բանտարկութեան: Դատարանը վճիռին գործադրութիւնը յետաձգեց մէկ տարի, իսկ այդ չրջանին մեղադրեալի վարքին կը հետեւի անոր բնակած չրջանին ներքին գործոց բաժանմունքը:

Ն. Փաշինեանի փաստաբան Տիգրան Ջանոյեան դողջ պիտի ներկայացնէ վճռարեկ դատարանին:

Իր վերջին խօսքին մէջ, Փաշինեան նշեց, որ անմեղ է եւ աշխատած է Հայաստանի Սահմանադրութեան եւ մամուլի մասին օրէնքի չրջագիծին մէջ:

Փաշինեան մեղադրուած էր Երեւանի Պետական Համալսարանի իրաւաբանական ամպիոնի վարիչ Նորայր Այվազեանի եւ Ա. Պլուգեանի դէմ գրպարտութիւններ ընելու յանցանքով:

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ՝ «ՍՈԼԻՏԵՐ»Ի ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ

Հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ Սեպուհ Յովհաննէսեան եւ երեսփոխաններ Ժաք Չուխտարեան ու Աւետ Թադեւոսեան երեկ այցելեցին «Սոլիտեր»ի նախագահ տոքթ. Շամասայի: Հանդիպումին ներկայ գտնուեցան Շամասայի խորհրդականը եւ «Սոլիտեր»ի վարչական խորհուրդի անդամ Սարգիս Տէմիրճեան:

Քննարկումի առարկայ դարձաւ Ազգայինի առաջնորդարանի կառոյցի հարցը:

ԴՊՐՈՑԱՅՆԵՐՈՒՆ ՄԵԾ ՄՂՄԸ ԱՅՍՕՐ ՓԱՐԿ

ՅՈՒՐՏԻ ԱԼԻՔԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

Ջերմաստիճանը երէկ մեծ անկում արձանագրեց եւ ձիւն տեղաց 400 մ. եւ նոյնիսկ 300 մ. բարձրութեան վրայ գտնուող կարգ մը չրջաններուն մէջ, մինչ ծովեզերեայ չրջաններու մէջ անրնդհատ անձրեւեց: Մովեզերեայ չրջաններուն մէջ ջերմաստիճանը երբեմն իջաւ մինչեւ 4 աստիճանի, մինչ Արգի մէջ անիկա հասաւ նուազ 8 աստիճանի, Զահլէի մէջ՝ նուազ մէկ աստիճանի:

Ձիւնը փակեց բարձր չրջաններու ճամբաները, եւ քաղաքային պաշտպանութեան պուլտոզըրները չկրցան բաց պահել կանոնք, անրնդհատ ձիւնելուն պատճառով: Այսուհանդերձ կարելի եղաւ ճամբաները բանալ դպրոցականներու տան վերադարձը ապահովելու անհրաժեշտ չափով, յաճախ՝ բանակի, ապահովութեան ուժերու եւ կարմիր խաչի կամաւորներուն օժանդակութեամբ:

Շար.ի՝ էջ 2

EXPRESS INSURANCE COMPANY

MedNet

Մանրամասնութեանց համար դիմել՝
հեռ. (01)250999 - (8 գիծ)
ֆաքս : (01) 250888
Տորա, Սանթըր Տէյրեան, 2րդ յարկ

ԵՐԵՔ ՄԻԼԻՈՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԱԳԻՆՈՎ

Շ. ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆԻ ԱՋԱՏ ԱՐՁԱԿՈՒԵԼՈՒ ԴԻՄՈՒՄԸ ԸՆԴՈՒՆՈՒԵՑԱՒ

Պէյրութի աւագ քննիչ դատախազ Ապտել Ռահման Շեհապ երեկ որոշեց ընդառաջել քարիւղի նախկին նախարար Շահէ Պարսումեանի ազատ արձակուելու դիմումին: Ան ճշդեց երեք միլիառ լ. ոսկիի երաշխաւորագին:

Դրամական հարցերու ընդհանուր դատախազութիւնը ընդունեց Շեհապի որոշումը, որ փոխանցուելու էր նաեւ պետութեան յարուցած դատերու հետապնդման արդարութեան նախարարութեան գրասենեակին: Գրասենեակը, եթէ համաձայն չգտնուի, մինչեւ այսօր կէսօր որոշումի բեկանման դիմում կրնայ ներկայացնել, ապա թէ ոչ, Պարսումեան ազատ կ'արձակուի:

Միւս կողմէ, ընդհանուր դատախազ Ատնան Ատտում երեկ Տընինէի դեպքերուն գծով ամբաստանագրեր հրապարակեց 17 ձերբակալուածներու եւ փախստական Ահմէտ Ապտել Քարիմ Սաատիի (Ապու Մըհժէն), ինչպէս նաեւ բոլոր անոնց դէմ, որոնց մեղսակցութիւնը երեւան կու գայ հետաքննութեան ընթացքին:

Ատտում Պէյրութի մէջ Ռուսիոյ դեսպանատան վրայ յարձակումին գծով ամբաստանագիր հրապարակեց ցարդ անյայտ յանցաւորին դէմ:

ՃԱՓՈՆ ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ

Ճափոնի դեսպանը այցելեց Ջուհէյր Համտանի

Լիբանանի մէջ Ճափոնի դեսպան Մացուհիրօ Հորիկոչի երէկ այցելեց արտաքին գործոց նախարարութեան ընդհանուր քարտուղար Ջուհէյր Համտանի: Տեսակցութենէն ետք ան հաստատեց այն տեղեկութիւնները, թէ իր կառավարութիւնը լիբանանեան իշխանութիւններուն ներկայացուցած է Լիբանանի մէջ բանտարկուած ճափոնական կարմիր Բանակի անդամները արտայանձնելու դիմում:

Ճափոնի դեսպանը րսաւ. «Կը սպասենք մեր դիմումին լիբանանեան կառավարութեան պատասխանին», աւելցնելով, որ լիբանանեան իշխանութեանց ներկայացուած են այդ անձերու գործած ոճիրներուն մանրամասնութիւնները: Ան րսաւ, որ Թոքիօ նախանձախնդիր է երաշխաւորելու, թէ այդպիսի ոճիրներ պիտի չկրկնուին:

«Արտայանձնումի պարագային անձնասպանութիւն գործելու ճափոնցի բանտարկեալներու սպառնալիքը մամուլը հաղորդեց եւ կարելի չէ մեկնաբանութիւններ տալ», րսաւ ան:

Նշենք, որ Համտան երէկ նաեւ ընդունեց Եգիպտոսի եւ Իտալիոյ դեսպաններ Ատէլ Խոտարին ու Ճիուզեփէ Քասինին:

ՅՈՒՐՏԻ ԱԼԻՔԸ...

Շարունակուած Ա.էջէն

Ներքին ապահովութեան ուժերը քաղաքացիներէն խնդրեցին խուսափիլ լեռնային ճամբաներու գործածութենէն, իսկ անհրաժեշտութեան պարագային՝ դանդաղ քշել, որպէսզի ինքնաշարժները չսահին: Անոնք նաեւ փակեցին կարգ մը ճամբաներ՝ թոյլատրելով միայն շղթաներով օժտուած ինքնաշարժներու անցքը:

Հանրօգուտ աշխատանքներու եւ փոխադրամիջոցներու նախարար Նաժիպ Միքաթի հաղորդակցութեան մէջ մնաց նախարարութեան աշխատանքի խմբակներու, նահանգապետներու եւ գաւառապետներու հետ՝ հսկելով ճամբաներու վիճակին:

Հարկ է նշել, որ ոդոդումներ եւ գետերու վերածուած ճամբաներ չնկատուեցան երէկ:

Բազմաթիւ դպրոցներ որոշեցին այսօր՝ Ուրբաթ, փակ պահել դուռերը, եւ ծնողներէն խնդրեցին Երկուշաբթի օր հեռաձայնով հետաքրքրուիլ, թէ դպրոցը բա՞ց է, թէ ոչ: Անոնց մեծ մասը երէկ դասաւանդութիւնները ընդհատելով՝ կանուխ արձակեց աշակերտութիւնը:

ՆԱԽԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Օդերեւութաբանական կեդրոնները նախատեսեցին, որ այսօր չարունակուին անձրեւը, ձիւնն ու ցուրտը. ծովեզերեայ շրջաններու ջերմաստիճանը պիտի ըլլայ + 2էն + 7 աստիճան, 1000 մ. բարձրութեան վրայ՝ - 4էն + 1, Պեքաայի մէջ՝ - 3էն + 3: Խոնաւութեան համեմատութիւնը՝ 80էն 95 %, իսկ օդը՝ անձրեւոտ եւ ձիւնոտ՝ 300 մ. բարձրութենէն սկսեալ:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

•Իր ամուսնոյն՝ Սարգիս Պետիկեանի մահուան առիթով. տիկին Էլմոն Պետիկեան 1000 տոլար՝ կը նուիրէ Լ.Օ.Խի «Ա. Պուլղուրճեան» ընկերաբժշկական կեդրոնին:

ԼԻԲԱՆԱՆ ՀԱՍՏԱՏ ՊԻՏԻ ՄՆԱՅ ԹԻՒ 425 ՈՐՈՇՈՒՄԻ ԳՈՐԾԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԻՐ ՊԱՀԱՆՋԻՆ ՎՐԱՅ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀՐԱ

Վարչապետ Սելիմ Հրա երէկ դատապարտեց հարաւի մէջ իսրայէլեան մագլցումներն ու ապրիլեան հասկացողութեան անընդհատ խախտումները՝ բնակարանային թաղամասերու եւ քաղաքային շրջաններու ռմբակոծումով:

Վարչապետը ըսաւ, որ Իսրայէլ այս ձեւին դիմած է ընկճելու համար լիբանանեան կամքը, «բայց այս ոճը արդասիք չի կրնար մատնել մեզ, ո՛չ ալ մղել՝ հրաժարելու մեր հաստատ կեցուածքներէն, որոնք կը վերաբերին ՄԱԿի թիւ 425 որոշումին հիմամբ իսրայէլեան ուժերու Լիբանանէն հեռացումին կամ բանակցութիւններուն վերսկսելու Լիբանանի որոշումին»:

Վարչապետը յայտնեց, որ Լիբանան Ապրիլեան Հասկացողութեան հսկիչ մարմինը պիտի հրաւիրէ անմիջապէս գումարելու ժողով մը, քննարկելու համար հասկացողութեան պայմաններու Իսրայէլի կողմէ խախտումներուն դէմ իր գանգատը:

Հրա նաեւ հաւատեց, որ Լիբանան կը մերժէ իր միջազգային սահմաններու վերանայումը, եւ կառչած պիտի մնայ պաղեստինցի գաղթականներու տունդարձի իրաւունքին: «Այս կեցուածքը փոխանցեցինք առնչութիւն ունեցող բոլոր պետութիւններուն ու մասնաւորաբար Միացեալ Նահանգներու, որուն արտաքին գործոց նախարարի օգնական Թոմաս Պիքըրինկ նամակով մը վստահեցուց, թէ Միջին Արեւելքի խաղաղութիւնը Լիբանանի հաշուոյն պիտի չըլլայ», ըսաւ Հրա:

Նոյն ծիրէն ներս ան նկատել տուաւ, որ Լիբանան ապարդիւն կը նկատէ իր մասնակցութիւնը խաղաղութեան գործընթացի բավմակողմանի բանակցութիւններուն ու մասնաւորապէս գաղթականներու հարցերով կբաղող յանձնախումբին, որովհետեւ այդ յանձնախումբը կը հետաքրքրուի միայն մարդասիրական բնոյթի անոնց հարցերով եւ ո՛չ անոնց տունդարձով, մինչ Լիբանան կ'ուզէ գաղթականներու հարցի վերջնական լուծում՝ անոնց տունդարձը նախատեսող միջազգային որոշումներուն գործադրութեամբ:

Միւս կողմէ, կլիմայական ազդակներու պատճառով ստիպողական որեւէ կացութիւն դիմագրաւելու համար կառավարութեան որդեգրած միջոցառումներուն մասին հարցումի մը պատասխանելով՝ Հրա ըսաւ, որ պետական բոլոր վարչութիւններն ու նախարարութիւնները կօրաշարժի ենթարկուած են եւ անոնցմէ իւրաքանչիւրը կապուած է այսպիսի հարցեր դարմանելու «ստիպողական վիճակի գրասենեակ»ներ:

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Վարչապետ Հրա երէկ ընդունեց լիբանանեան ծագումով քանատացի ծերակուտական Փիէռ Տըպանէն, որուն կ'ընկերակցէր դեսպան Հայկ Սարաֆեան: Քննարկուեցաւ Քանատայի մէջ լիբանանեան գաղութի վիճակը:

Երեսփոխան Ամմար Մուսաուիի հետ կարգ մը շրջաններու կարիքները քննարկելէ ետք, Հրա ընդունեց իսրայէլեան բանտային տանջանքներու կոհ լիբանանցիներու վերադրակաւորման Խիամի կեդրոնի կառուցման ակգային միութեան հիմնադիրներ՝ նախարար Իասմ Նաամանը, երեսփոխան Ռոպէր Ղանէմն ու Մոհամէտ Սաֆան, որոնք յանձնեցին երկու յուշագրեր. առաջինը կը ներկայացնէ այդ կեդրոնի նպատակն ու կարեւորութիւնը, իսկ երկրորդը՝ ապատ արձակուած գերիներուն վիճակը:

Այլ առիթով մը, Հրա յայտարարեց, որ լիբանանցիք գրիչը եւ վէնքը միասնաբար պիտի գործածեն իրենց արդար իրաւունքներուն վերատիրանալու համար, ինչպէս նաեւ՝ իսրայէլեան չարիքը հեռացնելու համար երկրէն: Ան ամբողջական խաղաղութիւն հաստատելու կոչ ուղղեց:

ՍՏԱՑԱՆՔ

ԴԷՊԻ ՄԵԾ ՓՈԽԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հեղինակ՝ ԳՐԻԳՈՐ ՊԸԼԵՏԵԱՆ
Փարիզ, 1999

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

•Նիւթեր վաճառող շրջուն ծախող մը: Ամսական առաւել շահաբաժին: Հեռ. 03-290777:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

•Ոսկերիչ *սատաքէր*ներ: Հեռ. 01-268361:

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

•«Արմենիա» պողոտայ, Նահր, «*Պանք տիւ Սիրի է տիւ Լիպան*»ի դիմաց, յարմար դարմանատան: Հեռ. 01-267909:

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

(Մեկնումի առիթով)

•Մըգհէրի սկիզբ, 3 սենեակ, հիւրասրահ, ճաշասրահ, զոյգ բաղնիք, *օժտուած էր քոնտիսիոնէռով*: Հեռ. 01-267909:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԻՐԱՆ ...

Շարունակուած Ա.էջէն

Վարդանեան ըսաւ, որ իրանեան կողմը պէտք է պատրաստէ ցանկը այն ապրանքներուն, որոնք հայկական արտադրութիւններով պիտի փոխանակուին: Ան անհրաժեշտ նկատեց, որ աշխատանքային հանդիպում մը կայանայ Հայաստանի Գործարարներու եւ Արդիւնաբերողներու Միութեան ու Հայաստան - Իրան Առեւտուրի Պալատին միջեւ:

Իր կարգին, Հայաստան - Իրան Առեւտուրի Պալատի նախագահ Լեւոն Ահարոնեան ըսաւ, որ նկատի ունենալով, որ մեծ թիւով հայ առեւտրականներ կը գտնուին կեդրոնական ասիական երկիրներու մէջ, անոնց փորձառութիւնը կարելի է օգտագործել Անկախ Պետութիւններու Համագործակցութեան անդամ երկիրներու հետ յարաբերութիւններ մշակելու համար:

Էնթեզարի յայտնեց, որ երկու երկիրներուն միջեւ առեւտրական պատուիրակութիւններու փոխանակումը, մանաւանդ փոքր տնտեսութիւններու մարզին մէջ, կրնայ իր դրական ազդեցութիւնը ունենալ երկկողմանի յարաբերութիւններուն վրայ: Ան նշեց, որ Իրան եւ Հայաստան կրնայ միասնաբար արտադրել ելեկտրական սարքեր եւ փոխադրակառքերու փոխնորդ կտորներ:

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՔԱՐՏ ՍՏԱՆԱԼՈՒ ԴԻՄՈՒՄ

Ներքին գործոց նախարարութիւնը երէկ սկսաւ ընդունիլ ընտրական քարտ ստանալու դիմումները:

Նախարարութիւնը երէկ հաղորդագրութեամբ մը նկատել տուաւ, որ քաղաքացիները իրենց ընտրական իրաւունքները գործածելու համար նոր օրէնքին հիմամբ պէտք է ունենան այս քարտը: Հետեւաբար ատիկա ստանալ փափաքող քաղաքացին պարտի անձամբ կամ գրաւոր յանձնարարութիւն ունեցող ներկայացուցիչի միջոցաւ ոստիկանատուն մը կամ տեղական կարգավիճակի գրասենեակ մը ստանալ քարտ ունենալու ձրի դիմումնագիր, լեցնել ու թաղապետին կողմէ վաւերացնել ւայն՝ անոր կցելով թաղապետին կողմէ հաստատուած երկու 4x3 ամ.նոց նոր լուսանկարներ, ինչպէս նաեւ ինքնութեան թուղթի կամ *«իխրաժ քայտ»*ի լուսապատճէններ:

Ենթական այս դիմումը պէտք է ներկայացնէ ոստիկանատուն կամ կարգավիճակի գրասենեակ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՋՈՒԹԱԿԱՀԱՐՆԵՐՈՒ ԱՆՍԱՄՊԼԸ՝ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

•Հայաստանի դեսպանութեան հովանաւորութեամբ, 11, 12 եւ 13 Փետրուարին, երեկոյեան ժամը 9:00ին, ԵՈՒՆԵՍՔՕի դահլիճին մէջ ելոյթ պիտի ունենայ Հայաստանի Ջութակահարներու Անսամպլը՝ դասական երաժշտութեան կտորներով:

Հայաստանի Ջութակահարներու Անսամպլը ստեղծուած է 1958ին խմբավար Գէորգ Ահէմեանի կողմէ: Խմբավարին մահէն ետք, վայն փոխարինած է անոր կինը՝ Անահիտ Ահէմեան:

Անսամպլը արտասահմանի մէջ ունեցած է բազմաթիւ ելոյթներ:

ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՄԱՐՄԻՆԻ ԺՈՂՈՎ

Հրա կը նախագահէ օժանդակութիւններու գերագոյն մարմինի ժողովին:

Օժանդակութիւններու գերագոյն մարմինը երէկ գումարեց ժողով մը, գլխաւորութեամբ վարչապետ Սելիմ Հրայի եւ ներկայութեամբ նախարարներ Միշէլ Մուսայի, Ղազի Զաայթէրի, Սիւլէյման Թրապուլսիի եւ Նաժիպ Միքաթիի, ինչպէս նաեւ առնչութիւն ունեցող պետական վարչութեանց պատասխանատուներու:

Մարմինի առենադպիր կօր. Եահիա Ռաաւտ ժողովէն ետք յայտարարեց, որ մարմինը վաւերացուցած է Տընինէի բնակիչներուն վերջին դէպքերուն կրած վնասներուն համար հատուցումները, ինչպէս նաեւ որոշած է 35 միլիոն լ. ոսկի յատկացնել Այն Նպուհի պետական վարժարանին, մէկ միլիառ լ. ոսկի՝ գետնախնձորի արտածման դիւրացման, եւ օժանդակութիւններ՝ Արապալիհի իսրայէլեան ռմբակոծումէն վիրաւորուած աշակերտներուն: «Մարմինը շարունակած է քննարկումը բնական աղէտները դիմագրաւելու ազգային ծրագիրին», ըսաւ ան:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

•ԱՐԱԲԱԿԱՆ Միացեալ Էմիրութեանց տեղեկատուութեան նախարար շէյխ Զայէտ Պին Սուլթան Ալ Նահիան երէկ այցելեց Կանադա: ուր ծաղկեպսակ մը վետեղեց նահատակներու յուշակոթողին վրայ, ապա արտասանեց խօսք մը, որուն մէջ մեծարեց նահատակներն ու բռնագրաւումին դիմադրողները՝ վերահաստատելով իր երկրի վօրակցութիւնը Լիբանանի, եւ վստահութիւնը՝ թէ Լիբանան պիտի վերականգնի եւ վերագտնէ իր դիրքն ու դերը:

•ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ Պութրոս Հարպ երէկ սահմանադրական խորհուրդին յանձնեց իր, իր կնոջ եւ երեք անչափահաս զաւակներուն շարժական ու անշարժ ունեցուածքին մասին յայտարարագիր:

ՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ՈՉ ՄԷԿ...

Շարունակուած Ա.էջէն

Դեսպան Ժուանօ հրաժեշտի այցելութիւն տուաւ Լահուտի:

Ֆրանսայի դեսպան Տանիէլ Ժուանոն, ապա՝ լիբանանեան ծագումով քանատացի ծերակուտական Փիէռ Տրպանէն, որուն կ'ընկերակցէր դեսպան Հայկ Սարաֆեան, ինչպէս նաեւ նախկին վարչապետ Ամին Հաֆէզ:

Հանրապետութեան նախագահին այցելեցին նաեւ պասքեթպոլի ֆետերասիոնի պատուիրակութիւնն ու Քարիթասի նախագահ Եուհաննա Հաժ եպիսկոպոսը եւ բանակի գաղտնի սպասարկութեան պետ գօր. Ռեմոն Ագար:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՖՈՆՏԻՆ

•Սարգիս Սարգիսեանի մահուան առիթով.
Տիկին Ալիս Պագալեան 50.000 լ. ո.

ԹՈՒՐՔԻԱ

ԷՃԵՒԻՏ ԵՒ ԲԱՆԱԿԸ ԿԸ ՀԱԿԱԴԱՐՁԵՆ ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

ԱՆԳԱՐԱ, 27 (ՌՈՅԹԸՐՁ).- Թուրքիոյ վարչապետ Պիւլէնթ Էճեւիտ Հինգշաբթի օր յայտնեց, թէ իսլամ ծայրայեղականներու կողմէ նորագոյն սպանութիւնները ցոյց կու տան քաղաքականութիւնը եւ կրօնքը իրար խառնելու վտանգը:

Անոր խօսքերը կ'արձագանգէին երկրի ուժեղ բանակի հրամանատարութեան կզուշացումներուն: Բանակը գլխաւոր ընդդիմադիր իսլամական կուսակցութիւնը այպանած էր՝ Հընպոլլա ծայրայեղական շարժումի ստեղծումին համար:

Ցմահ չարչարուած 33 անձերու՝ մեծամասնութեամբ քիւրտեր, դիակներու յայտնաբերումը վերակենդանացուցած է այն ամբաստանութիւնները, թէ պետութիւնը Հընպոլլայի կօրավիգ կանգնած է: Կառավարութիւնը կը հերքէ ամբաստանութիւնը:

Օրաթերթերու համաձայն, քաղաքական ղեկավարներ Հընպոլլայի կողմէ չարչարանքի ենթարկուածներու վիտէօ-ժապաւէնէն 10 վայրկեան միայն կրցած են դիտել: Զինեալները ըստ երեւոյթին նկարած են չարչարանքներն ու սպանութիւնները:

Էճեւիտ եւ բանակը կը հակադարձէին կարգ մը շշուկներու, թէ ապահովութեան ուժերու կարգ մը տարրեր գաղտնօրէն քաջալերած են Հընպոլլայի ծայրայեղական անդամներ, վանունք իբրեւ կէնք օգտագործելով քիւրտ ղեկավար Ապտիւլլա Օճալանի կինեալներուն դէմ՝ երկրին հարաւարեւելեան գօտիին մէջ:

Իսլամական Առաքինութիւն Կուսակցութիւնը, որ խորհրդարանին երրորդ մեծագոյն ուժն է, Հընպոլլայի ծագումին շուրջ քննութիւն պահանջող գլխաւոր խմբակցութիւններէն եղած է:

Սակայն բանակի կզուշացումէն քանի մը ժամ ետք, Առաքինութեան ղեկավար Ռեճայ Քութան քայլ մը ետ գացած էր, յայտնելով, որ պարկապէս կրկնած է տեղեկատու աղբիւրներու արտայայտած ակնարկութիւնները:

«Իբրեւ Առաքինութիւն, չենք ուզեր մտածել այն հաւանականութեան մասին, թէ պետութիւնը Հընպոլլան հովանաւորած է», ըսած էր ան Շորեքշաբթի օր, թղթակիցներու:

Այսուհանդերձ, կուսակցութեան բարձրաստիճան մէկ պաշտօնատարը Հինգշաբթի օր ըսաւ, որ բանակը անձեռնմխելիութիւն չի վայելեր հանրային քննադատութենէն:

Առաքինութեան փոխ ղեկավար Վեյսէլ Ճանտան մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին յայտնեց, թէ իւրաքանչիւր հիմնարկ եւ անհատ հաւասար է սահմանադրութեան եւ օրէնքներուն առջեւ: «Եթէ անոնցմէ ոեւէ մէկը սխալ մը գործէ, պէտք է քննադատուի՝ ի շահ երկրին», ըսաւ ան:

Սակայն բանակի ուժեղ կօրավարներուն հետ հաւանական լարուածութիւնը մեղմացնելու նպատակով, Ճանտան աւելի ուշ աւելցուց, որ Առաքինութիւնը չ'ուզեր բանակին վնասել, այլ կ'ուզէ, որ պետութեան մասին կասկածներուն վերջ տրուի:

ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿՐՆԱՅ ԱՂՊՕՐԻՆԻ ՀՈՉԱԿՈՒԻԼ

Առաքինութիւնը կրնայ խորհրդարանին կողմէ ապօրինի հոչակուիլ այն ամբաստանութեամբ, որ փորձած է աշխարհիկ կարգերը տապալել եւ կրօնական պետութիւն մը հիմնել:

Նախապէս իսլամական երեք կուսակցութիւններ նոյն յանցանքով ապօրինի հոչակուած են, ինչպէս յայտնած է բանակը Շորեքշաբթի օր իր հաղորդագրութեան մէջ:

Պետութեան աչքին Առաքինութիւնը եւ Հընպոլլա կը հետապնդեն վախճանական նոյն նպատակը. Թուրքիոյ մէջ իսլամական օրէնքի հաստատումը:

Ատիկանութիւնը Հինգշաբթի օր հարաւարեւելեան Սղերդ նահանգին մէջ Առաքինութեան անդամ քաղաքապետ մը ձերբակալած է՝ այն կասկածներով, թէ ան Հընպոլլայի հետ կապեր ունի:

Անցեալ շաբթուան ընթացքին երկրի տարածքին ձերբակալուած են հարիւրաւոր մարդիկ՝ վանունք Հընպոլլայի անդամ ըլլալու յանցանքով ամբաստանելով:

ՊԱՐԱՔ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՀԱՐՈՒԱԾ ՄԸ ՍՏԱՅԱՒ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 27 (ՌՈՅԹԸՐՁ).- Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաք Հինգշարթի օր քաղաքական հարուած մը ստացաւ, երբ պետական հաշուեքննիչ յանձնախումբի մը տեղեկագիրը գինք քննադատեց եւ կուսակցութեան ընտրապայքարին կազմակերպուած նուիրատուութիւններուն մասին քննութիւն պահանջեց:

Խիստ ոճով բանաձեւուած տեղեկագիրը կը նշէր, որ Պարաքի ղեկավարած «Մէկ Իսրայէլ» ճակատը խախտած է նուիրատուներու եւ կուսակցութեան համար ֆոնտեր ապահովելու օրէնքները: «Մէկ Իսրայէլ» ճակատը 10,5 միլիոն շեքէլ (2,6 միլիոն տոլար) տուգանքի ենթարկուեցաւ:

Ընդհանուր դատախազ Էլիաքիմ Ռուպինշթայն հրապարակեց քննութիւն բանալ «Մէկ Իսրայէլ»-ի ընտրապայքարի ապահոված ու գործածած ֆոնտերուն մասին, որոնք ըստ տեղեկագիրին, ճշդուած գումարներէն շատ աւելի էին:

Հաշուեքննիչ Էլիէզեր Կոլտպրկի տեղեկագիրը կը նշէր, որ իրրեւ ճակատին ղեկավարը, Պարաք պէտք էր անդրադառնար, որ օրինազանցութիւններ կը կատարուին եւ արգիլէր գանոնք: Պարաք հակադարձեց ըսելով, որ ինք տեղեակ չէր հաշուական մանրամասնութիւններէն, որոնք կը նշուին Կոլտպրկի տեղեկագիրին մէջ:

ՌՈՒՍԻԱ

ԵՐԵՔ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՎԵՐՋ ՏՈՒԻՆ *ՊՈՅԶՈՒԹԻՆ* ՏՈՒՄԱՅԻՆ ՄԷՋ

Եւգենի Փրիմաքով

Կրիկորի Եալինսքի

ՄՈՍԿՈՒԱ, 27 (ՌՈՅԹԸՐՁ).- Ռուսիոյ մէջ երեք կուսակցութիւններ, որոնք մօտաւորապէս երկու շարաթ էի վեր Պետական Տումայի նիստերը պոյքոթի կ'ենթարկեն, Հինգշարթի օր, յետ բանակցութեանց, որոշեցին վերջ տալ իրենց պոյքոթին:

Նախագահի պաշտօնակատար Վլատիմիր Փութին մասնակցած է բանակցութեանց՝ համոզելու համար կուսակցութիւնները, որ հրաժարին իրենց պոյքոթէն: Անոր մասնակցութիւնը կը թուի ամրապնդել ուժեղ դեկավարի անոր դիմագիծը, յստակ դարձնելով, որ ան պիտի կարենայ կործել խորհրդարանին հետ:

Երեք կուսակցութիւնները գայրացած հեռացան էին խորհրդարանէն, իրրեւ բողոք մեծագոյն երկու կուսակցութիւններուն՝ համայնավարներուն եւ Փութինի ի նպաստ կողմնորոշուած Միասնութեան միջեւ իշխանութեան բաժնեկցութեան համաձայնութեան մը դէմ՝ այս ձեւով աւելի փոքր խմբակցութիւնները հեռու պահելով խորհրդարանական կարեւոր յանձնախումբերու մէջ պաշտօններէ:

Նախկին վարչապետ Եւգենի Փրիմաքով յայտնեց, որ իր «Հայրենիք - Ամրողջ Ռուսիա» խմբակը աշխատանքի պիտի վերադառնայ, եթէ Ջորեքշարթի օրէան բանակցութիւններուն Փութինի հետ արծարծուած հարցերը լուծուին: Ան մանրամասնութիւններ չտուաւ:

Այլ հեռացած մը՝ ապատական Եապլոքօ կուսակցութեան ղեկավար Կրիկորի Եաւլինսքի, յայտնեց, որ խմբակները փետրուար 9ին խորհրդարան պիտի վերադառնան՝ աւելցնելով. «Մեր կարելին րրինք»:

Բանավէճր կը սպառնար Փութինի ի վնաս րլլալ՝ Մարտ 26ի նախագահական ընտրութեանց նախօրեակին:

ՌՈՒՍԵՐԸ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՉԱՏՈՒԹԵՆԷ ԲԱՑԻ ՄԵԾ ՔԱՆ ՉՈՒՆԻՆ

Միւս կողմէ, Ռուսիոյ մարդկային իրաւանց հարցերով գրադող գլխաւոր պատասխանատու Օլէկ Միրոնով Հինգշարթի օր «Թրուտ» օրաթերթին մէջ յոյս տեսած հարցագրոյցի մը մէջ յայտնած է, թէ Ռուսիա իր քաղաքացիներուն միայն քաղաքական եւ կրօնական պատուէրներ կ'ապահովէ, մինչ միւս մարգերուն մէջ անոնք տնակոխումներ կը դիմագրաւեն:

«Ամէն տեղ տանջանք կայ... ընդհանուր առմամբ կարելի է ըսել, որ Ռուսիոյ մէջ մարդկային իրաւանց մարգի վիճակր գոհացուցիչ չէ», ըսած է ան:

Ան խօսած է տնտեսական կարգայման չգոյութեան, կաշառակերութեան եւ անհակակշիռ բարեկարգումներու մասին, գանոնք ռուսերու թշուառութեան գլխաւոր պատճառները նկատելով:

Միրոնով նշած է թշուառներու եւ ամսականներու հսկայ գումարներու հասնող յետնեալ պարտքեր, ինչպէս նաեւ բանտային եւ դատարանային վատ դրութիւններ:

ՀՐԷԱԿԱՆ ՈՂՋԱԿԻԶՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ՍԹՈՔՀՈԼՄԻ ՄԷՋ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ

ՍԹՈՔՀՈԼՄ, 27 (ՌՈՅԹԸՐՁ).- Եւրոպացի ղեկավարներ Հինգշաբթի օր Շուէտի մէջ նշեցին Աուշվիցի մահուան ճամբարի ապատագրութեան 55ամեակը՝ կոչ ուղղելով ապագայի ցեղասպանութիւնները կանխարգիլելու ճիգերու:

Հրէական Ողջակիզման գծով Սթոքհոլմի խորհրդաժողովին մասնակցող քսան նախագահներուն եւ վարչապետերուն մեծ մասը կը շեշտէ, որ Նացի Գերմանիոյ կողմէ կազմակերպուած ու գործադրուած հրեաներու սիսթեմաթիք ապանութիւնը պէտք չէ մոռցուի, ընդհակառակն՝ անիկա դասեր պէտք է տայ ապագային համար: Ղեկավարներէն իմանք դիտել տուին նաեւ, որ այս օրերուն ալ հաւաքական ապանութիւններ ու ջարդեր տեղի կ'ունենան: Դանիոյ վարչապետ Փուլ Նիրափ Ռասմուսէն ըսաւ, որ միջազգային ընտանիքը չկրցաւ արգիլել Քամպոտիոյ, Ռուանտայի, Պոսնիոյ եւ այլ շրջաններու մէջ գործադրութեան դրուած «համայնքային մաքրարշաւները»:

Սթոքհոլմի եռօրեայ խորհրդաժողովին կը մասնակցին 46 երկիրներէ մօտաւորապէս եօթը հարիւր պատուիրակներ:

Միւս կողմէ, Պերլինի մէջ, Գերմանիա Հինգշաբթի օր նշեց Ողջակիզման Օրը՝ հողաշերտ մը տրամադրելով նացիներու կողմէ սպանուած վեց միլիոն հրեաներուն յիշատակը վառ պահող յուշակոթող մը կառուցելու համար: Հիմնարկէքի արարողութեան ներկայ էին վարչապետ Կերհարտ Շրէօտըր եւ բարձրաստիճան այլ պաշտօնատարներ:

ԻՐԱՔ

ՀԱՆՆ ՊԼԻՔՍԻ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄԸ ՎԵՐՋ ՊԻՏԻ ՋՏԱՅ ՏԱԳՆԱՊԻՆ

Կ'ԸՍԷ ՀԱՄՏՈՒՆ

Իրաքցի դիւանագէտ մը երէկ յայտարարեց, որ Հանս Պլիքսի կլխաւոր քննիչ նշանակումը վերջ պիտի չտայ Պաղտատի եւ Մակի միջեւ տագնապին, որ կ'առնչուի ապագիման հսկողութեան գործընթացին: Արտաքին գործոց նախարարութեան բարձրաստիճան պաշտօնատարներէն՝ Նիգար Համտուն, դիտել տուաւ, որ հարցը Պլիքսի, կամ ուրիշ քննիչի մը նշանակումը չէ, այլ՝ Ապահովութեան Խորհուրդին որդեգրած բանաձեւը եւ Իրաքի ու Ապահովութեան Խորհուրդին միջեւ վստահութեան բացակայութիւնը՝ ամերիկացիներուն եւ բրիտանացիներուն մնայուն միջամտութեամբ:

Համտուն ըսաւ նաեւ, որ Իրաք վերապահութիւններ ունի Դեկտեմբերին որդեգրուած բանաձեւին բովանդակութեան հանդէպ, որ անորոշ է Պաղտատի համար: Համտուն չեշտեց, որ Պլիքսի նշանակումը չի մտահոգեր Իրաքը:

Ապահովութեան Խորհուրդը Ջորեքշարթի գիշեր ԱՆՄՈՎԻՔի կլխաւոր քննիչ նշանակեց չուէտացի Պլիքսը, որ տարիներով դեկավարած էր կորիգային Ուժանիւթի Միջազգային Գործակալութիւնը: Ապահովելէ ետք Ապահովութեան Խորհուրդի հաւանութիւնը, Մակի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անան մօտ օրէն պիտի յայտարարէ Պլիքսի պաշտօնական նշանակումը: Ապահովութեան Խորհուրդի դռնփակ նիստի աւարտին, Անան ըսաւ, որ Պլիքս (71 տարեկան) ընդառաջած է եւ պիտի ստանձնէ ԱՆՄՈՎԻՔի նախագահութիւնը:

(ՌՈՅԹԸՐՁ)

ՌՈՒՍԻԱ ՅԱԽԵԼԵԱԼ ՋԷՆՔԵՐ ՊԻՏԻ ԳՆԷ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 27 (ՌՈՅԹԸՐՁ).- Ռուսիա այս տարի 50 առ հարիւրով պիտի աւելցնէ իր զէնքերու գնումը, ըսած է նախագահի պաշտօնակատար Վլատիմիր Փութին Հինգշաբթի օր, խորհրդարանական նիստի մը բացման առիթով:

Փութին, որ մեծ ժողովրդականութիւն ապահոված է Չեչենիոյ մէջ իր կարծր կեցուածքին պատճառով, հերթապահօրէն յայտնած է, թէ զինեալ ուժերը պիտի վերակառուցէ:

Ան ըսած է, թէ յաւելեալ զէնքերու գնման որոշումը միայն Չեչենիոյ պատճառին կատուած չէ, այլ հարցը «քիչ մը աւելի խորունկ է»:

Փութին բացատրած է, թէ բանի մը տարիէ ի վեր բանակը քաւարար կերպով չի ֆինանսաւորուիր, եւ ասիկա անոր պաշտպանողական բնոյթի կարողականութեան վրայ ժխտական ազդեցութիւն ունեցած է:

ՀԱՅԵՐԷՆ ՕՐԱԹԵՐԹ ՄԸ ՍՈՒՐԻԱՅԻ ՄԷՋ

ՀԱԼԷՊ, 27 (ՌՈՅԹԸՐՁ).- Սուրիոյ մէջ հայերէն օրաթերթ մը լոյս տեսաւ Հինգշաբթի օր, Հալէպի մէջ:

Ամսագրի խմբագրապետ Ռուբէն Մելքոնեան ըսաւ, որ թերթը կը կոչուի «Ալիք» եւ կը հրատարակուի 3000 օրինակով:

Ան ըսաւ, որ թերթը կը ներկայացնէ հայ համայնքի տարբեր տեսակէտները:

Մելքոնեան նշեց, որ թերթը կը հրատարակուի Սուրիոյ իշխանութիւններուն հետ համաձայնութեամբ:

ՄՈՒՊԱՐԱՔ Կ'ՈՒԶԷ Մ. ԱՐԵՒԵԼՔԸ ՁԵՐԾ ՊԱՀԵԼ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ՔԱՆԴՈՒՄԻ ՁԷՆՔԵՐԷ

Եգիպտոսի նախագահ Հիւսնի Մուպարաք յայտնեց, որ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան բագմակողմանի բանակցութիւններուն պիտի մասնակցի՝ չրջանը կորիգային գէնքերէ զերծ պահելու աշխատանք տանելու համար:

Եգիպտոս յաճախ մտահոգութիւն յայտնած է Իսրայէլի կորիգային գէնքերու պահեստին գծով: Իսրայէլ կը մերժէ միջազգային քննութիւններու դիմաց բանալ կորիգային ուժանիւթի իր կեդրոններն ու գործարանները: Հրէական պետութիւնը ոչ կը հաստատէ, ոչ ալ կը հերքէ կորիգային գէնքեր ունենալու տեղեկութիւնները:

Մուպարաք ըսաւ, որ Մոսկուայի բանակցութիւններուն, Եգիպտոս իր կեցուածքը պիտի արտայայտէ՝ պահանջելով, որ Միջին Արեւելքը ըլլայ չրջան մը, ուր հաւաքական քանդումի գէնքեր գոյութիւն չունին:

(ՌՈՅԹԸՐՁ)

ՕԹԱՆ Կ'ՈՒԶԷ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՀԵՏ ԲՆԱԿԱՆՈՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄՇԱԿԵԼ

ՕԹԱՆի ընդհանուր քարտուղար Ճորճ Ռոպըրթսըն երէկ յայտնեց, որ վինակցութիւնը կ'ուզէ Ռուսիոյ հետ լարուած յարաբերութիւնները բնականոն դարձնել: Ան նաեւ հանդարտօրէն հակադարձեց Մոսկուայի ապահովութեան նոր ծրագիրին, որուն հիմամբ, կորիգային գէնքերու գործածութեան սահմանը փոքրացած է:

Ռոպըրթսըն կը խօսէր Ուքրանիոյ մէջ մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին:

ՕԹԱՆի հետ Ռուսիոյ յարաբերութիւնները յատկապէս վնաս կրած են վինակցութեան դէպի արեւելք ընդարձակման եւ անցեալ տարի Եուկոսլաւիոյ դէմ անոր 11 շաբթուան օդային ռմբակոծումներուն պատճառով:

Ռոպըրթսըն յոյս յայտնեց, որ Մոսկուա յարաբերութեանց վերսկսումը պիտի նկատէ ի շահ Ռուսիոյ եւ ՕԹԱՆի:

Ան յատակ դարձուց, որ Ուքրանիոյ հետ վինակցութեան կապերը գործակցութեան լաւ օրինակ մը կը նկատէ՝ վանունք «իւրայատուկ» որակելով:

«Ուքրանիա, որ մինչեւ 1991ի Խորհրդային Միութեան քայքայումը Մոսկուայի տիրապետութեան ենթակայ էր, Արեւելեան Եւրոպայի կեդրոնին մէջ կայունութեան կորիզ մըն է», ըսաւ Ռոպըրթսըն:

Ուքրանիա նաեւ քննադատած էր Քոսովոյի տագնապի օրերուն ՕԹԱՆեան մարտավարութիւնը, սակայն անիկա Ռուսիոյ նման վինակցութեան հետ գործակցութիւնը բնաւ չէր սառեցուցած կամ առարկած՝ Լեհաստանի, Հունգարիոյ եւ Չեխ հանրապետութեան վինակցութեան անդամակցութեան դէմ:

Ուքրանիա, արեւելեան եւ կեդրոնական եւրոպական գրեթէ բոլոր պետութիւններուն նման, մաս կը կազմէ ՕԹԱՆի «խաղաղութեան համար գործակցութիւն» ծրագիրին, որուն նպատակն է Պաղ Պատերազմի օրերու նախկին թշնամիներուն միջեւ վինուորական աւելի սերտ յարաբերութիւններ մշակել:

Ինչ կը վերաբերի Ռուսիոյ վինուորական նոր ծրագիրին, Ռոպըրթսըն ըսաւ, որ փաստաթուղթը իրապաշտ գնահատում մըն է՝ Ռուսիոյ կարիքներուն, ինչ կը վերաբերի տնտեսական եւ ընկերային մարզերուն, եւ թէ անոր մէկ մասը կը վերաբերի Ռուսիոյ վինուորական ներկայ դիրքորոշումին: Ան աւելցուց, որ կ'ուզէ ռուսերու հետ քննարկել վինուորական նոր ծրագիրը:

(ՌՈՅԹԸՐՁ)

ԻՐԱՆ - ԵԳԻՊՏՈՍ ԿԱՊԵՐՈՒ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

ԳԱԼԻՐԷ, 27 (ՌՈՅԹԸՐՁ).- Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարար Ամր Մուսա Հինգշաբթի օր Զուիցերիա մեկնեցաւ՝ մասնակցելու համար Տնտեսական Համաշխարհային Խորհրդաժողովին, որ տեղի կ'ունենայ Տաւոսի մէջ:

Մեկնումէն առաջ, Մուսա ըսաւ, որ Տաւոսի մէջ յառաջիկայ շաբթուան ընթացքին տեսակցութիւն պիտի ունենայ Իրանի արտաքին գործոց նախարար Քամալ Խարազիի հետ, բարելաւելու համար կապերը իսլամ երկու երկիրներուն միջեւ: Մուսա յոյս յայտնեց, որ Իրան եւ Եգիպտոս նոր էջ մը բանան իրենց փոխյարաբերութիւններուն մէջ:

Իրան քսան տարի առաջ խզած էր կապերը Եգիպտոսի հետ, երբ այս վերջինս խաղաղութեան համաձայնագիր մը ստորագրեց Իսրայէլի հետ:

ԱԼՃԵՐԻԱ

300 ՍԱՅՐԵՐ ԿԸ ԲՈՂՈՔԵՆ ՆԵՐՍԱՆ ՕՐԷՆՔԻՆ ԴԷՄ

ԱԼԺԷ, 27 (ՌՈՅԹԸՐՁ).- Մօտաւորապէս երեք հարիւր մայրեր Հինգշարթի օր բողոքի ցոյց մը կազմակերպեցին Ալժէի մէջ՝ մերժելով նախագահ Ապտէլպագիզ Պութաֆլիքայի ներման օրէնքը, որ կ'առնչուի արմատական իսլամ գինեալներուն:

Ցուցարարները կ'ուզէին հասնիլ խորհրդարանի չէնքը՝ ներկայացնելու համար իրենց բողոքը: Ոստիկանութիւնը սակայն փակեց հոն տանող ճամբաները: Ցուցարարներուն կարգին էին չարժումներուն հետ: Ցուցարարներուն կարգին էին նաեւ իսլամականներու ձեռքով սպաննուած ոստիկաններու եւ գինուորներու ազգականներ:

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐԸ ՊԷՏՔ Է ՅԱՅՏԱՐԱՐԱԳՐԵՆ ԻՐԵՆՑ ՈՒՆԵՑՈՒԱԾՔԸ

24 Յունուարին Հայ Հարկատուներու Միութիւնը յայտարարութեամբ մը ընդգծեց, որ կաշառակերութիւն եղած է միշտ եւ բոլոր երկիրներուն մէջ, բայց կան երկիրներ, ուր ան հասցուած է կամ կը փորձեն հասցնել նուագագոյնի, եւ կան նաեւ երկիրներ, ուր ան գրաւած է պետական կառոյցները ամրողջութեամբ:

Յայտարարութեան հեղինակները աւելցուցին, թէ Հայաստանի պարագային կրնայ վերջին տարբերակը, որուն հետեւանքն է կառավարման համակարգի՝ պետական, քաղաքական, ընկերային եւ տնտեսական ոլորտներուն մէջ տիրող ճգնաժամը:

Ըստ յայտարարութեան հեղինակներուն, երկրի սահմանադրութեան եւ քրէական օրէնսգիրքի մէջ բնակչութեան իրաւունքները ոտնահարող իշխանութիւնը պատասխանատուութեան կանչելու յստակ կէտեր գոյութիւն չունին: Անոնք կը չեշտեն նաեւ, թէ կաշառակերութեան դէմ չարունակուող պայքարը կը ձախողի, եթէ գործընթացին միասնարար «թիկունք» չկանգնին պետական եւ ոչ պետական մամուլը:

Հայ Հարկատուներու Միութեան վարչութեան համաձայն, կաշառակերութեան դէմ պայքարը կրնայ արդիւնք տալ, եթէ վերատեսութեան ենթարկուին երկրի գործող բոլոր օրէնքները, գօրացուի պետական եւ ոչ պետական լրատուական միջոցներու գործունէութիւնը, ինչպէս նաեւ պետական աջակցութիւն յուցարերուի այն հասարակական կազմակերպութիւններուն, որոնց գործունէութիւնը ուղղուած է պետական հիմնարկներ, հաշուետու պահելու գործընթացին:

Հայ Հարկատուներու Միութիւնը, իբրեւ առաջին քայլ, կոչ ըրաւ իշխանութեան բոլոր թեւերուն «ունեցուածքի յայտարարագրման» յանձնաժողովի գործընթացի սկսիլ, որպէսզի երկրին մէջ վերջնականապէս հաստատուի պետական պաշտօնեայի գործունէութեան թափանցիկութիւնը:

ԱՇՈՏ ԲԼԷԵԱՆ ՀԱՅԱԴՈՒԼ ԿԸ ՅԱՅՏԱՐԱՐԷ

25 Յունուարին Երեւանի Մալաթիա - Սեբաստիա համայնքներու առաջին ատեանի դատարանը, դատաւոր Իսկուհի Վարդանեանի նախագահութեամբ, չարունակեց «Մխիթար Սեբաստացի» կրթական համալիրի տնօրէն եւ «Նոր Ուղի» կուսակցութեան նախագահ Աշոտ Բլէեանի, կրթական համալիրի հաշուապահ Ռիմա Պողոսեանի եւ գանձապահ Այտա Աւագովայի դէմ յարուցած քրէական գործի դատական քննութիւնը:

Այստեղ յայտնենք, որ նիստը յետաձգուեցաւ Աշոտ Բլէեանի փաստաբան Ռուպէրթ Գրիգորեանի պատարանին ներկայացուցած միջնորդութեան պատճառով:

Նիստի յետաձգման մէջ տեսնելով քաղաքականացման միտում՝ Բլէեան ուզեց հանել իր պաշտպան փաստաբանի միջնորդութիւնը՝ նիստը չարունակելու նպատակով, ինչ որ մերժուեցաւ դատարանին կողմէ: Աշոտ Բլէեան ըսաւ, որ հետագային փաստաբանին ներկայացուցած միջնորդութեան մանրամասնութեանց հիմնաւորումները յուրջ քննարկման պիտի արժանանան:

Նիստի ընթացքին Բլէեան ցանկացաւ ճչդել, թէ ի վերջոյ ո՛վ է իր պետական մեղադրողը, որովհետեւ այս գործին մէջ անոնք երեքն են: Ան նաեւ խօսեցաւ դատաւորին անաչառութեան եւ ստեղծուած անհաւասար պայմաններուն մասին:

Նիստի աւարտին Աշոտ Բլէեան հացադուլ յայտարարեց: Նշենք, որ այս գործով դատական քննութիւնը պիտի չարունակուի 31 Յունուարին:

ԱՆՈՒՇԱԻԱՆ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ ԿԸ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԻ

Հայրենի «Առաւօտ» թերթը կը հաղորդէ, որ Հայաստանի Ազգային Ժողովի 27 Հոկտեմբերի ոճրային արարքի գործով հարցաքննուեցաւ նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի վարչապետ Անուշաւան Դանիէլեան:

«Առաւօտ» կը յայտնէ, որ Նայիրի Յունանեանի մայրը՝ Նաթելա Գալստեան իր հարցագրոյցներուն մէջ վկայութիւններ տուած է վարչապետ Դանիէլեանի եւ Նայիրի Յունանեանի Եւպատորիայի մէջ ունեցած հանդիպումներու մասին:

ՇԻՐԱԿԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒՆ ՎԻՃԱԿԸ ՄԽԻԹԱՐԱԿԱՆ ՉԷ

25 Յունուարին հարցագրոյցի մը ընթացքին Շիրակի թեմի առաջնորդական տեղապահ Միքայէլ Մ. վրդ. Աջապահեան ըսաւ, թէ Հայ եկեղեցւոյ Շիրակի թեմի եկեղեցիներուն վիճակը հեռու է մխիթարական ըլլալէ:

Առաջնորդական տեղապահը ըսաւ, որ այն, ինչ որ եղաւ խորհրդային տարիներուն, հասկնալի է. սակայն Հայաստանի անկախութենէն ի վեր քիչ բան փոխուած է եկեղեցիներու նկատմամբ վարմունքին մէջ, որովհետեւ մինչեւ այսօր համայնքներու եկեղեցիները բնակիչներուն համար կը ծառայեն իրբեւ պահեստ եւ մթերանոց:

Միքայէլ Մ. վրդ. Աջապահեան նշեց, որ եկեղեցւոյ առաջնահերթ հարցը համայնքներուն ազակցիլն է, որպէսզի վերականգնին եւ վերարացուին եկեղեցիները, իսկ ուր որ գոյութիւն չունին անոնք, անոնց տեղ կառուցուին սրբատեղիներ: Ան աւելցուց, որ այսօր Շիրակի թեմը բաւարար միջոցներ չունի մեծ ծաւալի շինարարական ծրագիրներ իրականացնելու, ուստի հովանաւորներ կը փնտռուին Հայաստանի եւ Սփիւռքի մէջ:

Միքայէլ Մ. վրդ. Աջապահեան նշեց, որ Շիրակի թեմի գործունէութեան ոլորտներէն մէկը ընկերային աշխատանքն է: Այս գծով վերջերս 2,5 միլիոն դրամ տրամադրուեցաւ չրջանի ծերանոցին, մանկատան եւ անապահով ընտանիքներուն:

Այժմ թեմը մտահոգուած է այդ հիմնարկներէն մէկուն հովանաւորութիւնը ստանձնելու, ինչպէս նաեւ գործազուրկներուն աշխատանք ապահովելու եւ աշխատատեղեր ստեղծելու խնդիրները:

ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ «ԴԱՍԱԳԻՐՔ. 2000» ԾՐԱԳԻՐԸ

Յունուար 25ին Հայաստանի կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութեան շէնքին մէջ տեղի ունեցաւ Համաշխարհային Դրամատան վարկային միջոցներով կայացածդասագիրքերու մրցումի դիմումներու ընդունման բացումը:

«Դասագիրք - 2000» ծրագիրին մէջ ընդգրկուած են 40 անուն դասագիրք եւ 20 անուն ուսուցիչի ձեռնարկ: Նշենք, որ այս բոլորին համար համաշխարհային Դրամատունը տրամադրած է 5 միլիոն տոլարի վարկ:

Մրցումին մասնակցելու համար ներկայացուած էին 12 հրատարակչութիւններ, որոնցմէ 3ը՝ արտասահմանեան, 8ը՝ հայկական, եւ 1ը՝ հայ - անգլիական:

Կրթական բարեփոխումներու կեդրոնի տնօրէն Վիքթոր Մարտիրոսեան յայտնեց, որ մրցումը բաղկացած է երեք փուլերէ: Դիմումներու ընդունման պիտի յաջորդէ հրատարակչատուներու ներկայացուցած առաջարկներու գնահատումը: Գնահատման արդիւնքներէն ետք նախարարութեան ընդհանուր յանձնաժողովը պիտի նշէ այն հրատարակչութիւնները անունները, որոնք պիտի մասնակցին մրցումի յաջորդ փուլերուն: Վերջաւորութեան ընդհանուր յանձնաժողովը պիտի ամփոփէ մրցումին արդիւնքները:

Մարտիրոսեան նաեւ յայտնեց, որ այս տարի կը նախատեսուի ուրիշ մրցումմը եւս, որուն ընթացքին պիտի պատրաստի դպրոցական դասագիրքերու հրատարակման ծրագիրը:

Նշենք նաեւ, որ այս ծրագիրը կ'իրականացուի երեք տարիէ ի վեր, որուն ընթացքին հրատարակուած եւ դպրոցներու տրամադրուած են 56 անուն դասագիրք եւ 20 անուն ուսուցիչի ձեռնարկ:

ՄՈՒՇԵՂ ՄՈՎՍԻՍԵԱՆԻ ԴԱՏԱԲԺՇԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵՐԺՈՒԵՑԱՒ

Նախապէս հաղորդած էինք, թէ Հոկտեմբեր 27ի ողբերգական արարքին համար մեղադրեալ Մուշեղ Մովսիսեան կատարած էր դիմում մը՝ երկրորդ անգամ ենթարկուելու դատաբժշկական փորձաքննութեան: Հոկտեմբեր 27ի գործով նախաքննութիւնը իրականացնող մարմինը մերժեց Ազգային Ժողովի պատգամաւոր Մուշեղ Մովսիսեանի պաշտպան փաստաբան Քրոմուէլ Գրիգորեանի վերոյիշեալ դիմումը:

Ըստ քննիչ Արտակ Յարութիւնեանի, դիմումը մերժուած է նկատուելով անհիմն, որովհետեւ յստակ փաստեր չեն ներկայացուած փորձաքննութիւնը կրկնելու համար:

Նշենք նաեւ, որ Յունուար 19ին աւարտեցաւ Մովսիսեանի դատաբժշկական փորձաքննութիւնը եւ եզրակացուեցաւ, թէ անոր առողջական վիճակը լաւ է եւ մարմնական ոչ մէկ վնասուածք յայտնաբերուած է:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐԸ ԿԱԶՄԵՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Հայաստանի Դեղագործական Միութիւնը եւ Մասնաւոր գործունէութեամբ զբաղող Դեղագործներու Միութիւնը միաւորուեցան իրրեւ մէկ կազմակերպութիւն: Յունուար 25ին Երեւանի մէջ կայացած հանրապետութեան դեղագործներու համագումարին ընտրուեցան կազմակերպութեան դեկավար մարմինները:

Հայաստանի առողջապահութեան նախարարութեան դեղամիջոցներու եւ բժշկական սարքաւորումներու գործակալութեան տնօրէն, ակադեմիկոս Էմիլ Գաբրիելեան նշեց, որ նոր կազմակերպութեան ստեղծումը գգալի քայլ է առողջապահութեան եւ ընդհանրապէս երկրի տնտեսութեան խնդիրներու լուծման գործին մէջ:

Կազմակերպութեան գլխաւոր խնդիրներէն մէկն է նպաստել Հայաստանի մէջ միասնական պետական դեղագործական քաղաքականութեան եւ քաղաքակիրթ դեղագործական չուկային ստեղծման: Դեղագործներու մասնագիտական իրաւունքները պէտք է պաշտպանուին օրէնքով:

Ըստ Գաբրիելեանի, կարեւոր չէ, որ դեղագործական չուկան լեցուած ըլլայ դեղերու տեսակներով, կարեւորը անոնց որակն է:

Վերակազմաւորուած միութեան դեկավար ընտրուեցաւ Ագգային Ժողովի պատգամաւոր, առողջապահութեան ենթայանձնաժողովի նախագահ Ղուկաս Ուլիխանեան:

ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍ՝ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՇԱՆԹԻ ԾՆՆԴԵԱՆ 130ԱՄԵԱԿԻՆ

25 Յունուարին բացումը կատարուեցաւ Լեւոն Շանթի 130ամեակին նուիրուած ցուցահանդէսին Երեւանի Ագգային գրադարանին մէջ:

Ցուցասրահին մէջ ներկայացուած էին գրողի ընտիր երկերու հրատարակութիւնները, վիպակները, իր մասին գրուած յօդուածներ եւ մենագրութիւններ:

Ցուցահանդէսի բացման արարողութենէն ետք ելոյթ ունեցան գրականագէտ Դ. Գասպարեան եւ թատերագէտ Բ. Յովակիմեան: Անոնք իրենց խօսքերուն մէջ ընդգծեցին Շանթի գրական ժառանգութեան անանց նշանակութիւնը:

Իր կարգին, Ագգային գրադարանի տնօրէն Դաւիթ Սարգսեան ըսաւ, որ գրական - մշակութային կեանքի պատմութեան մէջ Շանթ թատերագիրը անկրկնելի երեւոյթ է եւ առանց Շանթի ստեղծագործութեանց անկարելի է պատկերացնել հայ գրականութիւնը:

Ելոյթ ունեցան նաեւ դերասաններ Լորենց Առուչանեան եւ Վարդուհի Վարդերեսեան, որոնք ներկաները հրաւիրեցին ներկայ գտնուելու Սունդուկեանի անուան թատերասրահին մէջ ներկայացուելիք Լեւոն Շանթի գլուխ գործոցներէն «Հին Աստուածներ» թատերախաղին:

Այս ծիրէն ներս նշենք նաեւ, որ ցուցահանդէսի մասնակիցները առաջարկեցին Լեւոն Շանթի ամրողջական երկերու հրատարակութիւնը: Յայտնենք, որ Շանթ այն եզակի գրողներէն մէկն է, որուն աշխատանքները Հայաստանի մէջ տակաւին ուսումնասիրութեան կարիքը ունին, որովհետեւ խորհրդային չրջանին արգիլուած էր անոր երկերուն ուսումնասիրութիւնը:

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՐՑԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ ԿԸ ՆՊԱՍՏԷ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

Երեւանի մէջ Գերմանիոյ նոր նշանակուած դեսպան Ֆոլքըր Զայց մամուլին յայտարարեց, թէ Հայաստան - Գերմանիա յարաբերութիւնները մեծապէս կը բարելաւուին, եթէ կարելի ըլլայ լուծել Լեռնային Ղարաբաղի տագնապը:

Դեսպան Զայց հայ - գերմանական յարաբերութիւնները տնտեսութեան, գիտութեան եւ մշակոյթի մարզերէն ներս գերազանց նկատեց եւ ըսաւ, որ եթէ կարելի ըլլայ հասնիլ ղարաբաղեան տագնապի լուծման եւ շրջանի համագործակցութեան զարգացման, ապա հաւանականութիւնը մեծ է, որ Հայաստանի եւ Գերմանիոյ համագործակցութիւնը աւելի բարելաւուի:

Գերմանիոյ դեսպանը ըսաւ նաեւ, թէ իր երկիրը յոյսով է, որ շուտով կը լուծուի հակամարտութիւնը: Ան յայտնեց, թէ Գերմանիա գործօն մասնակցութիւն ունեցած է լուծման փնտռտուքին մէջ աջակցելով Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի ԵԱՀԿի Սինսքի խմբակի ծիրէն ներս:

Ինչ կը վերաբերի շրջանային կացութեան եւ կայունութեան հաստատման կարելիութեան, դեսպան Զայց նշեց, որ Կովկասի կայունութեան հիմնական բաղադրիչները պէտք է ըլլան հակամարտութեանց լուծումը, լարուածութեան նուազումը եւ վերջապէս շրջանային համագործակցութեան մեծ ռազմավարութեան իրականացումը:

Դեսպանին կարծիքով, այս տեսանկիւնէն Կովկասի երկիրները կրնան նկատի առնել հաշտութեան Ֆրանս - Գերմանական փորձը Երկրորդ Համաշխարհային Պատերազմէն ետք, երբ Տը Կոլ եւ Ատենաուըր հեռատեսութիւն դրսեւորեցին երկկողմանի սերտ գործակցութիւն հաստատելով, ինչ որ ստեղծեց եւրոպական տնտեսական հանրակացութեան եւ եւրոպայի ապագայ խաղաղութեան եւ բարգաւաճման հիմքը:

ՉԵՌՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄԵԾ ՄԱՍԸ ՓԱԿ Է

Հայաստանի մէջ արձանագրուած փոքր եւ միջին ձեռնարկութիւններուն 62 առ հարիւրը փակ է կամ մասամբ կ'աշխատի:

Ձեռնարկութիւններու դեկավարներու կէսին կարծիքով, ներկայ հարկային համակարգի պայմաններուն մէջ նուազագոյն եկամուտ ստանալն իսկ անհնար է: Իսկ գործող ձեռնարկութիւններու աւելի քան 30 առ հարիւրը անարդար մրցակցութեան մէջ կը գտնուի: Այստեղ նշենք, որ այդ ձեռնարկութիւններուն 22,4 առ հարիւրը կ'աշխատի պետական բարձրաստիճան պաշտօնեաներու հովանաւորութեամբ, իսկ սակերու գանձումներու ընթացքին անոնց 25 առ հարիւրը ճնշումի կ'ենթարկուի:

Աւելցնենք նաեւ, որ ձեռնարկութիւններուն մեծ մասը համոզուած է, թէ պետական պաշտօնեաներու հովանաւորութիւնը վայելող իրենց մրցակիցները հարկ չեն վճարեր:

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Հայ քաղաքական բանտարկեալ Համբիկ Սասունեան «*Ազդակ*»ին յղած է բաց նամակ մը՝ ուղղուած Լիբանանահայութեան: Ստորեւ ամբողջութեամբ կու տանք այդ բաց նամակը:

Յիշեցնենք, որ Համբիկ Սասունեանի հասցէն հետեւեալն է.-

HAMPIG SASSOUNIAN C - 88440
CSP - L.A.C. D -5- 232 44750
60-TH ST. WEST LANCASTER,
CA, 93536
USA

17 - 1 - 00

Սիրելի՛ հայրենակիցներ,
Սիրելի՛ ընկերներ,

Նոր Տարուան տօնական օրերու առիթով, Լիբանանէն, յատկապէս դպրոցներէ ու ակումբներէ բազմաթիւ պատանիներ, աշակերտներ իրենց նամակներով ու բացիկներով, չնորհաւորեցին Նոր Տարիս, տօնական օրերը, մաղթեցին յաջողութիւններով լեցուն տարի մը:

Մեծ ուրախութիւն պատճառեցին ինծի Լ. եւ Ս. Յակոբեան քոյրերն ու «Ռոստոմ» բանակումի 60-70 պատանի բնակ - բնակերուհիներու նամակները, դիտելով իրենց վրաններուն առջեւ նկարուած 20 նկարներ, գոր ինծի ղրկած էին, խոր հպարտութիւն զգացի, որ ունիմ ձեզի պէս ընկերներ, որոնք իրենց պատանի հասակին րմբրռնած են հայու փառքը, հայու ցաւը, եւ վճռած են ծառայել Հայ Դատին, հայ ազգին ու Հայաստանին. չատ աւելի գիտեն մեր ազգի մասին, քան ես՝ իրենց տարիքին: Կը յիշեմ Թումանեանի խօսքերը. «Ապրէք երեխէք, բայց մեզ պէս չապրէք»: Գիտեմ, թէ մեր գաւակները չատ աւելի լաւ պիտի ապրին, քան՝ մենք:

20րդ դարը սեւ դարն էր հայոց պատմութեան մէջ. փորձանք մը, չարիք մը չկայ, որ չինկաւ մեր գլխուն անարդարութիւն, տեղահանութիւն, ջարդ, գեղասպանութիւն, եւ ետքը համայնավարութիւն ու ստար աչխարհներու մէջ նոր վրաններ լարել, նոր տուն ու դրպրոց հիմնել: Մեգմէ աւելի փորձառու եւ տոկուն ազգ չկայ. ո՛ւր կ'ուզես, եղած ենք, ի՛նչ ուզես, տեսած ենք, ի՛նչ կ'ուզես, չինած ենք, ինչ լեզու կ'ուզես, գրած ենք, կարդացած, միայն լուսին չենք հասած, եթէ եկեղեցի ըլլար, հոն ալ կ'երթայինք աննկասկած:

Որքան որ սեւ էր 20րդ դարը, նոյն ժամանակ, մենք աւելի մեծեր տուինք այդ դարուս ընթացքին, քան որեւէ դար մը, անցած 1000 տարիներուն: Անթիւ են բանաստեղծներն ու հայդուկները, որոնք անմոռանալի տեղ գրաւած են հայոց պատմութեան մէջ: Կաղանդի ծառի մը պէս կրնանք գարդարել 20րդ դարը մեծ հայերով, որոնք խոնարհ ծառայեցին հայ ազգին, ունէին անսահման սէր դէպի քեզ, սիրելի՛ ժողովուրդ, անոնք տեսան քու մեծ փառքդ: Այն փառքը, որ չատ մը հայեր չեն գիտեր, չեն տեսներ:

Ես կասկած չունիմ, սիրելի ընկերներ, թէ 21րդ դարը պիտի ըլլայ մե՛ր դարը, հայո՛ւ դարը: Մենք այդ սեւ դարէն դուրս եկած ենք անկախ Հայաստանով, անկախ Արցախով: Ի՜նչ պիտի ըսէր Բաֆֆին արդեօք, երբ գիտնար, թէ «Խամսայի Մելիքութիւնները» անկախ են: Փա՛ռք քեզ, Բաֆֆի, փա՛ռք քեզ արցախցի դուքս մեզ կը սորվեցնէք, թէ մենք ենք մեր փրկիչը, թէ մենք չունինք վհրք մը, որ չենք կրնար բուժել. մեր ուժը սահմանափակ չէ, միայն պէտք է սորվինք միասին աչխատիլ, գիտնանք ե՛րբ եւ ո՛ւր պէտք է գործածենք այդ ուժը:

Կարճ ժամանակի ընթացքին մեր ժողովուրդը պիտի տեսնէ, թէ Հայաստանը որքա՜ն պիտի գարգանայ, յառաջանայ, հարստանայ, դառնայ ամէն գետնի վրայ հպօր պետութիւն մը. թափ պիտի առնէ ներգաղթ մը, մենք մեզ ու մեր ընկերները պիտի գտնենք Երեւանի կամ Ստեփանակերտի փողոցներուն մէջ:

Սիրելի ընկերներ, Անկախ Հայաստանը նաեւ պիտի դառնայ միացեալ Հայաստան մը: Մենք բոլորս ունինք մեր դերը այս գործին, պայքարին մէջ, բլլանք աշակերտ կամ ուսուցիչ, բժիչկ կամ համեստ խանութպան մը, Հայ Դատի առջեւ բոլորս պարտական ենք: Ամէն բան պէտք է ընենք, որ 20րդ դարը չկրկնուի հայոց պատմութեան մէջ:

Միշտ եղէք հպարտ, որ հայ էք ծնած, հաւատացէ՛ք՝ մեծ պատիւ է ծառայել այս մեծ ազգին, հայ ազգին. որքան որ գեղեցիկ է սիրելիկ մը բացիկ ստանալ Նոր Տարուան առիթով, չատ աւելի գեղեցիկ է ստանալ բացիկ մը մկկ մը, որ չես ճանչնար:

Տարիներու ընթացքին, չարունակ քաջալերած ես գիս, լիրանանահայութիւն. իմ խորին չնորհակալութիւններս բոլորիդ: Բոլորդ կը սիրեմ. պատիւ է հայ բլլալ, բլլալ դաչնակցական, գոհունակ անոր մեծ փառքին համար:

Չնորհաւոր Նոր Տարի, սիրելի՛ ժողովուրդ:

Սիրով՝
ՀԱՄԲԻԿ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆ

Է.Մ.Ը.Մ. ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏ

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐ

Հ.Մ.Ը.Մ. Պուրծ Համուտի մասնաճիւղի խմբապետութիւնը մասնաճիւղի միաւորական կազմերուն յաւելեալ գիտելիքներու փոխանցումի միտումով Շարաթ 22 եւ Կիրակի 23 Յունուարին կազմակերպեց երկօրեայ

սեմինար մը, Զմմառու «Տէյր էլ Մահհապէ» վանքին մէջ:

Շարաթ յետմիջօրէին քոյրերն ու եղբայրները հասան Զմմառ ու դիմաւորուեցան վանքի մայրապետին

ՍԿԱՒՈՒՏ

Շար.ը՝ էջ 8

ՈՐՊԷՍԶԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐԸ ՉԱՒԵՐԵՆ ՏԱՃԱՐԸ

Երկար ժամանակէ ի վեր կը սպասուէր Հայաստանի մշակութային կեանքը կարգաւորող օրէնքի մը հրապարակումը:

Ստորեւ տրուած «Ազգ»ի ակնարկը կ՚անդրադառնայ վերոյիշեալ օրէնքի նախագիծին եւ անոր հիմնական դրոյթներուն՝ միաժամանակ քննարկելով հայրենի մշակութային իրականութեան ոչ նախանձելի վիճակը:

Հայաստանի մշակոյթի, երիտասարդութեան հարցերի եւ մարմնամարզի նախարար Ռոլանտ Շառոյեանի մօտ ծանօթացանք մի փաստաթղթի՝ «Մշակութային օրէնսդրութեան հիմունքների մասին» Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնքի նախագծին: Այս փաստաթղթի մասին խօսւում էր արդէն երկու-երեք տարի, սակայն ոչ մի տեղ այն չէր երեւում: Ի վերջոյ, այն երեւան եկաւ:

Ջարմանալի բան. մենք եւ ուրիշները մեզ մշակութային հզօր ժառանգութիւն ունեցող ազգ ենք համարում: Եւ աստւածր բնաւ էլ չափազանցութիւն չէ: Երբ 1988ին մենք ոտքի կինք կանգնել անկախ պետութիւն ունենալու համար, երբ դրանից երեք տարի յետոյ իսկապէս ձեռք բերեցինք այդ անկախութիւնը, մեր պետութեան հետագայ ընթացքը պայմանաւորում կինք ոչ միայն մի քանի կրամ մուլտիպտեենով կամ ոչ անսպառ տուֆի եւ «Ջերմուկ»ի պաշարներով, այլեւ հէնց մշակութային մեր ժառանգութեամբ: Ոչ ոքի համար գաղտնիք չէ, որ եօթ դարից աւելի անթագաւոր ու անթագ ապրած մի ժողովուրդ ժամանակի փորձութեանը դիմակայել է հէնց հոգեւոր արժէքների հարստութեան շնորհիւ: Ուստի չատ գարմանալի էր, որ մեր անկախութեան 10րդ տարում միայն մշակութային օրէնսդրութեան հիմունքներ են մշակւում: Ամէն դէպքում այն կայ արդէն:

Մանօթանանք օրէնքի նախագծին, որն, անկեղծ ասած, միանշանակ չի կարող գործել:

«Հայաստանի Հանրապետութիւնում մշակոյթի պահպանման ու գարգացման հայեցակարգային հիմնադրոյթներում», որը վերոյիշեալ նախագծի հիմքն է կազմում եւ որն այլ կերպ կարելի է կոչել մշակութային պետական քաղաքականութիւն, նշւում է. «Պետական մշակութային քաղաքականութեան հիմնական սկզբունքներն են. ա) կառավարման պետական-հասարակական, ժողովրդավարական բնոյթը, բ) մշակութային գործունէութեան ազատութիւնն ու անկախութիւնը, գ..., դ..., ե...»: Տարիներ, տասնամեակներ չարունակ մենք գոչել ենք ազգային մշակոյթի ազատ գարգացմանը խանգարող խորհրդային ծանր թաթը, եւ այս իմաստով ազատութիւնն ու անկախութիւնն անչուշտ երանելի սահմանադարդումներ են: Բայց փրկուելով մի ծայրայեղութիւնից՝ մենք մի ուրիշ ծայրայեղութեան մէջ չենք ընկնի: Վերջին տարիներին դժբախտաբար այս վտանգն իրական դարձաւ:

Գաղտնիք չէ, որ մշակութային քաղաքականութիւն իրականացւում է նաեւ պատկերասփիւռի կայանի միջոցով: Իսկ ո՞վ կարող է համարձակութիւն ունենալ ասելու, թէ հայկական պատկերասփիւռի կայանի բազմաթիւ այիքները եւ ծրագրերն ազգային մշակութային քաղաքականութիւն են վարում: Ե՛ւ պետական, ե՛ւ սեփական պատկերասփիւռի ծրագրերն այժմ իրենց գոյութիւնը պահպանում են գգայացունց նիւթերի, սպանութիւնների, արտակարգ իրավիճակների մասին նիւթերի ցուցադրութեամբ: Գագանաբարոյ ժապաւէնների, պոռնկագրութեան սահմանները խախտած տեսաժապաւէնների, ամենացածր մակարդակի գովազդային տեսահոլովակների ցուցադրումը մեր կեանքի սովորական մասն են արդէն կազմում: Բայց, ինչպէս ասում են՝ կեանքն է իր ճշմարտացիութեամբ: Դժբախտաբար այդպէս է: Ջարութիւն, մաղձ, միմեանց ուղղուած թուր նաւոր նետեր: Եթէ այս ամէնը կարելի կրլինէր բնական համարել քաղաքական պայքարում կամ ոստիկանական տեղեկատուութիւններում, ապա անընդունելի է մշակոյթին, յատկապէս հայ ազգային մշակոյթին առնչուող հարցերը քննարկելիս: Բայց, նորից ասենք դժբախտարար, մեզ այսօր չատ աւելի քիչ են յուզում Նարեկացին, Տէրեան, մեր հայոց սրբերի վարքերը, հայերէնն ու չարականները, մեր մանրանկարչութիւնն ու Մինասի չքեղ գոյները: Երկիր են ներմուծւում ամենակասկածելի նպատակներ ունեցող, տասներորդական երկրների համար նախատեսուած ժապաւէններ, որոնք ագատօրէն ցուցադրւում են պատկերասփիւռի պաստառներին: Պատկերասփիւռի կայանները անկախ են, ոչ մի օրէնքի չեն ենթարկւում, որովհետեւ մշակոյթի բնագաւառում օրէնք չկայ: Իսկ եթէ անգամ այսօրուան օրէնքի նախագիծը վաղն օրէնք դառնայ, ապա ագգային մշակոյթն աւերող ամէն մի թուրք իրեն կ՚ապահովագրի 3րդ յոդուածի 1ին կէտով, որը խօսում է մշակութային գործունէութեան ագատութեան մասին:

Ջեմ կարող ասել, թէ որ երկրի մշակութային օրէնքներն են հիմք ընդունել հայ ագգային մշակութային քաղաքականութիւնը մշակելիս, սակայն պէտք չէր մոռանալ, որ մենք ուրիշ ոչ մի ագգի կամ ժողովրդի նման չենք, որ մենք ունենք մեր ագգային մտայնութիւնը, մեր իւրայատկութիւնները եւ կարող ենք չատ բան կորցնել, եթէ փորձենք նմանակել նոյնիսկ ֆրանսական կամ ճափոնական մշակութային օրէնսդրութիւններին: Այս իմաստով գուցէ դրութիւնը չտկւում է 5րդ յոդուածի չնորհիւ, որով մշակոյթի արժէքներ են համարւում «մշակոյթի եւ արուեստի երկերը, գեղարուեստական ժողովրդական ստեղծագործութիւնները եւ արհեստները, բանահիւսութիւնը, բարոյագիտական եւ գեղագիտական գաղափարատիպերը»:

Անչափ կարեւոր է օրէնքի նախագծի 4րդ գլուխը, որտեղ 16րդ յոդուածում խօսւում է պետութեան եւ ստեղծագործական աշխատողների յարաբերութիւնների մասին: «Պետութիւնը, ասուած է այդ յոդուածում, խթանում է ստեղծագործական աշխատողների մշակութային գործունէութիւնը, ապահովում է ստեղծագործական աշխատողների համար աշխատանքի եւ կրաղուածութեան պայմաններ, նպաստում է իրենց գործունէութեամբ աւանդական եւ ժողովրդական մշակոյթին նուիրուած ստեղծագործական աշխատողների եւ մանկավարժների բնկերային պաշտպանուածութեանը, աջակցում է ստեղծագործական աշխատողներին բնդլայնելու միջագգային ստեղծագործական չփումները»: Եթէ այսպէս լինի, ապա անչուշտ երանելի ժամանակներ կր սկսուեն մեր մշակոյթի հետագայ գարգացման եւ մշակութային ոլորտի աշխատողների համար:

Մեր գրոյցի ժամանակ նախարար Ռոլանտ Շառոյեանը յայտնեց, որ մշակութային օրէնքի նախագիծն արդէն գտնուում է կառավարութիւնում եւ չուտով կր ներկայացուի Ագգային Ժողովի քննարկմանը: Ցուսանք, որ ի վերջոյ օրէնքր կ՚ընդունուի ու կ՚աշխատի, այլապէս մշակոյթի եւ արուեստի աշխարհում այս չուկայական, ոչ, «պագարական» վիճակր կր կանոնակարգուի:

ՍԵՐԳԷՅ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ

«Ազգ»

ԱԿՆԱՐԿ ՀԱՅՐԵՆԻ ՄԱՄՈՒԼԷՆ

ԿՈՂՄՆՈՐՈՇՈՒԵԼՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿԸ

Հայաստանում արհեստականօրէն ստեղծուող հերթական քաղաքական խառնաշփոթը ջուրը պղտորելով ձուկ որսալու զաւեշտական անվերջ ջանքերի մի շարան է, որոնք գործադրւում են միաժամանակ մի քանի ուժերի կողմից եւ մի քանի հնարաւոր տարբերակներով: Այդ ամէնի ամենափայլուն վերլուծութիւնն անգամ մեր առջեւ չի բացելու որեւէ ելք, որեւէ լուսաւոր ճանապարհ, եթէ իշխանութեան մէջ ու ողջ քաղաքական դաշտում առկայ քաղաքականութեան ենթակաները վերջնականապէս չկողմնորոշուեն՝ ովքե՞ր են իրենք ներկայումս՝ իշխանութի՞ւն, թէ՞ ընդդիմութիւն: Դրանից յետոյ միայն կը պարզուի ու կը յստականայ համընդհանուր անպատասխանատուութեան եւ միմեանց ոտք գցելու անտանելի մթնոլորտը:

Ակնյայտ է, որ 1999ի Մայիսի 30ին յաղթանակ արձանագրած «Միասնութիւն» դաշինքը կառավարութիւն ձեւաւորելու գործում, ստանձնելով ամբողջական պատասխանատուութիւն, դարձաւ իշխող քաղաքական ուժ: Յիշենք, թէ Ազգային Ժողովի ընտրութիւններից յետոյ ինչպէս յստակ ու աներկբայ ձեւով բանաձեւեց այդ խնդիրը նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանը՝ կա՛մ «Միասնութիւն»ը պատասխանատուութիւն է ստանձնում գործող կառավարութեան համար, կա՛մ ձեւաւորում է իր կառավարութիւնը եւ ամբողջական պատասխանատուութիւն է ստանձնում նորի համար: «Միասնութիւն»ն ընտրեց երկրորդ ճանապարհը, ստանձնեց այդ պատասխանատուութիւնը, որը Հոկտեմբերի 27ի ողբերգութիւնից յետոյ չի հանուել օրակարգից եւ դա հաստատում են իրենք՝ «Միասնութեան» առաջնորդները: Ուստի ողբերգութեան հետաքննութեան եւ նրանից յետոյ ստեղծուած բարոյահոգեբանական մթնոլորտը յաղթահարելու խնդիրը ոչ մի կապ չունի այն փաստի հետ, որ «Միասնութիւն»ը եղել ու մնում է որպէս իշխող քաղաքական ուժ: Հանրապետութիւնում շարունակւում է իրականացուել «Միասնութեան» քաղաքականութիւնը, երկիրը ղեկավարում է «Միասնութեան» ձեւաւորած կառավարութիւնը:

Այսպիսով, 1999ի Մայիսի 30ից յետոյ Հայաստանում հաստատուել է տէ-ժիւրէ նախագահական, տէ-ֆաքթօ խորհրդարանական-վարչապետական իշխանութիւն: Բնականաբար, ներկայ հանգրուանում արտահերթ նախագահական ընտրութիւնների պահանջը փաստօրէն դառնում է քաղաքական դաշտում արհեստական թիրախներ տեղադրելու գործողութիւն, որի արդարացման համար ներկայ իրականութեան մէջ քաղաքական փաստարկներ, ըստ էութեան, չկան: Հայաստանում Մայիսի 30ից յետոյ տէ-ֆաքթօ հաստատուած խորհրդարանական-վարչապետական համակարգը շտապ կերպով տէ-ժիւրէ ամրագրելու մտահոգութեան միակ արդարացումը «Միասնութեան» որոշ պատասխանատուների մօտ առկայ վախն է խորհրդարանի լուծարման կամ վարչապետի փոփոխութեան հետանքարից:

Սակայն մտածել, թէ նախագահը կարող է ազատել բնական կերպով իր պարտականութիւնները կատարող կառավարութիւնից, որին աջակցում է Ազգային Ժողովի առնուազն 2/3ը, առնուազն անհեթեթ է: Ուրեմն խնդիրը հէնց այն է, որ Հոկտեմբերի 27ից յետոյ «Միասնութիւն»ը վստահ չէ իր ծրագրերի իրականացման մէջ, աւելին, սրտի խորքում նրա առաջնորդները համոզուած են, որ իրենց չի յաջողուելու բարւոքել կացութիւնը: Հէնց այստեղ է թաքնուած նրանց կողմից ընտրուած մարտավարութեան մեխը՝ «իշխանութիւն ըլլալով նախագահին ընդդիմադիր կ՚ըլլանք» բանաձեւը, որը նրանք փորձում են իրականացնել ուրիշների ձեռքով՝ էլ աւելի մեծացնելով քաղաքական դաշտում առանց այդ էլ առկայ խառնաշփոթը: Նման պայմաններում, երբ իշխող քաղաքական ուժը ինքն է պղտորում ջուրը, բնական է, որ միանգամից մեծանում է դանակաւորների թիւը: Դրա հետեւանքով, ստեղծւում է մի կացութիւն, երբ ձեւաւորւում է արհեստականօրէն հրահրուող մի ընդդիմութիւն, ուր կատարեալ խառնաշփոթ է ծրագրերի ու գաղափարների, նպատակների ու գործելակերպի առումով: Ինչպէս անհասկանալի է, թէ ի՛նչ է ուզում իշխանութիւնից հէնց այդ իշխանութեան վրայ գտնուող «Միասնութիւն»ը, այնպէս էլ անհասկանալի է, թէ ի՛նչ է ուզում ներկայումս ասպարէզ նետուող տարօրինակ ընդդիմութիւնը, քանզի, եթէ նա ընդդիմութիւն է, այսինքն՝ դժգոհ է իշխանութիւնների քաղաքականութիւնից, ուրեմն պէտք է պայքար սկսի այդ քաղաքականութիւնն իրականացնող ուժի եւ նրա ձեւաւորած կառավարութեան դէմ: Մի րոպէ պատկերացնենք, թէ ներկայ «ընդդիմութեան» պահանջն իրականացաւ՝ մի՞թէ այդ դէպքում փոխուելու է տարուող քաղաքականութիւնը՝ ներկայ Ազգային Ժողովի եւ նրա յստակ մեծամասնութեան առկայութեան պայմաններում: Իսկ եթէ չի փոխուելու քաղաքականութիւնը, ուրեմն ո՞րն է նախագահի հրաժարականի անհրաժեշտութեան ո՛չ անձնական կամ խմբակային, այլ քաղաքական հիմնաւորումը՝ առանց դրան զուգահեռ եւ՛ նախագահի, եւ՛ Ազգային Ժողովի միաժամանակեայ ընտրութիւնների ու որպէս հետեւանք՝ կառավարութեան փոփոխութեան պահանջի:

Այսպիսով, ո՛չ իշխանութիւն համարուող ուժի, ո՛չ ընդդիմութիւն համարուող տարբեր գործիչների եւ ուժերի քայլերում ու յայտարարութիւններում բովանդակային առումով քաղաքական ոչինչ չկայ, (եթէ մի կողմ նետենք խմբակային շահերն ու անձնական փառասիրութիւնները):

Նկել է ոչ թէ այս կամ այն պետական պաշտօնեայի հրաժարականը պահանջելու, այլ քաղաքական դաշտում շփոթուած քաղաքական ուժերի քաղաքականապէս կողմնորոշուելու ժամանակը, որից յետոյ պարզ կը լինի ո՞վ է իշխանութիւնը, ո՞վ է ընդդիմութիւնը, ո՞ւմ հրաժարականը պէտք է պահանջել, ինչպիսի՞ ընտրութիւններ են հարկաւոր (կամ հարկաւո՞ր են ընդհանրապէս):

ԳԷՈՐԳ ԽՈՒԴԻՆԵԱՆ

«Հայոց Աշխարհ»

ԳՆԱԼ ՈՒԺԵՐԸ ՄԷԿՏԵՂԵԼՈ՞Ւ, ԹԷ՞ ՓՈՇԻԱՑՆԵԼՈՒ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՎ

Ստորեւ կու տանք հայրենի «Ազգ» թերթէն յօդուած մը, որ կ՚անդրադառնայ Հայաստանի սահմանադրութեան նշած նախագահական իրաւասութիւններու փոփոխութեան, Հայաստանի «ընդդիմադիր» քաղաքական ուժերու նախագահի հրաժարականի պահանջին, ինչպէս նաեւ ներքին քաղաքական լարուած իրավիճակին:

Շարունակելով *«Ազգ»*ի երէկուան համարում սկսած խօսակցութիւնը, հարկ եմ համարում նկատել, որ գործող սահմանադրութիւնն այժմ *պումերանգ*ի նման հարւածում է բոլոր նրանց, ովքեր 5 տարի առաջ բոլոր հնարաւոր ու անհնար միջոցներով այն փաթաթեցին ժողովրդի վզին: Վաղաժամկէտ նախագահական ընտրութիւնների ձգտող նոյն այդ ուժերի ներկայացուցիչներն իրենց կեցուածքը պատճառաբանում են երկրում ստեղծուած ճգնաժամային իրավիճակից ելք գտնելու անհրաժեշտութեամբ: Սակայն սահմանադրութիւնը, արի ու տես, այդպիսի հնարաւորութիւն չի նախատեսում: Ըստ 53րդ յօդուածի Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահի «արտաերթ» (եւ ոչ թէ «վաղաժամկէտ») ընտրութիւն նախատեսւում է «Հանրապետութեան նախագահի հրաժարականի, մահուան, լիազօրութիւնների կատարման անհնարինութեան կամ սահմանադրութեան 57րդ յօդուածով սահմանուած կարգով («պետական դաւաճանութեան կամ այլ ծանր յանցագործութեան համար») նրան պաշտօնանկ անելու դէպքերում»:

Մնացած բոլոր մեղադրանքները, որոնք այսօր հասցէագրւում են Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահին սկսած «իրավիճակին չտիրապետելու», «իր պարտականութիւններն անբաւարար կատարելու», «յենարան չունենալու», «ժողովրդի մեծամասնութեան վստահութիւնը չվայելելու» հաւաստիացումներից, վերջացրած նրա հեռանալը «նպատակայարմար» գտնելու պնդումներով, որոնցով լի են թերթերն ու պատկերասփիւռի եւ ձայնասփիւռի եթերը, սահմանադրութեան մէջ չկան: Հետեւաբար այս «հիմքերից» ցանկացածով նախագահին հրաժարականի հարկադրելը պարզապէս հակասահմանադրական է, ուժային թելադրանքով, զոռպայութեամբ «հարցի լուծում»: Իսկ դա այլ բան չէ, եթէ ոչ ամենասովորական պետական յեղաշրջում, ով էլ դրա ետեւում կանգնած լինի եւ ինչպիսի բարեհունչ կարգախօսներով էլ քողարկուի:

Ազգային պատկերասփիւռի կայանի *«Հայլուր»* ծրագրով ելոյթ ունենալով Ազգային Ժողովի պատգամաւոր Արտաշէս Գեղամեանը մի քանի սուր հարց ուղղեց նախագահի հրաժարականի մասին աղմկողներին: Որքան յիշողութիւնս փորփրում եմ, սա առաջին դէպքն է, որ լիովին համերաշխ եմ պրն. Գեղամեանի հարցադրումներին: Իրօք, ո՞ւմ կամ ինչի՞ն է խանգարում գործող նախագահը Հոկտեմբերի 27ի դէպքերի բացայայտմա՞նը, «Վանօ Սիրադեղեան+11» գործի հետաքննութե՞նը, ուժանիւթոլորտի գումարների իւրացումների առթիւ խորհրդարանական յանձնախմբի մերկացումների հետագայ ընթացքի՞ն, Ազգային Ժողովի մեծամասնութիւն կազմող «Միասնութիւն» դաշինքի օրինաստեղծ աշխատանքի՞ն: Կարելի է աւելացնել կառավարութեան արդիւնաւէտ գործունէութե՞նը: Իրենք փորձում են երկրի առջեւ ծառացած խնդիրները լուծել՝ նախագահը չի՞ թողնում: Իսկ եթէ հակառա՞կն է, եթէ ինչ-ինչ ուժեր, ովքեր հիմա ամենից աւելի բարձր են գոռում նախագահի վաղաժամկէտ հեռացման մասին, հէնց չահագրգռուած են նրա հեռացմամբ, որպէսզի ամէն ինչ ծածկադփո՞ց անեն: Ո՞րն է երաշխիքը, թէ դա այդպէս չէ: Այս հարցերը յստակ պատասխաններ են պահանջում: Եւ առաջին հերթին նախագահից: Այսօր նախագահը պէտք է պատասխանի այս հարցերին: Նախագահի հետագայ լռութիւնը կը լինի ոչ թէ իրադրութիւնն էլ աւելի սրելուց խուսափելու, այլ փոքրոգութեան վկայութիւն: Ի վերջոյ, նախագահին ժողովուրդն է ընտրել: Նրա յենարանը հէնց նրան ընտրած ժողովուրդն է, ոչ թէ այս ու այն քաղաքական ուժը կամ, որ աւելի անհեթեթ է, անձը կամ անձանց խումբը: Եւ ժողովուրդը նախագահին ընտրել է 5, ոչ թէ 2 տարով: Էլ բան ու գործ չունենք, օրումէջ նախագահ ենք ընտրելու: Յանկացած նախագահի պաշտօնավարութեան տարիներին նրա վարկանիշը մերթ ընկնում, մերթ բարձրանում է: Ո՞ւր կը հասնի, եթէ ամէն մի այդպիսի վայրիվերումից յետոյ նախագահի վաղաժամկէտ ընտրութիւն տեղի ունենայ: Քաղաքակիրթ պետութիւններում նոյնիսկ ամենահեղինակազրկուած նախագահին հանդուրժում են մինչեւ իր սահմանադրական լիազօրութիւնների աւարտը եւ այլեւս չեն ընտրում անգամ եթէ ինքը շատ է ցանկանում: Իշխանափոխութեան բնական ճանապարհը դա է: Ինչո՞ւ ենք ուզում վատ նախադէպը զարգացնել: Ժողովուրդը, շարքային ընտրողը դրանից ի՞նչ է շահելու: Ասենք թէ այսօր նախագահի հրաժարականը պահանջողների համերաշխ ճնշման տակ Ռոպէրթ Քոչարեանը «մնաս բարով» ասի ու գնայ: Նոր եկողը, ով էլ լինի, ի՞նչ է անելու: Նրանք, ովքեր այսօրուան նախագահին չեն թողնում աշխատել, նորին թողնելո՞ւ են: Եթէ իրենք էլ թողնեն (իրենց ուզածը լինելու կամ իրենց ուզածին «հարայհրոցով անցկացնելու» դէպքում), ապա, միեւնոյն է, գտնուելու են նաեւ նորից դժգոհ. նաեւ նրա «ընտրուելու» պարագայում չբաւարարուած քաղաքական ուժեր եւ անպարագիծ յաւակնութիւններով անձինք, ովքեր շատ կարճ ժամանակ անց բարձրացնելու են նոր վաղաժամկէտ ընտրութիւնների պահանջը: Ընդսմին, նրանք էլ մատնանշելու են երկրի ու ժողովրդի ծանր վիճակը, որովհետեւ միամտութիւն է կարծել, թէ Քոչարեանի հնարաւոր փոխարինողը երկնքից աստղեր է իջեցնելու եւ կարճ ժամանակում վիճակը շտկելու է:

Իսկ շտկել, այո, կարելի է եւ անհրաժեշտ է: Եւ դրա համար ոչ թէ պիտի գնալ վաղաժամկէտ նախագահական ընտրութիւնների, այլ գործող նախագահի հետ ձեռք-ձեռքի, ուս-ուսի տալու, իրար օգնելու, մէկը միւսի համար գործունէութեան ասպարէզ ստեղծելու, եւ ոչ թէ այդ ասպարէզն արհեստականօրէն սահմանափակելու ճանապարհով: Ամէն մէկը պիտի իր գործն անի, նախագահն իրենը, վարչապետն ու նրա շուրջը համախմբուող այսօրուան հակաճախագահական ուժերն իրենցը: Մեր պետական սայլը տեղապտոյտ է տալիս հէնց այս պառակտուածութիւնից, համերաշխ աշխատելու այս չկամութիւնից, ոմանց անպարագիծ իշխանաբաղձութիւնից: Տարօրինակ է, Հոկտեմբերի 27ի սարսափելի հարուածն ստացած երկիրը, քաղաքական, տնտեսական, հոգեւոր ուժերը մէկտեղելու փոխարէն, գնում է դրանք փոշիացընելու, հակադրման, փոխադարձ անհանդուրժողականութեան խորացման ուղիով: Դա կործանարար ուղի է: Հարցն ամենեւին Ռոպէրթ Քոչարեանի անձի, նրա քաղաքական հեռանկարի մէջ չէ: Հարցը պետականութեան ճակատագրի, բոլորիս վաղուան օրուան մէջ է: Իսկ Ռոպէրթ Քոչարեանը պետականութեան խորհրդանիշն է: Նրան, այո, կարելի է ներկայացնել շատ լուրջ պահանջներ: Այսօր նա իր խնդիրների բարձրութեան վրայ չէ: Ուրեմն հարկ է օգնել, որ հասնի դրան:

Իսկ եթէ ոմանց թւում է, թէ «իրենք են Քոչարեանին ծնել, իրենք էլ կ՚ոչնչացնեն», այսինքն իրենք են նրան «նախագահ դարձրել», իրենք էլ «գահընկէց» կ՚անեն, թող բարի լինեն խոստովանել, որ 1998ի Մարտին Քոչարեանը նախագահ չի ընտրուել, իրենք կեղծել են ընտրութիւնների արդիւնքները, բռնաբարել են ժողովրդի կամքը: Եւ թող բարի լինեն պատասխան տալ այդ յանցագործութեան համար, ինչպէս նաեւ բացատրել, թէ ո՞րն է երաշխիքը, թէ նոյնը չի կրկնուելու նաեւ իրենց պահանջած վաղաժամկէտ նախագահական ընտրութիւնների պարագայում:

ՌԱՖԻԿ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

«Ազգ»

ՌՈՒԲԷՆ ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒԵՑԱՒ ՊԱՏՈՒՈՅ ՇՔԱՆՇԱՆՈՎ

Վիւսիոյ խորհրդարանի նախագահի պաշտօնակատարի հրամանագիրով խորհրդարանի պարգեւներով պարգեւատրուեցաւ Մոսկուայի Պետական Ակադեմիայի փիլհարմոնիքի Ա. Փ. Պորոտինի անուան քառեակի անդամները: Անոնց կարգին էր նաեւ հայազգի Ռուբէն Ահարոնեան, որ արժանացաւ պատուոյ շքանշանի:

Պարգեւատրուող մնացեալ անդամներն են՝ Վալերի Պերլինսքի, Իկոր Նայտին եւ Անտրէյ Ապրամենկով: Պորոտինի անուան քառեակի անդամները պարգեւատրուեցան երաժշտական արուեստի զարգացման գործին մէջ իրենց ունեցած մեծ աւանդին համար:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻԻԵՐԸ

«ԱԶԴԱԿ»ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն. - 258526, 260115 եւ 241274:

«ՊՈ-ԱՐԱՔՍ»Ի ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Նախապէս հաղորդած էինք, թէ Վենետիկի «Պո-Արաքս» Մշակութային Միութիւնը կը կազմակերպէ հանդիսութիւններ նշելու համար իր հիմնադրութեան 15ամեակը:

Տեղեկացնենք նաեւ, որ Միութեան անցեալ տարուան գործունէութիւնը ընթացած է յաջող: «Պո-Արաքս»ի գործունէութեան կորիզը կազմող ամառնային դասընթացքը, վերջին երկու տարիներու ընթացքին մասնակցողներու թիւին նշած որոշ նուազումէն (1997 31 եւ 1998ին 25 հոգի) ետք, այս տարի բարձրացած է 38ի: Դասաւանդած են եօթը հոգիէ բաղկացած ուսուցչական կազմ մը եւ հիւր դասախօս մը:

«Պո-Արաքս» Միութիւնը իր գործօն եւ ազդեցիկ մասնակցութիւնը բերած է նաեւ Իտալիոյ մէջ տեղի ունեցող գրեթէ բոլոր հայագիտական գործունէութիւններուն: «Պո-Արաքս» իտալացի եւ իտալաբնակ հայագէտները համախմբող մասնաճիւղի գործունէութիւնը եւս արձանագրած է նշելի իրագործումներ: Միութիւնը լոյս ընծայած է արդէն երկու պրակ Իտալիոյ մէջ հայագիտական գործունէութիւններու արձագանգ հանդիսացող «բանբեր» մը իտալերէն լեզուով:

ԿԱՍՊԻՑ ԾՈՎՈՒ ՔԱՐԻՒՂ ԵՒ ԿՈՎԿԱՍ

ՆՈՐ ԳԱՐՈՒՆ՝ ՊԱՔՈՒ - ԹԵՀՐԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Ստորեւ տրուած յօդուածը լոյս տեսած է Ազրպէյճանի իշխանութիւններուն կողմնակից «Եհի Ազրպէյճան» թերթին 14 Յունուարի թիւին մէջ:

Յօդուածը ունի անուղղակի սպառնալիքի բնոյթ ընդդէմ Վրաստանի եւ Միացեալ Նահանգներու եւ կը միտի բարելաւել Ազրպէյճանի դիրքը Պաքու - Ճէյհան համաձայնութեան մէջ: Բայց, ան նաեւ կը նշէ Ազրպէյճանի եւ Իրանի միջեւ մեղմացում մը, որ կ'արտայայտուի Հայտար Ալիեւի Իրան մօտալուտ այցելութեան առիթով:

Պաքու - Ճէյհան համաձայնութեան գծով Վրաստանի վերջին պահանջները դարձեալ օրակարգի վրայ դրին խորովակաչարը Իրանէն անցնելու կարելիութիւնը: Ոմանք նոյնիսկ կ'րսեն, թէ նախագահ Հայտար Ալիեւի Իրան մօտալուտ այցելութեան ժամանակ Թաւրիգի վրայով դէպի Թուրքիա խորովակաչարի մասին պիտի խօսուի: Թէեւ որոշուած էր, որ Պաքու - Ճէյհան խորովակաչարի 18 Նոյեմբերի համաձայնութենէն ամիս մը ետք պէտք էր լուծուած ըլլային բոլոր թեքնիք հարցերը, 2,՜8 տոլարի տարանցումի ընդհանուր սակէն աւելի մեծ բաժին մը ունենալու Թիֆլիսի պաշտօնական պահանջը բարդացուցած է կացութիւնը:

Ազրպէյճանի արտաքին քաղաքականութեան մէջ իրանական գործօնին արժէքին ածր տեղի ունեցաւ ճի՛շդ Դեկտեմբեր ամսուն՝ հարցերը լուծելու վերջին ժամկէտին: Երկու երկիրներն ալ կը միտին դէպի փոխադարձ դրական քայլեր, այս մէկը հաստատուեցաւ երբ դրացի երկրին դեսպան Ալիրզա Պիկտելին ընդունած ժամանակ նախագահ Ալիեւը այցելութեան հրաւէր մը ստացաւ իր իրանցի պաշտօնակից Մոհամմէտ Խաթեմիէն. այդ ժամանակ խօսակցութեան նիւթը քարիւղը չէր, այլ երկկողմանի յարաբերութիւնները:

Ազրպէյճանի համար հարաւային դրացիին հետ յարաբերութիւնները ունին կենսական կարեւորութիւն, քանի որ ազրպէյճանցի - թուրք եզակի ազգին մեծամասնութիւնը հո'ն կ'ապրի: Սակայն, արդէն ութը տարիէ ի վեր պաշտօնական Թեհրանը չարտօնէր Թաւրիգի մէջ մեր երկրին ընդհանուր հիւպատոսարանին բացումը: Աւելին, բարենպաստ պայմաններ կրստեղծուին իշխանութիւններուն դէմ պետական հարուածի մը մասնակցած, ՕՓՕՆ (Յատուկ նպատակներու ոստիկանական յատկանմուն) կուսակցութեան ղեկավար Մահիր Ճայատովի համար: Նմանօրինակ խնդիրները հրատապ կնոյթ պիտի տան Ալիեւ - Խաթեմի երկխօսութեան:

Անցեալ երկու ամիսներուն յանկարծ մէջտեղ եկած մօտեցումը հաստատուեցաւ նաեւ 15 Դեկտեմբերին ՄԱԿի Ընդհանուր Ժողովին Իրանի գօրակցութեամբ, երբ քուէարկութեան դրուեցաւ Ազրպէյճանի հողային ամբողջականութիւնը ընդգրկող բանաձեւային փոփոխութիւն մը: Հետեւես քաղաքականութեամբ Թեհրանը առաջնութիւն տուաւ իր սահմաններուն անրռնարարելիութեան: Անսպասելի պէտք չէ նկատել նաեւ այն իրողութիւնը, որ «Նեզաւիսիմա Կազեթա» ռուսական թերթին տրուած հարցազրոյցով ՍՕՔԱՐի (Ազրպէյճանի քարիւղի պետական ընկերութիւն) փոխ նախագահ եւ խորհրդարանի անդամ Իլհամ Ալիեւ առաջին անգամ ըլլալով նշեց, որ Պաքուն կը նպատակադրէ չորրորդ խորովակաչար մը անցնել Իրանէն «Եթէ վաղը մէկը առաջարկէ, որ չորրորդ խորովակաչարը տեղադրենք Իրանի մէջ մենք կողմ պիտի քուէարկենք: Ազրպէյճանը որքան այլընտրանքներ ունենայ, այնքան լաւ»: Այսօր, եթէ գլխաւոր խորովակաչարը վնասուի բնական աղէտներու եւ ստիպողական վիճակներու պատճառով վիճակը յուսահատական պիտի չըլլայ եւ միաժամանակ, միջազգային ապարելին մէջ ազդեցութիւն ձեռք բերելու Ազրպէյճանի լծակները պիտի աւելնան: Տարանցումի երկիրները ի վերջոյ ստիպուած են սերտ կապ պահել պաշտօնական Պաքուի հետ:

Յունուար 9ին, Թուրքիա կարճատեւ այցելութեան ընթացքին Ազրպէյճանի նախագահ Հայտար Ալիեւ վերահաստատեց Նոր Ազրպէյճան կուսակցութեան Դեկտեմբերի համագումարին իր ճառին Իրանի վերաբերեալ նկատառումները, յստակեցնելով, որ Թեհրանի եւ Պաքուի յարաբերութիւններուն մէջ լարուածութիւն չկայ: «Վերջերս, ՀԱԿի համագումարի իմ ճառիս մէջ ես նոյնիսկ նշեցի, թէ Իրանը եւս պէտք է մասնակցի Իսթանպուլի մէջ իմ առաջադրած հարաւային կովկասի մէջ անվտանգութեան եւ համագործակցութեան դաշինքին ստեղծումին», բսաւ նախագահը եւ դիտել տուաւ, որ մօտ ատենն պիտի այցելէ այս երկիրը: Հետաքրքրական է նշել, թէ րստ անպաշտօն տեղեկութիւններու Անգարա ճամբորդութեան ընթացքին Հայտար Ալիեւ պիտի խօսէր Վրաստանի կողմէ առաջադրուած «նոր պայմաններուն» մասին: Այս կացութեան մէջ, րստ անկախ դէտերու, Իրան - Ազրպէյճան յարաբերութիւններուն կատարուած ակնարկութիւնը կարելի է նկատել սպառնալիք Վրաստանին:

Միաժամանակ, Իրանը Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան հետ անուղղակիօրէն առնչուող երկիր է եւ ոչ ոք կը գարմանայ Թեհրանի եւ Երեւանի միջեւ ջերմ յարաբերութիւններուն ի տես: Ըստ երեւոյթին այս պատճառով է, որ Ազրպէյճանի նախագահը նշեց այս հարցերը, յիշելով թէ Իրանը Ղարաբաղի հակամարտութեան լուծումին նպաստ չի բերէր:

Ամերիկացի պաշտօնական դէմքեր անհատաբար մտահոգութիւն յայտնած են Իրան - Ազրպէյճան յարաբերութիւններուն մեղմացումին համար. սակայն, դիւրին չէ ասոր տարողութիւնը ճշդել: Կովկասեան չրջանին մէջ առաջացած է իր նմանը չունեցող կացութիւն մը, պատերազմող կողմերէն մէկը՝ Հայաստանը կը վայելէ Ռուսիոյ չարունակուող զօրակցութիւնը եւ անդուլ կերպով կը գինուի անոր կողմէ: Երեւանը Մոսկուայի չրջանային քաղաքականութեան համար կը խաղայ կամրջակցութիւն, եւ կայսերական պահանջները մէկ կողմ հրել փորձող Ազրպէյճանը րռնած է Արեւմուտքի հետ համարկումի ուղին ու կը դիմակայէ Ռուսիոյ կողմէ ճնշում: Ի պատասխան, չկարենալով հրաժարիլ երկու չափ երկու կշիռ մօտեցումէն, ամերիկեան քոնկրէսը ամէն տարի Հայաստանին կու տայ պետական օգնութիւն, իր քանակով երկրորդը Իսրայէլէն ետք: Ազրպէյճանը 1992էն ի վեր գրկուած է այս օգնութենէն Ազատութիւն Զօրակցութեան որոշումի 907 բաժինին հիման վրայ (որ Միացեալ Նահանգներուն կ'արգիլէ օգնել Ազրպէյճանի կառավարութեան):

Մէկ խօսքով, Իրանի եւ Ազրպէյճանի յարաբերութիւնները կ'ապրին «գաղջ գարուն» մը: Ասոր վկան է փոխադարձ այցելութիւններու սպասումը նախ՝ Հայտար Ալիեւի, ապա՝ Խաթեմիի: Եթէ ներկայ պատմական եւ դիւանագիտական կացութիւնը ճիշդ օգտագործուի, կարելի պիտի րլլայ լուծել խնդրական հարցեր, ինչպէս՝ Թաւրիգի մէջ ազրպէյճանական ընդհանուր հիւպատոսարանին բացումը: Եւ Իրանէն անցնող քարիւղի խորովակաչարը կը ներկայացնէ կովկասի մէջ Ռուսիոյ եւ Միացեալ Նահանգներու առճակատումին մէկ նոր փուլին սկիզբը:

ԳՈՐԾԱԿԱԼ 007՝ ՊԱՐՏՊԱՆ ՊԱՔՈՒ - ՃԷՅՀԱՆ ԳԻԾԻՆ

ՃԷՅՄՍ ՊՈՆՏԻ ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՊԱՒԷՆԸ Կ'ՈՒՐՈՒԱԳԾԷ ՎՏԱՆԳԸ ԿՈՎԿԱՍԻ ՄԷՋ

Աւելի հետաքրքրական զուգադիպութիւն չէր կրնար ըլլալ: Կասպեան քարիւղի դաւերուն շուրջ ծաւալող Ճէյմս Պոնտի վերջին թրիլըրի Ամերիկայի մէջ ցուցադրութիւնը զուգադիպեցաւ Ռիչըրտսըն Պոլիս տուած այցելութեան, որուն ընթացքին ան հովանաւորեց Կասպեան քարիւղի շահարկման ծրագիրներու ստորագրումը:

Առաջին անգամ ըլլալով աշխարհի հետաւոր, բայց հետաքրքրաշարժ այս անկիւնը ներկայացուեցաւ գլխաւոր օրաթերթերու տնտեսական, քաղաքական եւ այլազան էջերուն մէջ՝ միաժամանակ:

Երկու դէպքերուն զուգադիպութիւնը կարծէք զուտ դիպուածային էր: «Էմ.Ճի.Էմ.» արտադրիչ ընկերութիւնը չէր կրնար նախատեսել, թէ տարիներէ ի վեր պատրաստուող Կասպից քարիւղի շահարկման բարդ ծրագիրները ստորագրութեան պատրաստ պիտի ըլլային Պոնտի վերջին արկածախնդրութեան՝ «Ցը Ուըրլտ իզ Նաթ Ինաֆ» ժապաւէնին ցուցադրութենէն մէկ օր ետք:

Երկու դէպքերն ալ լուսարձակի տակ կ'առնեն Կասպիցի աւազանը՝ իբրեւ քարիւղի աղբիւր, միաժամանակ պատկերելով անոր թաքուն վտանգները:

Յարդ երկրաբանները վստահ չեն, թէ ո՛րքան հումքարիւղ պիտի կարենան արտահանել Կասպից ծովու շրջանէն. կարգ մը գնահատումներու համաձայն, 40 միլիառ տակառ (Հիւսիսային ծովու շրջանին երկու անգամը), իսկ ուրիշներ 100 միլիառ տակառ կ'ըսեն: Ամէնէն լաւատես գնահատումները կասպիականի պահեստը կը հասցնեն 200 միլիառ տակառի: Եթէ բարձրագոյն թիւերը իրողութիւն դառնան, Կասպիականը պիտի դառնայ աշխարհի քարիւղի երկրորդ աղբիւրը՝ Ծոցէն ետք: Սակայն ցարդ յստակ թիւ մը եւ գայն իրականացնող շօշափելի ծրագիր մը գոյութիւն չունի:

Հարիւր արտադրող ընկերութիւններուն հիմնական խոչընդոտը քարիւղը Կասպիականի աւազանէն դուրս բերելու եւ Արեւմտեան շուկաներ հասցնելու ապահով միջոց է: Այժմ գոյութիւն ունեցող գիծերը կ'անցնին բախումի շրջաններէ, ինչպէս՝ Չեչենիա եւ Վրաստան:

Այս հարցը յաղթահարելու համար քարիւղի մեծ ընկերութիւնները, ամերիկեան կառավարութեան օժանդակութեամբ, կը յուսան քարիւղատար խորովակաչար կառուցել Պաքուէն Ճէյհան՝ Թուրքիոյ միջերկրականեան ճաւահանգիստը: Այս ձեւով ամէնէն վտանգաւոր տարածքները պիտի շրջանցուին: Այստեղ է, որ Ճէյմս Պոնտ եւ նախագահ Պիլ Քլինթըն կը միջամտեն. ժապաւէնին մէջ 007 գործակալը նորին վսեմութեան կառավարութեան կողմէ կը գործուղուի անձամբ ահաբեկիչներէն պաշտպանելու այս նոր քարիւղատարը:

Դուրս կու գայ, թէ ահաբեկիչները պարզապէս պատրուակ մըն են ուշադրութիւն շեղելու համար աւելի ճենգ դաւադրութենէ մը. ահաբեկիչները Վոսփորի անցքը կ'արգելակեն փաստելու համար, որ Պաքու - Միջերկրականը միակ ապահով գիծն է: Իսկ ամենակարող Պոնտը ծրագիրը կը փրկէ՝ խափանելով կորիզային պայթում մը վերջին պահուն:

Կասպիականի գծով նախագահ Քլինթընի հետաքրքրութիւնն ալ կը ծնի նոյն մտահոգութենէ: Անցեալին Կասպից ծովու քարիւղէն օգտուողը Ռուսիան էր: Այսօրուան աշխարհաքաղաքական մրցակցութեան մէջ, Քլինթըն կ'ուզէ, որ քարիւղը հոսի Արեւմուտք եւ այն ալ՝ շրջանցելով իրանեան եւ ռուսական տարածքները:

Ան Նոյեմբեր 18ին Պոլսոյ մէջ յաջողեցաւ ի մի բերել խնդրոյ առարկայ չորս երկիրներու (Ազրպէյճան, Թուրքմենիստան, Վրաստան եւ Թուրքիա) ղեկավարները՝ խորովակաչարին ծրագիրին իրականացման նպատակով:

Թէեւ Պոնտի տարբերակը ամբողջութեամբ երեւակայածին է, այսուհանդերձ կարեւոր զգուշացումներ կը կատարէ, ինչ կը վերաբերի Քլինթընի ծրագիրին պարունակած ռիսքերուն:

Համաձայնագիրը ստորագրող երկիրներէն Ազրպէյճան կը դիմագրաւէ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապը, իսկ Վրաստան՝ Աբխազիոյ եւ Հարաւային Օսեթիոյ տագնապները: Ականջ ի վիճակի պիտի չըլլան ապահովելու քարիւղատարին ապահովութիւնը, ինչ որ կը նշանակէ, թէ անիկա «ահաբեկիչներու» մնայուն յարձակման վտանգին տակ պիտի գտնուի, ինչպէս պատկերուած է Ճէյմս Պոնտի ժապաւէնին մէջ: Եթէ այսպիսի կացութիւն ստեղծուի, Լուաշինկթըն, Լոնտոնի հետեւողութեամբ, ստիպուած պիտի րլլայ Պոնտի «պատճէններ» ուղարկել շրջան...:

Ռուս զինուորներ կը պատրաստուին կրակելու չէչենական դիրքի մը վրայ:

Ռուսիա կ'ուզէ ամէն գնով հակակշիռի տակ պահել Չեչենիան՝ իր նախընտրած քարիւղատարին ապահով գործունէութիւնը երաշխաւորելու համար:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ ԿՈՎԿԱՍԷՆ ՀԵՌՈՒ ՊԱՀԵԼՈՒ ՃԻԳԵՐ

Պաքու - Ճէյհան քարիւղատարին չուրջ Ուաշինկթընի խանդավառութիւնը մեծ է: Միացեալ Նահանգներու ուժանիւթի նախարար Պիլ Ռիչըրտսըն քարիւղատարին գծով իրագործուած վերջին համաձայնութիւնները (1999ի Նոյեմբերին) նկարագրած էր իրրեւ մեծ նուաճումներ իր երկրի արտաքին քաղաքականութեան մարզէն ներս: Սակայն տնտեսական բազմաթիւ ընկերութիւններ, ներառեալ՝ կարգ մը ամերիկեան ընկերութիւններ, քարիւղատարը կը տեսնեն տնտեսական մեծ սխալ մը: Անոնց կարծիքով, Պաքու - Ճէյհան քարիւղատարը կառուցելու արգելքները այնքան մեծ են, որ Միացեալ Նահանգներուն կողմէ քաջալերուած այս քարիւղատարի ձախողութիւնը անհաւանական չէ: Ներդրողները երկու հիմնական ապրակներ նկատի կ'առնեն՝ ապահովութիւն եւ հաւանական չահ:

Այս նկատառումով, քարիւղատարի գիծը կպատմող երեք երկիրները՝ Ազրպէյճան, Վրաստան եւ Թուրքիա կը դիմագրաւեն ապահովական հարցեր եւ ագգամիջեան բախումներ: Նաեւ տնտեսական տեսակէտէ քարիւղատարը չահաւէտ չէ: Ըստ կարգ մը քարիւղի ընկերութիւններու, անոր կառուցման ծախսը պիտի հասնի 2,7էն 3,3 միլիառ տոլարի: Այս պատճառով է, որ չատ մը քարիւղի ընկերութիւններ եւ ֆինանսական կազմակերպութիւններ մերժած են իրենց մասնակցութիւնը բերել այս ծրագիրին՝ իրենց որոշումը հիմնելով տնտեսական եւ ոչ քաղաքական պատճառներու վրայ: Մասնաւորաբար Կասպից ծովուն մէջ ազրպէյճանական քարիւղի անբաւարարութիւնը, աշխարհի քարիւղի չուկաներուն մէջ քարիւղի գիներու անկայունութիւնը, ինչպէս նաեւ Կասպից ծովու չրջանին մէջ յստակ օրէնսդրական համակարգի բացակայութիւնը մեծ արգելքներ կը հանդիսանան այս ծրագիրին մէջ ըլլալիք ներդրումներուն դիմաց: Ամէն պարագայի, րստ երեւոյթին, Միացեալ Նահանգներուն կողմէ Պաքու - Ճէյհան քարիւղատարի կառուցման քաջալերումը սխալ մըն է ոչ միայն քաղաքական, այլեւ՝ տնտեսական առումներով:

Ուաշինկթըն կ'ենթադրէ, թէ այս քարիւղատարին չինուիլը մէկ կողմէ պիտի գօրացնէ Արեւմուտքի, յատկապէս Միացեալ Նահանգներուն, դիրքը Կովկասի ռազմագիտական չրջանին եւ քարիւղով հարուստ Կասպից ծովու չրջանին մէջ եւ միւս կողմէ, այս ծրագիրի գործադրութիւնը պիտի նուազեցնէ Մոսկուայէն եւ Պաքու - Նովոսիպիրսք քարիւղատարէն Նախկին Խորհրդային Միութեան երկիրներուն կախուածութիւնը, ինչպէս նաեւ անոր գործադրութիւնը կուգահեռարար պիտի տկարացնէ չրջանին մէջ Ռուսիոյ դիրքը: Միացեալ Նահանգներ կ'անտեսեն Իրանէն անցնող ամէնէն գործնական եւ տրնտեսապէս նպաստաւոր քարիւղատարը եւ այսպիսով կը միտին մեկուսացնել այդ երկիրը:

Միեւնոյն ատեն Միացեալ Նահանգներ կը ջանան հաստատել իրենց ապահովութիւնն ու գիւղորական ներկայութիւնը Կովկասի եւ Կեդրոնական Ասիոյ մէջ, յատկապէս ՕԹԱՆեան ծաւալման միջոցով. Ուաշինկթըն նաեւ կը յուսայ իրագործել իր քաղաքական նպատակները՝ ինքգինք մարդկային եւ ցեղային իրաւունքներու պաշտպան ձեւացնելով: Նոյեմբերին Պոլսոյ մէջ տեղի ունեցած ԵԱՀԿի վեհաժողովին ընթացքին նախագահ Պիլ Քլինթըն յայտարարեց, թէ բոլոր պետութիւնները իրաւունք ունին միջամտելու ըլլայու այլ երկիրներու հարցերուն, երբ խնդիրը կը վերաբերի մարդկային իրաւանց րռնարարումներու, Քլինթըն նաեւ փորձեց Չեչենիոյ տագնապը Ռուսիոյ դէմ սպառազինել՝ իրրեւ Աքիլլէսի կրունկ, ձնշելով Ռուսիան, որպէսզի Չեչենիոյ տագնապը քաղաքականութեամբ լուծելու փորձեր ընէ:

Միացեալ Նահանգներ նպատակ ունին հեղինակութիւն հաստատել Կովկասի մէջ, չրջանային հարցերու, ինչպէս դարաբաղեան հարցին, լուծման մէջ ներգրումներ ունենալով: Կարեւոր է նշել հոս Միացեալ Նահանգներու տարած աշխատանքը Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի դեկավարները մէկտեղելու եւ բանակցութիւններու սկսման գծով: Սակայն, րստ երեւոյթին, Ուաշինկթընի սիրայներուն գլխաւոր պատճառը այն է, թէ անիկա յարմարագոյն ձեւով նկատի չառներ Ռուսիոյ եւ Իրանի դերերը կովկասեան չրջանին մէջ: Այս երկու երկիրները չաճախ արտայայտած են չրջանին մէջ օտար ներկայութեան դէմ իրենց ունեցած ժխտական կեցուածքը:

Այս առումով նշենք, որ Թեհրան եւ Մոսկուա ցանկութիւն չունին չրջանի ագգերուն որդեգրած քաղաքական ուղղութիւններուն մէջ միջամուխ րլլալու, որովհետեւ անոնք համոզուած են, որ ժամանակը եւ աշխարհագրական ու տրնտեսական իրողութիւնները անպայմանօրէն իրենց դրոշմը պիտի ունենան այդ երկիրներու որոշումներուն վրայ:

Կարեւորագոյն հարցը սակայն այն է, որ Ռուսիա եւ Իրան պիտի չհանդուրժեն Պաքու - Ճէյհան քարիւղատարը ամերիկեան քաղաքական ծրագիրները առաջ քշելու միջոցի մը վերածուելու հանգամանքը:

ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

ԾԷՍԻ ԵՒ ԱՌԱՍՊԵԼԻ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ

«ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԱՇԽԱՐՀՆԵՐ՝ ԵՐԿԽՕՍՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ» ՎԵՐՆԱԳԻՐՈՎ ՅՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ ՄԸ ԿԸ ՊԱՏԿԵՐԷ ՏԱՐԲԵՐ ՄՇԱԿՈՅԹՆԵՐՈՒ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆ ՈՒ ԲԱԽՈՒՄԸ

Անցեալ դարուն մշակոյթներու միջեւ կապերու աննախընթաց բազմացումը ոչ միայն աւելի տուաւ փոխադարձ աննախընթաց ագդեցութեան, այլ նաեւ պատճառ դարձաւ մշակութային իմաստալից պատկերացումներու քայքայումին, ինչ որ յաճախ աղէտալի անդրադարձներ ունեցաւ անհատներու եւ ընկերութիւններու վրայ: Այս բոլորը իրենց հետքը ձգեցին բազմաթիւ մարդոց առօրեայ կեանքին վրայ: 20րդ դարու արուեստը եւս անմասն չմնաց:

Քոլոնի Լուտվիկ Թանգարանին մէջ 200 գործերէ բաղկացած ցուցահանդէս մը՝ «Արուեստի աշխարհներ երկիւղածութեան մէջ. Կոկեներեն մինչեւ Փլաներբըրի Փրեզընթ», նուիրուած է անցեալի եւ ներկայ արուեստագէտներու, որոնք տարբեր մշակոյթներէ ազդեցութիւններ կրած են: Ցուցահանդէսը կը միտի բացատրել այս երեւոյթին անդրադարձը արուեստի վրայ:

ԱՐՈՒԵՍՏ՝ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՀԱՄԱՐ

«Մշակոյթի» դերը միշտ եղած է ծէսերու եւ առասպելներու լեզուով գտնել պատասխանը գոյութենապաշտ այն հարցումին, թէ «ի՞նչ է մեր գոյութեան իմաստը եւ ի՞նչպէս պէտք է վարուինք»: Տարբեր մշակոյթներու ստեղծած արուեստը անխուսափելիօրէն կ՚առնչուի նոյն հարցումին:

Քրիստոնէական աշխարհին մէջ 20րդ դարու արուեստին դիմագրաւած գլխաւոր դժուարութիւնը ծէսի եւ առասպելի համատարած մերժումն էր: Անոնք գիտականօրէն անհիմն եւ անվաւեր կը նկատուէին: Այսուհանդերձ կարելի չէ մարդկային գոյութեան վերարերող կարեւորագոյն հարցումներուն պատասխան մը որոնել՝ անտեսելով ծիսական եւ առասպելական բացատրութիւն մը, նոյնիսկ եթէ չենք հաւատար աստուածութեան մը կամ յետմահու կեանքի:

Ասիկա կ՚ապացուցէ, թէ ինչո՛ւ արեւմուտքցի արուեստագէտներ հետզհետէ աւելի հետաքրքրութիւն ցուցաբերած են օտար եւ «նախնական» մշակոյթներու նկատմամբ, որոնք կը շարունակեն արժէք ընծայել ծէսերու եւ առասպելներու: Նման արուեստագէտներ լքած կամ մերժած են եւրոպական մշակոյթի հարուստ ենթահողը, որուն վրայ կանգնած են:

Ցուցահանդէսին սկիզբի բաժինը նուիրուած է արեւմուտքցի արուեստագէտներու եւ օտար մշակոյթներու միջեւ կապին, իսկ վերջին բաժինը կ՚ընդգրկէ 1980ական եւ 1990ական տարիներու գործեր՝ բազմաթիւ երկիրներէ, ներառեալ՝ Ջինաստան, Քորէա, Իրան, Հարաւային Ափրիկէ, Մալի եւ Ճափոն, ուր արուեստի միջազգային ընտանիքին մաս կազմող արուեստագէտներ յաճախ գաղափարարանութիւն մը կամ ինքնութիւն մը փորձած են հաստատել:

Այս բոլորին ռահվիրան Կոկէնն է աքսորի մէջ: Փիքասոն երկրորդ ցայտունրինակն է: Ցուցահանդէսին առաջին բաժինը կ՚ապացուցէ, թէ արդիապաշտ իւրաքանչիւր արուեստագէտ տարբեր բան մը փնտռած է իր որդեգրած տարաշխարհիկ մշակոյթին մէջ:

Փիքասօ առաւելաբար հետաքրքրուած էր ափրիկեան քանդակներու ձեւի եւ արտայայտչական յատկանիշներով: Ճիաքոմեթթի իր գերիրապաշտ չրջանին կը ձգտէր իւրացնել ափրիկեան քանդակներու գերբնական խորհուրդը, Պրանքուզի՝ անոնց չափազանցուած ոճաւորումը, իսկ Վիքթոր Պրոնէր՝ կախարդականութիւնը:

Այս արուեստագէտներէն ոչ մէկը հետաքրքրուած էր ափրիկեան տարաշխարհիկ քանդակներու մարդագիտական բովանդակութեամբ: Մարդագիտութիւնը տակաւին նոր կը յայտնուէր իրեւ գիտութիւն: Սակայն արուեստագէտներ կը հաւատային, որ տարաշխարհիկ ձեւերու օգտագործումը աւելի կու տար արտացոլելու իսկութիւն մը, որ չաճախ կը թաքնուէր արուեստի աւելի ծանօթ աւանդութիւններէ բխած ձեւերու մէջ:

«Մալիզ», գործ՝ Ճիմի Տիւրհամի

Ափրիկէի կամ Խաղաղականի կղզիներուն արուեստը, ինչպէս նաեւ այր կամ կին արարածներու հնութեան բնորոշումը խտացեալ ուժով մը կը ներկայանար անհատական ստեղծագործութիւններու մէջ: Այս միթը բացակայ էր արեւմտեան արուեստի մէջ եւ տակաւ՝ անկէ ներշնչուած արեւմտեան գործերու մէջ:

Այսուհանդերձ, մինչեւ 1970ական տարիները արեւմտեան արուեստը տակաւին կը պարունակէր ուժգնութիւն մը եւ առեղծուածային խորք մը: Անիկա կ՚արտացոլէր «աւելի խոր իրականութիւն» մը պատկերելու նպատակ մը: Ցուցահանդէսին մեծ մասը այս դիտանկիւնէն կը ներկայացնէ Փոլ Քլիի, Լուիզ Պուրժուայի, Ֆրիտա Քահլոյի եւ 20րդ դարու առաջին երեք քառորդներուն հռչակ վայելած միջազգային արուեստագէտներու գործերը:

Արուեստը աւելի խնդրայարոյց կը դառնայ 1980ական եւ 1990ական տարիներուն: Այս ժամանակաշրջանէն աւելի քան 50 արուեստագէտներ ներկայացուած են: Անոնց գործերը մեծ մասամբ կը բաղկանան անհիմաստ գրութիւններէ կամ գանագան իրերու համադրումով ստեղծուած «խորհրդանշական» քանդակներէ: Աւելի գրաւիչ են (եւ նուազ գաղափարական) իրանցի արուեստագէտ Շիրազէհ Հուշիարիի ոսկեճոյղ բարձրաքանդակները եւ քուպացի արուեստագէտ Պելքիս Այնի կրաֆիք պատկերները, որոնք նուիրուած են Նիճերիոյ մէկ չրջանէն տեղահան եղած եւ գերեվարուած բնիկներու ծիսակատարութիւններուն:

Մէկի եւ «մլթ»ի փնտռտուքը առկայ է վերոնչեալ գործին մէջ: Սակայն անիկա տակաւին ապարդիւն պիտի մնայ, մինչեւ որ մշակոյթի գլխաւոր դերը ճանչցուի ոչ միայն իրրեւ ժառանգութեան ցուցանիշ, այլ իրրեւ չարունակուող եւ ապրող հոլովոյթ մը, որ մարդկային հաւաքականութիւններուն առիթ կու տայ անդրադառնալու իրենց ապրած փորձառութեան եւ իմաստաւորելու զայն:

ՎԱՅՔԻՆԿՆԵՐՈՒ ՀԵՐՈՍՈՒՀԻՆԵՐԸ

ԻՍԼԱՆՏԱԿԱՆ ԱԻԱՆԴԱՎԷՊԵՐՈՒ ՄԷՋ ԿԻՆԵՐԸ ԿԸ ՎԱՅԵԼԵՆ ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ԴԻՐՔԵՐ ԵՒ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐ. ԱՆՈՆՔ ՆՈՅՆԻՍԿ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՎԻՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՌԱՀՎԻՐԱՆԵՐԸ ԿԸ ՆԿԱՏՈՒԻՆ

Իսլանտայի առասպելական վայքինկ հերոսուհիներէն Պրոքա Աուպուր 1000 տարի առաջ սուրով մը յարձակած է իր անհաւատարիմ ամուսինին վրայ եւ ընկերային աւանդութիւնը ոտնակոխած է տաբատ հագնելով:

Իսլանտացի այլ կին մը Կուտրիտ, 11րդ դարու սկիզբը խումբ մը այրերու հետ գլխաւորած է վայքինկներու երկրախուզական երրորդ արշաւը դէպի ամերիկեան ցամաքամաս: Ան առաջին եւրոպացիին ծնունդ տուած է Ամերիկայի մէջ:

Իգական այս երկու տիպարները մաս կը կազմեն կորովի եւ գունագեղ կիներու փոքր խումբի մը, որ պատկերուած է Ատլանտեանի հիւսիսային կղզիին բնիկ բնակիչներուն վայքինկներու աւանդավէպերուն մէջ: Գրականութեան մասնագէտներ այժմ զանոնք կը դասեն եւրոպական դիւցազներգութիւններու Հոմերոսի *«Իլիական»*ին եւ Շէյքսփիրի քատերախաղերուն շարքին:

Կիներու պաշտպաններ ներկայիս կը հաւատան, որ այս դիւցազնավէպերը հիմը դրած են եւրոպայի հիւսիսային շրջանին մէջ կիներու վայելած ամուր դիրքին:

Վայքինկներու աւանդավէպերը կը պատմեն բնակչութեան քիւի աճին առընթեր դէպի արեւմուտք անոնց թափանցումին մասին, առաջին հազարամեակի վերջաւորութեան:

«Յայտնապէս Իսլանտայի մէջ զօրաւոր կիներու պահանջ կար: Անոնք մեծ դեր կը խաղան բոլոր աւանդավէպերուն մէջ», կ՚ըսէ Իսլանտայի միջնադարեան գիտութիւններու մասնագէտ մը:

Իսլանտան դրացի Ֆինլանտայի, Նորվեկիոյ եւ Դանիոյ հետ առաջին երկիրներէն է, որ կիներուն քուէարկելու իրաւունք շնորհեց անցեալ դարու սկիզբը եւ դարձաւ արեւմտեան առաջին երկիրը, որ կին նախագահ մը ընտրեց 1980ին:

Եւրոպայի հիւսիսային երկիրներու խորհրդարանները կին երեսփոխաններու ամէնէն բարձր համեմատութիւնը ունին աշխարհի տարածքին: Բարձրագոյն համեմատութիւնը 40 առ հարիւր է, Շուէտի մէջ: Այս տարի Ֆինլանտայի նախագահութեան 7 թեկնածուներէն 4ը կիներ են:

■ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՎԷՊԵՐՈՒ ՆԱԽԱԿԱՐԱՊԵՏԸ

Թէեւ Իսլանտայի աւանդավէպերը ծնունդ առած են եւրոպական ցամաքամասի ամէնէն փոքր ժողովուրդներէն վայքինկներու մշակոյթին մէջ, սակայն անոնք եւրոպական ազգային լեզուով մը հիւսուած առաջին արձակ գրականութիւնը կը ներկայացնեն եւ բազմաթիւ ուսումնասիրողներու կողմէ կը նկատուին եւրոպական վէպի նախակարապետը:

«Սառոյցի եւ կրակի երկիր» Իսլանտան, որ հրաբխային ժայթքումներու, ջերմուկներու եւ սառցաբլուրներու առասպելական վայրն է, միայն 275 հազար բնակիչ ունի: Սակայն գրական աւանդութիւն մը կը շարունակուի հոն, եւ իրենց գործերը հրապարակող գրագէտներու համեմատութիւնը ամէնէն բարձրն է աշխարհի մէջ:

Իսլանտայի աւանդավէպերը սկիզբը բանահիւսութիւններ էին, որոնք կը պատմէին 1000 թուականէն առաջ եւ ետք պատահած արկածախընդրութիւններու մասին: Կը նկարագրէին իսլանտացիներուն կեանքը, երբ անոնք լքած էին իրենց հեթանոսական աստուածները, ինչպէս որոտումի աստուած Թոթը, եւ քրիստոնէութիւնը ընդունած էին:

Թէեւ այս աւանդավէպերը գլխաւորաբար կը պատմեն իսլանտացի այրերու քաջագործութիւններուն եւ ցեղամիջեան կռիւներուն մասին, սակայն կիները գործուն դերակատարութիւն ունին գլխաւոր պատումներու մէջ, ինչպէս Լայֆ էյրիքսընի ծովագնացութիւնները նկարագրող աւանդավէպին *«Վայնլէնտ»*ի մէջ: *«Լայֆ Բախտաւորը»* Հիւսիսային Ամերիկա հասած առաջին եւրոպացին էր: Ան *«Վայնլէնտ»* անունը տուած է նոր ցամաքամասին: Աւանդավէպերու այլ շարք մը *«Լաքստալա»*ն, կը նկարագրէ վայքինկ կիներու գաղթը Նորվեկիայէն դէպի Սկովտիա, Իսլանտա եւ Կրինլէնտ:

Կիներու պաշտպան ուսումնասիրողներ կը հաւատան, թէ այս աւանդավէպերը սկիզբը պատմուած են նոյնինքն կին վիպասաններու կողմէ, որովհետեւ հերոսուհիները ընդհանրապէս ցայտուն դերերով պատկերուած են:

«Այրերը քուղթէ վագրերու կը նմանին. սնամէջ եւ ուռուցիկ են. մինչդեռ կիներու վերաբերող նկարագրութիւնները գունագեղ ու զգացական են», կը բացատրէ Իսլանտայի աւանդավէպերու մասնագէտ մը:

■ԿԻՆԵՐ՝ ԱՅՐԵՐՈՒ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒԱԾ ԴԵՐԵՐՈՎ

«Լաքստալա» աւանդավէպին մէջ միջին տարիքի ուժեղ կին մը հողատիրութեան իր իրաւունքը կը պահանջէ Կրինլէնտի մէջ եւ մինչ այդ ամուսնութիւններ կը դասաւորէ իր աղջիկներուն ու քոռներուն համար. դեր մը, որ ընդհանրապէս վերապահուած էր ամուսիններու, հայրերու եւ եղբայրներու:

«Վայնլէնտ» աւանդավէպին մէջ *«Լայֆ Բախտաւորին»* եղբայրն ու անոր կինը Կուտրիտը հերոսաբար կը կտրեն Ատլանտեանը եւ իրենց 22 մեթր երկարութեամբ նաւով կը հետեւին անոր դէպի Նիւֆաունտլէնտ: Տարբերակի մը մէջ Կուտրիտը պատկերուած է իբրեւ Լայֆի քոյրը, որ իր սեփական նաւն ու նաւավարները կ՚ընտրէ եւ ծովագնացութիւնը կը կազմակերպէ, սակայն ան նաեւ դաւադրութիւններ կը սարքէ եւ ճամբու ընթացքին բոլորին կը դաւաճանէ: Սակայն այլ տարբերակի մը մէջ ան ուժեղ է եւ սնունդ կը հայթայթէ բոլորին, հասնելով մինչեւ Ամերիկայի սիրտը այսօրուան Նիւ Եորք քաղաքին տարածքը. ուր ոչ ոք հասած էր իրմէ առաջ:

Կուտրիտ ի վերջոյ կը վերադառնայ Եւրոպա լուծելու համար ժառանգական վէճ մը, ապա ուխտի կ՚երթայ Հռոմ տեսնելու համար պապը: Իսլանտա վերադառնալէ ետք կը հիմնէ առաջին մայրապետանոցը:

Այսուհանդերձ իսլանտական աւանդավէպերու մասնագէտ մը սխալ կը գտնէ կիներու դիրքին պանծացումը վայքինկներու հաւաքականութեան մէջ: Ճիշդ է, որ անոնք կը վայելէին իրենց ժամանակներուն համար արտասովոր առանձնաշնորհումներ, ինչպէս ամուսնանալէ ետք իրենց օժիտին տէր մնալու եւ այրիութեան պարագային իրենց ամուսինին ստացուածքին ժառանգելու եւ իրենց սեփական ագարակը պահելու իրաւունքներ, սակայն այս բոլորը իրենց պատճառները ունէին: *«Հիւսիսային Եւրոպայի մէջ կիներու իրաւունքներու պաշտպանութեան աւանդութիւնը հզօր է, որովհետեւ այրերը ընդհանրապէս կը բացակայէին երկար ժամանակ: Իսլանտայի մէջ անոնք ծովագնացութեան կ՚երթային, Շուէտի եւ Ֆինլանտայի մէջ անտառապահութեամբ կը զբաղէին»*, կ՚ըսէ մասնագէտը:

■ՄԱՅՐԱՊԵՏՆԵՐ ԿԸ ՊԱՆԵԱՑՆԵՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԷՆ ԴՐՈՒԱԳ ՄԸ

Իսլանտական գրականութեան մէջ իւրայատուկ աւանդավէպ մըն է *«Ռեկնիսթատարպոք»*ը, որ գրի առնուած է Միջնադարուն, հիւսիսային Իսլանտայի մէկ մայրապետանոցին մէջ:

Գիրքը կը պարունակէ Աստուածունչին մէջ յիշատակուած, սակայն քրիստոնէական բազմաթիւ դաւանանքներու կողմէ անվաւեր հռչակուած Ճուտիթի պատմութիւնը, որ մաս կը կազմէ Աստուածաշունչի կաթողիկէ տարբերակին:

*«Ռեկնիսթատարպոք»*ը Ճուտիթի պատմութեան միակ ծեռագիր արտագրութիւնն է, ինչ որ ցոյց կու տայ, թէ զայն գրի առնողները մեծ կարեւորութիւն ընծայած են անոր:

Այս պատմութիւնը եւս իր բազմաթիւ տարբերակները ունի: Սակայն հիմնականին մէջ Ճուտիթ այրի մըն է, որ կը փրկէ իր գիւղը, երբ Ասորեստանի թագաւորը իր բանակով կը պաշարէ զայն, եւ երբ այրերը կը յուսահատին եւ րաբուները կը ստիպեն անձնատուր ըլլալ:

Իսլանտական աւանդավէպին մէջ Ճուտիթ կը հանէ իր այրիի շրջազգեստը եւ աւելի գրաւիչ հագուստներ կը հագնի հմայելու համար թշնամի բանակին հրամանատարը: Ճուտիթ կը կտրէ հրամանատարին գլուխը եւ յաղթական կը վերադառնայ իր ժողովուրդին: Սպանութիւնը պատկերուած է եւրոպական բազմաթիւ քանդակներու եւ գեղանկարներու մէջ:

*«Ռեկնիսթատարպոք»*ը գրի առնուած է բազմաթիւ ձեռագիրներով: Ամէնէն տրամաբանական եզրակացութիւնը այն է, որ մայրապետները իրենք արձանագրած են պատմութիւնը, ինչ որ գաղափար մը կու տայ, թէ Իսլանտայի կիները ինչ նպատակ կը հետապնդէին Միջնադարուն...

ԱՊԱՀՈՎԱՆ ԿԸ ՊԱՀՇՏԱՆԷ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ «ԿՈՅԱ» ՄԸ

Սպանիոյ պետութիւնը միջամտած է արգիլելու համար 18րդ դարու սպանացի վարպետ Ֆրանսիսքօ տը Կոյայի հռչակաւոր մէկ դիմանկարին վաճառքը եւ 24 միլիոն տոլար վճարած է տիրանալու համար անոր:

Սպանիոյ կրթութեան եւ մշակոյթի նախարարը յայտարարած է, թէ պետութիւնը օգտագործած է արուեստի գործերու վերարերող օրէնք մը, որ կը վերաբերի Սպանիոյ ազգային ժառանգութեան պահպանումին: Կոյայի դիմանկարը ազգային ժառանգութիւն հռչակուած էր 1983ին: Այս օրէնքին համաձայն, երբ նման գործ մը Սպանիոյ մէջ պահպանուող անհատական հաւաքածոյի մը մաս կը կազմէ եւ վաճառքի կը դրուի, պետութիւնը կրնայ միջամտել եւ գայն գնել, եթէ պահանջուած գինը տրամաբանական է:

Այս պարագային, Կոյայի «Շիւնշոնի կոմսուհին» դիմանկարը կը պատկանէր Սուեքայի դրքսուհիին ժառանգորդներուն, որոնք 4 տարուան փնտռտուքէ ետք գնորդ մը գտած էին աճուրդի րրիտանական Սոթպի՚ց վաճառատան միջոցով:

Գեղանկարը Կոյայի գլուխ գործոց դիմանկարներէն է: Կը պատկերէ Քարլոս Գ թագաւորին եղբօրորդին եւ անոր կինը:

ԼՈՆՏՈՆԻ ԹԱՏԵՐԱՍԵՐԱՀՆԵՐՈՒՆ «ՀՄԿԱՆ»

ԷՆՏՐՈՒ ԼՈՅՏ ՈՒԷՊԲԸ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԿԵԴՐՈՆՆԵՐ ԿԸ ԳՆԷ ԼՈՆՏՈՆԻ ԹԱՏԵՐԱՍԵՐԱՀՆԵՐՈՒ ՈՒԷՍԹ ԷՆՏ ԹԱՂԱՄԱՍԻՆ ՄԷՋ

Բրիտանացի յօրինող Լ՚Ընտրու Լոյտ Ուէպբը իշխան մըն է համաշխարհային մշակոյթի աշխարհին մէջ: Անոր յօրինած «Տը Ֆենթըմ աֆ տը Օփերա»ն 13 տարիէ ի վեր կը ներկայացուի Լոնտոնի թատերասրահներու թաղամասին՝ Ուէսթ Լ՚Ընտի մէջ: Երաժշտական այս թատերա-

Էնտրու Լոյտ Ուէպբը՝ «Լաները Փալատիում»ի դիմաց

խաղին տոմսերուն վաճառքը 3,1 միլիառ տոլարի հասած է աշխարհի տարածքին: Անոր գրիչէն ծնած են «Ռէթց», «Միզըզ Քրայսթ Սուփըրսթար» եւ «Սթարլայթ Էքսփրէս» երաժշտական թատերախաղերը: 1997ին ան լորտի տիտղոսին արժանացաւ Բրիտանիոյ մէջ: Իսկ քանի մը շաբաթ առաջ տարբեր վստահութիւնմը ներշընչեց ժամանցի ճարտարարուեստին, երբ աւելի քան 150 միլիոն տոլար վճարեց գնելով Լոնտոնի առաջնակարգ 10 թատերասրահները: Այսուհետեւ անոր սեփականութիւնն են «Լաները Փալատիում»ն ու «Հիզըլ Տրուրի Լէյն»ը. հնակայական թատերասրահներ, որոնք հռչակաւոր են իբրեւ «ովկիանոսները կտրող» թատերախաղերու ծննդավայրը: Այս ձեւով Ուէպբը կը դառնայ բրիտանական թատրոնի ճարտարարուեստին հսկան:

Թէեւ Ուէսթ Լ՚Ընտի թատերասրահներուն մէջ ներկայացուող թատերախաղերը յաճախ ձախողութիւններ են, սակայն վերջին 13 տարիներուն տոմսերու վաճառքը բարձրացած է: Անցեալ տարի 425 միլիոն տոլար արժողութեամբ 12 միլիոն տոմս վաճառուած է: Շարժապատկերի ժողովրդականութեան աղբիւր թատերական ժամանցի յայտագիրներու պահանջը հետզհետէ կ՚աւելնայ եւ այս երկու արուեստները միաձուլելու գաղափար մը կը զարգանայ: Լ՚Ընտրու Լոյտ Ուէպբրի յօրինումներէն շատերը, ինչպէս՝ «Ֆենթըմ աֆ տը Օփերա»ն, «Էվիթա»ն եւ «Տը Լայըն Ռինկ»ը ժապաւէններու կամ երաժշտախառն թատերախաղերու վերածուած են:

Սակայն Լոյտ Ուէպբրի անպայման «օրինութիւն» մը չի նկատուիր: Ոմանք կը վիճին, թէ ան Ուէսթ Լ՚Ընտի գլխաւոր թատերասրահներուն տիրանալով զանոնք պիտի լեցնէ ժողովրդականութիւն վայելող իր երաժշտախառն թատերախաղերով եւ միատեսակ արուեստ մը պիտի ներկայացնէ: Սակայն Լոյտ Ուէպբը արհամարհած է այս մտավախութիւնը՝ յայտարարելով, թէ նման մօտեցում մը աւեւտրական տեսակէտէն միայն ինքնակործան պիտի ըլլար: Ան կը վստահեցնէ, թէ Ուէսթ Լ՚Ընտի թատերասրահները պիտի շարունակեն այլազան եւ եկամուտ ապահովող գործեր հրամցնել: Լոյտ Ուէպբը կը յուսայ գործակցութեան եզրեր գտնել երիտասարդ բեմադրիչներու հետ, որոնք ոչ միայն լաւ թատերախաղեր բեմադրելու, այլ նաեւ ժապաւէններ պատրաստելու տաղանդով օժտուած են:

Բրիտանացիք ընդհանրապէս դրական ձեւով դիմաւորեցին Լոյտ Ուէպբրի կատարած «յեղաշրջումը»: «Ան թատրոնի նկատմամբ իսկական սէր ունի. ինչ որ ամէնէն աւելի անհրաժեշտ է այս օրերուն», կ՚ըսէ Լոնտոնի թատերասրահներու Ընկերակցութեան բանբերը: Աւելին. Ուէպբը յաջողեցաւ յաղթել ամերիկացի գնորդներու, որոնցմէ մէկը անցեալ տարի բրիտանական 23 թատերասրահներ գնած էր 259 միլիոն տոլարի: Ուէպբը յայտարարած է, թէ համաձայնութեան գլխաւոր նպատակներէն մէկը Լոնտոնի թատերասրահները «թարմ եւ դրամ» հաշուող ձեռքերէ փրկելն էր:

Այժմ Լոյտ Ուէպբը կը պատրաստէ Իրլանտայի վերջին տասնամեակներու արիւնահեղութեան նուիրուած երաժշտական թատերախաղ մը: «Ան բոլոր ժամանակներու մեծագոյն յօրինողներէն է եւ կը հմայէ 66 տարեկան ճափոնցիէն մինչեւ 12 տարեկան բալիֆորնիացի մը», կ՚ըսէ քննադատ մը: Լոնտոնի ամէնէն հռչակաւոր թատերասրահները հաւանաբար պիտի հաստատեն, որ ան գերաստղ մըն է թատրոնի աշխարհին մէջ:

Պատրաստեց
Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

ԹԷ. ԷԼ.

7:30.- Արաբերէն լուրեր
8:00.- Եուրոնիուզ
8:30.- Կենդ. Գծ.
9:00.- Սուպիւիէ
11:25.- Ֆլէշ Ինֆօ
11:30.- Միսըմի Սթրիթ
12:30.- Մասիքում Պըլ Խեյր
14:30.- Արաբերէն լուրեր
15:00.- Տեղական ֆիլմաշար
16:00.- Արաբերէն ֆիլմաշար
16:30.- Եգիպտ. ֆիլմաշար
17:30.- Արաբերէն լուրեր
18:00.- Տքթ. Քուիւն
19:00.- Սայր
19:30.- Արաբերէն լուրեր
20:00.- Մըն Լուպնան Ուալ Արաւ
20:30.- Ափու Սելիմ
21:30.- Եգիպտական երկար ժապաւէն
23:30 - Արաբերէն լուրեր
00:00.- Աւերիկեան երկար ժապաւէն

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.

6:30.- Թէ. Էֆ. Ի Լուրեր
7:15.- Շուֆ Ուա Իշթիրի
7:30.- Թելէ Մաթէն
9:30.- Մորիքօ Թի. Վի. Շուիինկ
11:00.- Քլիփս
11:30.- Մակալին
14:00.- Թէ. Էֆ. Ի Լուրեր
14:45.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
15:15.- Աղանի Աղանի
16:15.- Մորիքօ Թի. Վի. Շուիինկ
16:30.- Ժաւէ Տէօ Սան... Թուա
17:00.- Մինի Սթուտիօ
18:00.- Էւ. Թի. Վի. Սփորթց
18:15.- Սինէ Սինէֆիլ
19:00.- Քըլ Մէյլէ Աղէ
20:00.- Արաբերէն լուրեր
20:30.- Աւեր. ֆիլմ «Ի. Ա»
21:30.- Տիւերթիսմէնթ
23:30 - Էւ. Թի. Վի. Սփորթց

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.

7:00.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
7:30.- Մա Ըլաք Իլլա Հայֆա
8:00.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
8:25.- Եուր Հէլթ
9:00.- Էժինըն Ֆութպոլ Շօ
10:00.- Վաներագրական
10:30.- Նահարքում Սայիտ
13:30.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
14:00.- Ֆլէշ Նիուզ Սաթ
14:15.- Էսթրելիթա
15:15.- Խուան Վի Ղուլ
16:30.- Քոպպի Շօ
17:00.- Քիֆ Ու Լէյղ
18:00 - Ընթա Ուա Հալկաք
19:00.- Մ'որելիա
20:00.- Արաբերէն լուրեր
20:30.- Եա Լէյլ Եա Այն
22:30.- Թելէ Օթօ
23:00.- Սենչըրի
00:00.- Աւեր. երկար ժպ.՝ «Պարաքուտա»

ՄՈՒՍԹԱՖԱՊԱՀ

7:00.- Աւաւ Այ Սապահ
11:05.- Մեքքէէն ուղղակիօրէն պատկերասփռուած աղօթք
13:00.- Ֆլէշ Ինֆօ
13:05.- Եգիպտ. երկար ժապաւէն
15:00.- Արաբերէն լուրեր
15:30.- Արաբերէն ֆիլմաշար
16:30.- Ըզղար Ըքպար
17:00.- Կենդ. Գծ.՝ «Հըրիքեյնվ»
17:30.- Հայերէն Լուրեր
17:40.- Ֆրանսերէն Լուրեր
17:50.- Աւնգլ. Լուրեր
18:00.- Միչօ Շօ
19:00.- Արաբական ֆիլմաշար
19:58.- Շաուահիտ Մին Այյամինա
20:00.- Արաբերէն լուրեր
20:30.- Ռուսում Մութահարիրա
20:32.- Պէսթ Սելըր՝ «Տը Սիքսթի'ս» (Ա. բաժին)
22:30.- «Սի. Փի. Տաւըլլիու»
23:30.- Արաբ. 17րդ ամսոյ.՝ Քատիսիա (Քուէյթ) - Հիլալ (Սէուտ. Արաբ.)

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.

14:00.- Վաներագրական
15:05.- Շու Մըշքըլթաք
17:00.- Քութուպ
18:00.- Այ Շաթիր Եահքի
18:45.- Նկարչութիւն
20:00.- Արաբերէն լուրեր
20:30.- Այ Մալաֆ
22:30.- Լուրեր
23:15.- Սփոր

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

◆ «ԻՆՖԵՐՆՕ» (Փլաներէթ / Ապրաժ. Ջուք. Թրիփոլի. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ).- Մահարսնաւանութիւնները՝ յաւաչիկայինը:

◆ «ՏԸ ԼԱՎ ԼԵԹԸՐ» (Փլաներէթ / Ապրաժ. Ջուք. Քոնքորտ).- Հելէն գրախանութի սր սեփականատէրն է աւանի մր մէջ, որ նաեւ նաւահանգիստ է: Որ մր, ան սիրայինն նամակ մր կը գտնէ գրախանութին մուտքին...

◆ «ՊՐՕՋԵՍՏՈՒՆ ՓԼԷՅՍ» (Էսփաս. Ամփիր / Տիւն. Սէնթ Էլի. Կալաքսի).- Երկու մանկասարդուհիներ նախքան իրենց հասալսարան մուտքը, աւրձակուրդի համար կ'ուղղուին Թայլանտ: Ամէն ինչ լաւ կ ընթանայ մինչեւ վերադարձի օրը, երբ անոնք կ'ամբաստանուին թմրեցուցիչի մաքսանենգութեամբ...

◆ «ՌԱՆՏԸՄ ՀԱՐԹՑ» (Էսփաս. Ամփիր/Սոֆիլ. Տիւն. Սոտեքօ. Սէնթ Էլի. Էլիթ. Կալաքսի. Մքալլէս 2001. Լաս Սալինաս. Սթարկէյթ).- Տաչ (Հէրիսըն Ֆորտ) եւ Քէյ (Քրիսթին Սքոթ Թոմըս), տեղի ունեցած օդանաւային արկածէ սր ետք կը գիտնան, որ իրենց քաղաքացիները սիրահարներ էին: Հարցերու քննութեան ընթացքին, այս երկուքն ալ կ'իյնան նոյն ծուղակը...

◆ «ՏԸ ՈՒՐԼԻՏԻՋ ՆԱԹԻՆԱՖ» (Փլաներէթ / Ապրաժ. Ջուք. Քասլիք. Թրիփոլի. Փլազա. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ. Սթարկէյթ).- Ճէյմս Պոնտ դարձեալ պատահի վրայ է, ուր այս անգամ ստանձնած է Էլեքթրա Քինկի (Սոֆի Մարսօ) կեանքի ապահովութիւնը:

◆ «ՏԸ ՊԼԷՐ ՈՒԻԶ ՓՐՈՃԷՔԹ» (Էսփաս. Ամփիր / Տիւն. Սոտեքօ. Էլիթ. Մքալլէս 2001. Լաս Սալինաս).- 1994ի Հոկտեմբերին 3 ուսանողներ կ'ուղղուին անտառ մր հետախուզութիւններ ընելու, սակայն չեն վերադառնար: Տարի մր ետք, անոնց վիտէոյի արձագրութեան գործիքը կը գտնուի...

◆ «ՏԸ ՌԷՅՃ. ՔԷՐԻ 2» (Փլաներէթ/Ապրաժ. Ջուք. Թրիփոլի. Քոնքորտ).- Ութչըլ արտասովոր աղջիկ մր չէ: Անոր մայրը հոգեկան հիւանդ մր, իսկ մտերիմ ընկերուհին անձնասպանութիւն գործած է: Ութչին. ան կարողութիւնը ունի ուղեղով իրերը տեղափոխել...

◆ «ՕՍԹԻՆ ՓԱՒԻԼՐՋ. ՏԸ ՍՓԱՅՏ ՀՈՒ ՇԷԿՏ ՄԻ» (Փլաներէթ / Ապրաժ. Ջուք. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ).- Օսթինը անգամ մր եւս մեծ պատահի վրայ կ'երեւի, ուր ժամանակի մէջ ճամբորդութիւն կ'ունենայ հետապնդելու տոքթ. Էվիլը:

◆ «ԷՆՏ ՕՖ ՏԷՅՋ» (Փլաներէթ / Ապրաժ. Ջուք. Թրիփոլի. Քասլիք. Փլազա. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ).- Սատանան մարդու կերպարանքով եկած է երկիր եւ կոյս մր կը փնտռէ, որ իր ապագայ զաւակին ծնունդ տայ: Փրկարար մր պէտք է. Առնուտ Շուարցենեգէր...

◆ «ԱՄԵՐԻՔԸՆ ՓԱՅ» (Էսփաս. Ամփիր / Տիւն. Սոտեքօ. Սէնթ Էլի. Կալաքսի. Մքալլէս 2001. Լաս Սալինաս. Աթլանթիս).- Արբունքի շրջանին մէջ գտնուող չորս երիտասարդներ սեռային արկածախնդրութիւններ կը փնտռեն...

◆ «ՄՈՒՆ ՕՖ ԱՐՔ» (Էսփաս. Ամփիր / Սոտեքօ. Կալաքսի. Մքալլէս 2001).- Ժան Տ'Արքի պատմութիւնն է: Ան 17 տարեկանին կը լսէ Աստուծոյ ձայնը. որ իրեն կը թելադրէ պայքարիլ, իր հայրենիքը ասպատակող անգլիացիներուն դէմ:

◆ «ՏԱՏԼԻ ՏՕ ՌԱՅԹ» (Փլաներէթ / Ապրաժ. Ջուք).- Երգիծական ֆիլմ մը, ուր օրէնքի մարդը՝ Տատլի, կը փորձէ օրէնքը հաստատել քաննատական փոքր գիւղի մը մէջ:

◆ «ՊԼՈՒ ՍԹՐԻՔ» (Ամփիր / Սոտեքօ. Մքալլէս 2001).- Գող մը (Մարթին Լորաննա) իր գանձը նոր կառուցուող շէնքի մը մէջ պահելէ ետք կը ձերբակալուի: 2 տարի բանտարկուելէ եւ արձակուելէ ետք կը տեսնէ. որ նոր կառուցուող շէնքը վերածուած է ոստիկանութեան կեդրոնի...

◆ «ՖԱՅՒ ՔԼԱՊ» (Մքալլէս 2001).- Մէք կը ձանձրանայ: Ապրելու միջոց մը կը փնտռէ եւ կը հիմնէ «Ֆայթ Քլապ»ը... զբաղելու համար:

◆ «ՏԸ ՍԻՔՍԹ ՍԷՆՍ» (Փլաներէթ / Ապրաժ. Ջուք. Քոնքորտ).- Քոլ. Ջասեայ երեխայ մրն է. որ կը տեսնէ մեռած մարդիկ. որոնք իր շուրջ կը պտտին: Այս հիւանդութենէն ազատելու համար, կը դիմէ հոգեբոյժ Մալքոլմի (Պրուս Ուիլիս):

◆ «ԹԱՐԶԱՆ» (Փլաներէթ / Ապրաժ. Ջուք. Թրիփոլի).- Ուոլթ Տիզնի գործի լծուած է եւ այս անգամ յաջող կերպով կը ներկայացնէ Թարզանի սիրկածախնդրութիւնները:

◆ «ՌԱՆՐՈՒԷՅ ՊՐԱՅՏ» (Էլիթ).- «Փրիթի Ուումըն»էն ետք, Ճուլիա Ռոպըրթս եւ Ռիչըրտ Կիր դարձեալ միասնաբար պատահի վրայ կ'երեւին. ուր Ռիչըրտ լրագրող մրն է, իսկ Ճուլիա՝ «յառաչիկայ յօդուածին հեղինակը»:

ՍՐԱՀՆԵՐՈՒ ՀԵՌԱՒԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ - Քոնքորտ.- 738439 - Փլաներէթ / Ապրաժ.- 292192 - Փլաներէթ/Քասլիք - 912503/4. Ամպուլանս.- 217490 Էլիթ.- 840286 - Ամփիր / Մոտեքօ.- 616706/7 - Ֆրիուէյ.- 485590- Քոլիճէ.- 342962- Էսփաս.- 212526- Սէնթ Էլի.- 406706- Ամփիր / Տիւն.- 793184/5 Ամփիր / Սոֆիլ.- 704050- Մաժէս.- 562006/7 - Կալաքսի - (05) 455182/3/4:

ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)

Խոհեմութիւնը պիտի ունենաք հրաժարելու ծրագիրէ մը, որ առդ պիտի արժէ: Ադուտ, հաճելի հանդիպում մը պիտի ոգեւորէ ձեր օրը:

ՑՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)

Բազմաթիւ ծրագիրներ ունիք. սակայն մէկը ընտրելէ, որպէսզի կարենաք յարմարագոյն աշխատանքը կատարել, արմէ օգուտ բաղդէ նիւթապէս եւ բարոյապէս:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)

Ժամանակին է գործի անցնելու, ձեր առաջարկները ներկայացնելու առ որ ամէն է: Եթէ այսօր չկատարէք այս յանձնառութիւնը, ուրիշ օր մը անկարելի պիտի ըլլայ:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)

Ձեր մտածումները կեդրոնացուցէք ձեր բնաւորութեան վրայ: Մոռցէք անցեալի սխալները, ներկայի կասկածները եւ ձեր հարազատին հետ միասնաբար մտածեցէք ապագային մասին, փոխադարձ վստահութեամբ:

ԱՌԻՒԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)

Ձեզի պիտի վստահուի պարտականութիւն մը, զոր պիտի իրագործէք յաւագոյն ձեւով: Նպաստաւոր պայմանները կան ձեր շուրջը:

ԿՈՅՄ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)

Ընտանեսիրութեան, ճարտարութեան փաստը պիտի առ այսօր, պիտի կարենաք օգտակար տեղեկութիւններ հաղորդել, ինչ որ պիտի ապահովէ ձեր ապագային մէջ նոր յաջողութիւններ:

ԿՇԻՌՔ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)

Ուշադիր եղէք, չհիւանդանալու զգուշութեամբ: Օդի փոփոխութիւն, պակսի առ մրնոլորտի փոփոխութեան պարագային եղէք ուշադիր, որպէսզի առաջը առնէք անհամ հետեւանքներու:

ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)

Զգուշացէք անուշ լեզու ունեցող կամ պերճախօս անձէ մր, որ պարզապէս պոռոտախօս մրն է: Ձեր դրամին ուշադիր եղէք, որովհետեւ նիւթապէս փայլուն չէ ձեր վիճակը:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)

Անհանգիստ պիտի զգաք այսօր, կորովի անկում ունիք, կամ հրոնիք հիւանդութիւն մը պիտի վերայայտնուի: Զգուշութիւն ձեռ առէք:

ԱՅԾԵԼՔԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)

Երէ ամուրի էք, ձեր նաշակով հանդիպում մը կարելի պիտի ըլլայ: Ամուսնացածներուն համար օրը հանգիստ պիտի անցնի բնաւնիկան յարկի տակ:

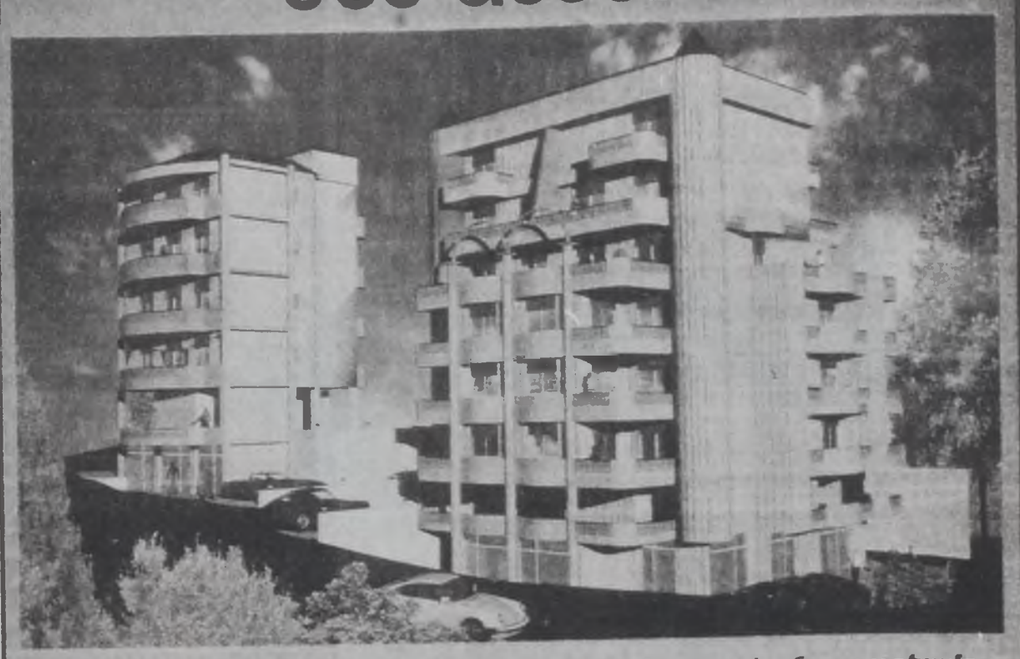
ՄՈՎԱՆՈՑՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)

Ունիք հրաշալի գաղափար մր, որ կարճ ժամանակի մը ընթացքին ձեզի պիտի բերէ մեծ յաջողութիւն: Խոնարհութեամբ դիմադրեցէք ձեզմէ ակարներու եւ օգնեցէք անոնց:

ՁՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)

Մրնոլորտը պրակաի է բնաւնիկան յարկի տակ: Ձեր ծրագիրները պիտի իրագործուին: Նպաստաւոր պայմանները կան դրամական շահ ապահովելու: Կրնաք յարդարել նաեւ ձեր բնակարանը:

HIGH CONSTRUCTION
LA BELLE RESIDENCE III
ՄՕՏ ԱՏԵՆԷՆ

- Նաքքաշի մէջ ծովահայեաց եւ արդիական բոլոր հանգստութեամբ օժտուած յարկաբաժիններ
- 210, (210 duplex), 280 (duplex) քառ. մեթր տարածութեամբ
- Խանութներ այլազան չափերով

Լաւ պայմաններ եւ վճարման դիւրութիւններ

Մանրամասնութեան համար դիմել
HIGH CONSTRUCTION ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԷՈՐԳ ԵՒ ԺԱՆ ԷՏՈՅԵԱՆՆԵՐ

LA BELLE RESIDENCE. MEZHER. ANTELIAS
Հեռ. 03-714030. 03-813040. 04-520905. 04-412904

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐ...

Շարունակուած 4րդ էջէն

կողմէ: Կարճ փոխանցումներէ եւ իւրաքանչիւրը իր գոյքերը տեղաւորելէ ետք սկսան սեմինարի աշխատանքները, որոնք կ'ընդգրկէին դասախօսութիւններու չարք մր, գրոյցներ եւ կարծիքներու փոխանակում:

Սոյն աշխատանքին մասնակցեցան գոյք միաւորական կազմերէն 26 քոյրեր եւ եղբայրներ:

Շարաթ օր սեմինարին վայրը այցելեցին մասնաճիւղի Սկաուտական խորհուրդը, վարչութիւնը, ինչպէս նաեւ՝ Շրջանային խմբապետութիւնը:

Կիրակի կէսօրին աշխատանքները արդէն իսկ աւարտած էին եւ տեղի ունեցած էր սեմինարի գործունէութեան քննարկում: Մասնաճիւղին անունով վանքի մայրապետներուն յանձնուեցաւ յուշանուէր մր՝ իրենց ընդունելութեան համար չնորհակալութեան իբրեւ արտայայտութիւն:

Պաշտօնական փակման խօսքը արտասանեց մասնաճիւղին խմբապետը՝ յայտնելով անչեղ մնալ միութեան կանոնագիրի տառին ու ոգիին:

Սեմինարը փակուեցաւ «Ցառաջ Նահատակ» քայլերգով:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

- Երեխաներու իւնամակալութիւն մը, Սէուտական Արաբիոյ համար, ֆրանսերէն եւ անգլերէն գիտնալը պայման: Վճառումի լաւ պայմաններով: Դիմել՝ հեռ. 03-872450:

STUDIO Lantern
- Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ
Հեռ. 01-266866 եւ 03-695399

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍՏ.

- SONY
- TOSHIBA
- PANASONIC
- SHARP
- PHILIPS
- SAMSUNG
- PIONEER
- MEC
- GENERAL ELECTRIC
- WHITE WESTINGHOUSE
- KELVINATOR
- HOOVER
- BOSCH
- MOULINEX
- BRAUN
- MIELE

ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
12 ԱՄՍՈՒԱՆ ՎՐԱՅ
LISTE DE MARIAGE

Պուրճ Համուտ – Քաղաքապետարանի հրապարակ,
ՀԵՌԱՁԱՅՆ՝ 01-241000
2րդ մուտք, Սանդղոյէն: Կառատունը ապահովուած:

ԱՖԻԼ - ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱՒՈՉՆՈՒԹԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

ՕԳՏՈՒԻՐ ԵՒ ՕԳՏԱԿԱՐ ԴԱՐՁԻՐ
ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ
BANKERS ASSURANCE SAL
NASCO KARAOGLAN GROUP
եւ MedNet

ԱՖԻԼ ԻՐԱՒՈՉՆՈՒԹԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿԻՆ ՄԱՍ ԿԸ ԿԱԶՄԷ ՀԱՄԱՉԳԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ, ԼՕԻԸ, ՃԻՆԻՇԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿԸ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՖԻԼԻ ՄԱՍ ԿԱԶՄԵԼՈՎ ԿԸ ԽՆԱՅԷՔ ԲԱՐԵՍԻՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ԾԱԽՍԵՐԸ:

al-mashrek
INSURANCE & REINSURANCE S.A.L.
Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի հեռաձայնի թիւերն են.
(01)258228 – (01)268808
Fax: (01) 258223

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Քիլիսի Հայրենակցական Միութիւնը իր հայրենակիցներէն եւ բարերարներէն ԱԼԵՔՍԱՆ ՓԻԼԱՎՃԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարէ Կիրակի, 30 Յունուար 2000, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՀԱԼԷՊ *ՀԱԼԷՊ*

ԱԼԵՔՍԱՆ ՓԻԼԱՒՃԵԱՆի (մահացած ԱՄՆ) մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 30 Յունուար 2000, Հալէպի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԱՅՆՃԱՐ *ԱՅՆՃԱՐ*

ՎԱՉԳԷՆ ԱՅԱՆԵԱՆի մահուան քառասունքին, ՍԱԼԲԻ ԱՅԱՆԵԱՆի մահուան Բ. տարելիցին եւ ԵՒՆԻԿԷ ՍԵՄԵՐՃԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 30 Յունուար 2000, Այնճարի Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՄԱՆՈՒԿ ՍԱԼԻՊԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 30 Յունուար 2000, Նորաշէնի Ս. Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՄԱՂԱՔԻԱ ՊԷՔԷՐԷՃԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 30 Յունուար 2000, Նոր Սիսի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԱՍՊԵՏ ՔԷՇԻՇԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 30 Յունուար 2000, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՍԱՐԳԻՍ ՔԷՇԻՇԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 30 Յունուար 2000, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱԶԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ գայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ՆՇՄԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ *ՏԵՐՊԻ* ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ

(Հ.Մ.Ը.Մ. - Հ.Մ.Մ. ՄՐՑՈՒՄԻՆ ԱՌԻԹՈՎ)

Մօտաւորապէս քառասուն ութ ժամ կը բաժնէ մեզ՝ հայկական *տերպիէն* եւ արդէն իսկ «շուկան տաք է»:

Հակառակ օդերեւութաբանական վերիվայրումներուն, հակառակ տնտեսական բոլորիս ծանօթ դառն կացութեան, հայահոծ շրջաններու փողոցներուն մէջ ակած են «հիւսուիլ» Կիրակի օրուան Հ.Մ.Ը.Մ. - Հ.Մ.Մ. ֆութպոլի ախոյեանական մրցումին մասին «հեքիաթ»ներ...

«Նարնջագոյնները պիտի յաղթեն»ը կը հոլովուի Նահրի գետին աջ ափին, իսկ «կարմիրներուն» ձայնը կը լսուի այս օրերուն լաւ հոսող գետին ձախ ափին...

Առաւելաբար երիտասարդութիւնն է, որ կը «տագնապի»: Կարծէք անիկա այլ մտահոգութիւն չունի նոր հազարամեակի այս առաջին օրերուն... Բայց Քիսինճըր չէ՞, որ կ'ըսէ. «Ֆութպոլը մեծագոյն թմրեցուցիչն է»...

Կարեւորը, սակայն, այսքա՜ն ապասուած այս ճակատումին նախօրեակին տիրող մթնոլորտը չէ այնքան, որքան ճակատումին յաջորդող ժամերունը: Մեր երեցները իրաւամբ պիտի ըսեն. «*Հէրով* բարով լմննայ տէ ապատինք»... Այո: Կարեւորը *հէրով* վերջանալն է, իսկ *հէրը* այլ բան չէ, եթէ ոչ հայուն վայել գիտակցութեամբ դաշտէն հեռանալը՝ առանց տգեղ միջադէպերու, առանց վարկաբեկող «տեսարաններ»ու: Օտար թղթակիցներուն եւ *քամերաման*ներուն չտանք պիրար խծբծելու պահեր նկարելու «հաճոյքը»:

Ահաւասիկ ա՛յս գիտակցութեամբ մեկնինք Պուրգ Հաւուտի Քաղաքապետարանի դաշտ, քաջալերելու մեր խումբերը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի աննման համակիրները վըստահաբար անհամբեր են, թէ ե՞րբ պիտի գայ Կիրակի ժամը 2:15ը եւ իրաւարարը տայ մեկնարկի սուլոցը: Չի բաւեր, սակայն, այժմէն ապրիլ այդքան տաք պահեր, այլ՝ մրցումին ընթացքին: *Քանֆարի* մեր տղոց առաջնորդութեամբ ամբողջ 90 վայրկեան *թրիպիւնները* «տագնապել»ն է կարեւորը, անշուշտ մի շտ մարզական կոչերով եւ «բառամթերք»ով:

Հայկական *տերպին* երկրիս մէջ միշտ ալ իր վրայ կեդրոնացուցած է լուսարձակները: Բնականաբար այս անգամ ալ տարբեր պիտի չըլլայ երեկէն: Վերեւաբար դաշտ ներկայանանք խիտ բայց գիտակից շարքերով եւ միանգամընդմիշտ հաւատքինք. որ «լաւ խաղացողը թող յաղթէ»:

ՄԱՐԳԱՍԻԱՑԻ

ՍՊԱՆԻԱ - ԼԵՀԱՍՏԱՆ՝ 3-0

Ֆութպոլի միջազգային բարեկամական մրցումի մը ընթացքին, Սպանիոյ ֆութպոլի ազգային խումբը Քարթագենայի մէջ (Սպանիա) 3-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց իր հիւրը՝ Լեհաստանը: Սպանացիներուն երեք անպատասխան կոլերը նշանակեցին Ռաուլ Կոնսպալէս (15րդ) եւ Իսմայիլ Ուրկիաս (54րդ եւ 60րդ), 15 հապար համակիրներու ներկայութեան: Կոնսպալէս կը նշանակէր միջազգային իր 16րդ կոլը:

Նախքան մրցումը, Սպանիոյ մարզիչ Խոսէ Անթոնիո Քամաշօ հարց ունեցած էր Ռէալ Մատրիտի պատասխանատուներուն հետ, որովհետեւ այս բարեկամական մրցումին համար նկատի առած էր աւնոր երկու հիմնական մարզիկները՝ Ֆեռնանտօ Հիերոն եւ Ռաուլ Կոնսպալէս, մինչ նոյն օրը Ռէալ Մատրիտ ախոյեանութեան գծով յետաձգած մրցում մը կը կատարէր Ռէալ Պեթիսի դէմ: Վրստահաբար ախոյեանութեան գծով տեղի ունենալիք մրցումը աւելի կարեւոր էր, քան միւսը, որ պարզապէս պատրաստութիւն մըն էր Եւրօ-2000ի ֆութպոլի մըրցաշարքին:

Մրցումէն ետք, Ռէալ Մատրիտի եւ Ֆի֊Ֆայի պատասխանատուներ քննադատեցին Քամաշոն իր այդ որոշումին համար, սակայն ան սպանական ռատիոկայանի մը հետ իր ունեցած մէկ հարցազրոյցին ընթացքին ըսաւ. «Ազգային խումբին մարզիկները ընտրելը իրաւունքս է եւ որեւէ պահու իմ ուզածս հաւաքականս կրնամ ընտրել»:

Արդէն իսկ կը խօսուի, թէ յառաջիկայ Փետրուար 23ին ի՞նչ պիտի ըլլայ, երբ Սպանիա Սիլիթի մէջ բարեկամական այլ մրցում մը պիտի կատարէ Խրուաթիոյ դէմ: Տեղի ունենալիք այս մրցումէն օր մը առաջ, Ռէալ Մատրիտ իր յետաձգուած վերջին մրցումը պիտի կատարէ Ռէալ Վայատոլիտի դէմ:

Քամաշօ այժմէն կը յայտարարէ. «Եթէ ուզեմ Ռէալ Մատրիտէն կրնամ ընտրել տասը մարզիկ: Նոյնը կրնամ ընել նաեւ Ռէալ Վայատոլիտի պարագային. ատիկա իմ իրաւունքս է»:

ԹԵՆԻՍ. ԱՒՍՏՐԱԼԻԱՅԻ ԲԱՑ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

- ԱԿԱՍԻ ՅԱՂԹԵՑ ՍԱՄՓՐԱՍԻ ԵՒ ՀԱՍԱՒ ԱՒԱՐՏԱԿԱՆԻՆ - ՀԻՆԿԻՍ - ՏԵՎԸՆՓՈՐԹ ԱՂՋԿԱՆՑ ԱՒԱՐՏԱԿԱՆ

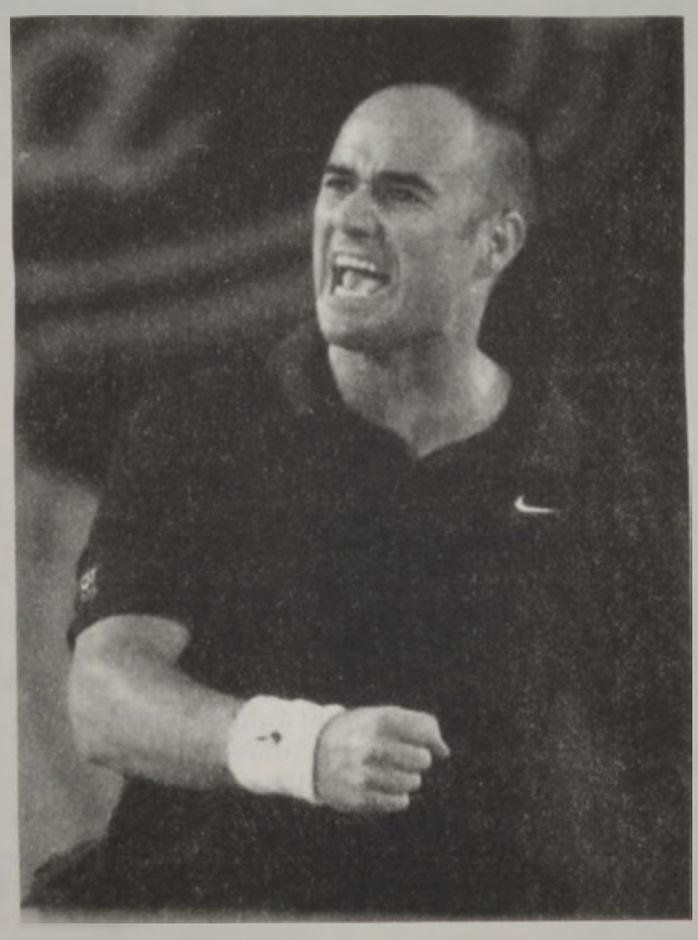
Աւստրալիոյ բաց մրցաշարքի կիսաւարտական պագաթի ճակատումին, երէկ, ամերիկացի Անտրէ Ակասի պարտութեան մատնեց իր ազգակիցը՝ Փիթ Սամփրասը (6-4, 3-6, 6-7, 7-6, 6-1) եւ հասաւ աւարտականին, ուր պիտի ճակատի այսօր կայանալիք Եւգենի Քաֆելնիքով - Մակնուս Նորման մրցումին յաղթականին դէմ, կիրակի օր:

Ակասի 1969էն ի վեր առաջին թենիսմէնն է, որ յաջորդական չորս կրան շելէմ մրցաշարքի աւարտական պիտի խաղայ: Վերջինը Ռոտ Լեվըրն էր: Միւս կողմէ, Սամփրաս դարձեալ չկրցաւ աւստրալիացի Ռոյ Էմերսընի մրցանիշը կոտրել՝ 13 կրաւ շելէմ տիտղոս չհեղով: Ան հաւասարած է Էմերսընի տիտղոսին (12):

Ակասի ունեցաւ չատ յաւ խաղարկութիւն եւ Սամփրասի հպօր սերվիսներուն կրցաւ յաւապէս պատասխանել: Սամփրաս 37 էյս իրագործեց, բայց չյաջողեցաւ տապալել առաջին անգամ ամրողջութեամբ սեւ տարագ հագած Ակասին: «Լաս Վեկասիլյաճ»ը (Ակասիի տրուած ծածկանունը՝ ամերիկեան մամուլին մէջ) թրիւպիւններուն մէջ բազմահազար համակիրներուն կողքին ունէր յատուկ համակիր մը՝ նախկին թենիսուհուն Էվոն Գուլակոնգին, Շթեֆի Կրաֆ, որ այժմ անոր կեանքի ընկերուհին է:

Ներկայիս աշխարհի թիւ մէկը՝ Ակասի եթէ կարենայ չհաշի տիտղոսը պիտի ամրապնդէ պարագլուխի դիրքը, իսկ եթէ պատահի, որ թիւ երկուն՝ ուրս Քաֆելնիքով կարենայ չհաշի տիտղոսը, չատ հաւանաբար ինք ըլլայ թիւ մէկը եւ կահրնկէզ ընէ ամերիկացին: Յամենայնդէպս, Քաֆելնիքով նախ այսօր պէտք է յաղթէ չուէտացի Նորմանին, որպէսզի ապահովէ աւարտականի տոմսը եւ այն ատեն միայն մտածէ տիտղոսին մասին...

Աղջկանց կիսաւարտական մրցումները աւարտեցան սպասուած արդիւնքներով: Թիւ մէկը՝ գուլյերիացի Մարթինա Հինգիս 6-3 եւ 6-2 տապալեց սպանացի Ֆոնչիթա Մարթինէսը, մինչ ամերիկացի Լինտսէյ Տեվրնփորթ (թիւ 2) պարտութեան մատնեց իր ազգակիցը՝ Ճեննիֆըր Քափրիաթին (6-2, 7-6): Վարդ տեղի կ'ունենայ աւարտական ճակատումը Հինգիսի եւ Տեվրնփորթի միջեւ: Մրցաշարքին նախօրեակին չատեր նախատեսած էին նման ճակատումը, ինչ որ ճիշդ դուրս եկաւ: Մասնագէտներու կարծիքով, գուլյերիացին եւ ամերիկացին հաւասարապէս հաւանականութիւն ունին չահելու տիտղոսը: Անոնք երկուքն ալ կրգտնուին իրենց խաղարկութեան բարձրութեան վրայ եւ անոնցմէ ոչ մէկը առաւելութիւն ունի միւսին վրայ: Հետեւաբար կերածանրներուս այս հանդիպումը չատ հաւանաբար սպասուածին պէս ըլլայ բարձր մակարդակի, տաք եւ ծայր աստիճան հետաքրքրական:

Յաղթական Անտրէ Ակասի՝ երէկուան մրցումին աւարտին

ՏՈՆ, ՊԱՏՇ ՈՉ ԵՒՍ Է

Աշխարհի առաջին թենիսմէնը, որ միեւնոյն տարուան ընթացքին չահած է չորս կրաւ շելէմ մրցաշարքերը՝ ամերիկացի Տոն Պաճ մահացաւ երէկ, 84 տարեկանին, Փենսիլվանիոյ Սբրանթըն քաղաքի մէկ հիւանդանոցին մէջ: Պաճ 1938ին չահած էր Աւստրալիոյ, Ֆրանսայի (Ռոլան Կարոս), Անգլիոյ (Ուիմպըլտըն) եւ Միացեալ Նահանգներու (Ֆլաշինկ Մեաս) կրաւ շելէմ մրցաշարքերու բաժակը: Այնուհետեւ երկու թենիսմէն կրրացած էր կատարել նման իրագործում՝ Ռոտ Լեվըր (1962, 1969) եւ Մորին Քոնոլի (1953) եւ երկու թենիսուհիներ՝ Մարկարէթ Սմիթ (1970) եւ Շթեֆի Կրաֆ (1988):

1915ին Քալիֆորնիա ծնած Պաճ անցեալ Դեկտեմբերին ինքնաշարժի գօրաւոր արկածի մը պատճառով փոխադրուած էր հիւանդանոց եւ այնուհետեւ չէր առողջացած:

ՍՊԱՆԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՌԷԱԼ ՄԱԴՐԻԴ - ՌԷԱԼ ՊԵԹԻՍ՝ 2-1

Սպանիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 18րդ հանգրուանէն յետաձգուած մրցումի մը, Ռէալ Մատրիտ 2-1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց իր հիւրը՝ Ռէալ Պեթիսը, արձանագրելով եղանակի իր 7րդ յաղթանակը:

Իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք, Ռէալ Մատրիտ բարձրացաւ 7րդ դիրք, սակայն տասը կէտ ետ կր մնայ պարագլուխի դիրքը գրաւող Տեփորթիւօ Քորունայէն: Բայց տակաւին Ռէալ Մատրիտ յետաձգուած մրցում մըն ալ ունի կատարելիք՝ Ռէալ Վայատոլիտի դէմ (16րդ):

Ռէալ Մատրիտի կոլերը նշանակեցին Խոսէ Մարիա Կուէթերէկ (48րդ) եւ Ֆերնանտօ Մորիենթէս (78րդ), իսկ Պեթիսի կոլը՝ Թոնի Փրաթց (83րդ), հիւր կագմը, սակայն, մրցումը աւարտեց տասը մարգիկով, երբ 51րդ վայրկեանին Իթօ Այվարէկ կարմիր քարտ ստացաւ, ինչ որ վրստահարար իր վատ անդրադարձը ունեցաւ անոր կագմին վրայ:

Մրցումէն ետք Պեթիսի արժանթինցի մարգիչ Քարլոս Կրիկուոլ յայտնեց, թէ յառաջիկայ Կիրակի օր Մայական դէմ պարտութիւն մը եւս եւ ինք կրնայ կորսնցնել իր պաշտօնը: Ան իր պաշտօնը ստանձնած էր եղանակին սկիզբը, փոխարինելով ագգային խումբի նախկին մարգիչ Խաւիէ Քլեմենթէին:

Պեթիս, որ այժմ կրպաւէ ընդհանուր դասաւորման 14րդ դիրքը, իր կատարած վերջին ութ մրրցումներուն կրած է վեց պարտութիւն:

ՍԿՈՎԻԱՅԻ

Սկովտիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան յետաձգուած մրցումներու ընթացքին, Մատրուէլ (4րդ) չկրցաւ յաղթական վերադառնալ վերջին դիրքը գրաւող Ապրտինի պաշտէն, երբ մրցումին վերջին վայրկեանին Հարիչիմ Ջերուալի նշանակեց իր կագմին հաւասարութեան կոլը: 2րդ վայրկեանին Ճոն Սփենսըր նշանակած էր Մատրուէլի կոլը:

Այլ մրցումի մը ընթացքին, Տանտի (8րդ) 0-0 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց իր հիւրին՝ Քիլմառնոքի հետ (9րդ):

ՀՈԼԱՆԴԱ

Հոլանտայի ֆութպոլի ախոյեանութեան գծով մրցումի մը ընթացքին, Վիթէս Առնհէմ րարձրացաւ 4րդ դիրք, 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք իր հիւրը՝ նախավերջին դիրքը «գրաւող» Տէն Պոշը, որ ցարդ միայն 2 յաղթանակ արձանագրած է եւ կրած՝ 11 պարտութիւն: Մրցումին «որը» կոլը նշանակեց Փիեռ վան Հոյտոնք (37րդ):

Ռոնալտ Քէօման, որ իրրեւ մարգիչ իր առաջին մրցումը կր կատարէր իր կագմին հետ, այսպիսով յաղթանակով սկսաւ իր նոր պաշտօնը:

Շարաթավերջին անոր կագմը կարեւոր մրցում մը ունի կատարելիք պարագլուխի դիրքը գրաւող Փ.Ս.Վ. Այնտհովրնի դէմ, Հոլանտայի բաժակի մրցաշարքի Գ. հանգրուանին կծով:

Տեղի ունեցած այս մրրցումէն ետք, այժմ դասաւորումը կր ներկայացնէ հետեւեալ պատկերը.

	ԿԷՏ
1.- Փ.Ս.Վ. Այնտհովըն	41
2.- Հիրեվին	37
3.- Ալյաքս Ամսթերտամ	36
4.- Վիթէս Առնհեմ	35
5.- Ֆեյեհնուրտ Ռոթերտամ	33
.....	
17.- Տէն Պոշ	10
18.- Քամփուր	9

ԱԼԷՆ ՊՕՂՈՍԵԱՆ ԵՒՐՕ-2000Է՞Ն ԲԱՑԱԿԱ՞Յ...

Փարմայի եւ Ֆրանսայի ֆութպոլի ագգային խումբին միջնապահներէն՝ Ալէն Պօղոսեան չատ հաւանաբար չկարենայ իր մասնակցութիւնը բերել Եւրօ-2000ի ֆութպոլի մրցաշարքին, որ տեղի պիտի ունենայ Պելճիքայի եւ Հոլանտայի մէջ:

Պօղոսեան, որ այժմ կր գտնուի Ֆրանսա, բժշկական քննութիւններով «գրաղած» է եւ չատ հաւանաբար վիրարուժութեան ենթարկուի: Ան ծունկէն վիրաւորուած կր անցեալ Նոյեմբերին (Քալիարիի դէմ մրցումին) եւ այնուհետեւ կր տառապի ծունկի ցաւէ:

Մասնագէտներ, որոնք Փարիզի մէջ ծունկի վիրարուժութեան ենթարկած էին պրագիլցի Ռոնալտոն, յայտնեցին, թէ Ֆրանսացիին պարագան աւելի բարդ է:

1994-95 եղանակին Պօղոսեան երբ մաս կր կագմէր Նափոլիի, Մարսէյի մէջ արդէն ենթարկուած էր ծունկի վիրարուժութեան: Ասիկա երկրորդն է, որ պիտի կատարուի, նոյն ոտքէն:

Ֆրանսական «Լ'եքիփ» օրաթերթին հետ իր կատարած մէկ հարցազրոյցին ընթացքին, Փարմայի բժիշկը՝ Մասիմօ Մանարա յայտնեց. «վիրարուժութենէ այլընտրանք չկայ»:

29 տարեկան Պօղոսեան, որ նախապէս մաս կագմած է Մարսէյի եւ 22 անգամ կրած է Ֆրանսայի ագգային խումբին չապիկը, վեց ամիս պիտի բացակայի դաշտերէն:

●ՊՕՂՈՍԵԱՆԻ խմբակից՝ պրագիլցի Մարսիօ Ամրոզօ, որ այս եղանակին սկիզբէն ի վեր թեթեւուրէն վիրաւորէ, չատ հաւանաբար չորսէն հինգ չարաթ բացակայի դաշտերէն, ամրողջութեամբ ապաքինելու համար:

25 տարեկան յառաջապահ Ամորոզօ, որ այս եղանակին սկիզբը Ուտինեզէէն միացած էր Փարմայի (փոխան 33 միլիոն տոլարի), անցեալ եղանակին հանդիսացած էր Իտալիոյ կոլսքորըրը: Այս եղանակին, ան միայն մէկ անգամ դաշտ ներկայացած էր իր ակումբին հետ:

ՇԻԼԻԻ ՄԷՋ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ ՊԻՏԻ ՄԱՍՆԱԿՑԻ ՔԱՌԱՆԴԱՄ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻ ՄԸ

Պուլկարիոյ ֆութպոլի ագգային խումբին նոր մարզիչ Սթոյչօ Մլատենով, շաբաթասկիզբին յայտարարեց այն մարզիկներուն անունները, որոնք յառաջիկայ Փետրուարին պիտի մեկնին Չիլի, հոն տեղի ունենալիք քառանդամ մրցաշարքի մը մասնակցելու համար:

Յառաջիկայ Փետրուար 9ին Պուլկարիա պիտի մրցի Սլովաքիոյ դէմ, Փետրուար 12ին՝ Չիլիի դէմ, իսկ 15ին՝ Աւստրալիոյ դէմ:

Անոր յայտարարած 23 մարզիկներէն երկուքը նորեկներ են եւ այս մրցաշարքին շատ հաւանաբար առաջին անգամ ըլլալով կրնան ագգային խումբին շապիկը: Յետասպահներ՝ Վեսելին Վելիքով (Սոֆիայի Բանակայիններ) եւ Վեսելին Պրանիմիրով (Նեֆթոխիմիք Պուրկաս) պիտի ըլլան այդ երկու նորեկ մարզիկները:

Ստորեւ Պուլկարիոյ խումբին մարզիկները, որոնք նկատի առնուած են մարզիչ Մլատենովի կողմէ.

Բերդապահներ. Ցտրավքօ Ցտրավքով (Ատանասփոր) եւ Երտրան Կոսփոտինով (Նեֆթոխիմիք Պուրկաս):

Յետսապահներ. Ռոպէն Քիրիլով (Ատանասփոր), Իվայլօ Փեթրով (Իսթանպուլսփոր), Կեորկի Մարքով (Լոքոմոթիւ Սոֆիա). Վեսելին Վելիքով եւ Քրասիմիր Շոմանով (Սոֆիայի Բանակայիններ) եւ Վեսելին Պրանիմիրով (Նեֆթոխիմիք Պուրկաս):

Միջնապահներ. Իվայլօ Երտրանով (Սփորթինկ Լիսպոն), Սթիլիան Փեթրով (Սելթիք). Իլիան Իլիեւ (Մարիթիմօ). Տանիէլ Պորիմիրով (1860 Միւնխե). Միլէն Փեթքով (Սոֆիայի Բանակայիններ). Սթանիմիր Սթոյլով եւ Ալեքսանտր Ալեքսանտրով (Լեւսքի Սոֆիա), Կեորկի Փեւեւ (Լոքոմոթիւ Սոֆիա) եւ Իլիան Սթոյանով (Վիլպպոխտ Քիուսթենտիլ):

Յառաջապահներ. Մարիան Հրիսթով (Քայսըրսլաութըրն). Մարթին Փեթրով (Սերվէթ). Տիմիթար Պերպաթով (Սոֆիայի Բանակայիններ), Կեորկի Իվանով (Լեւսքի Սոֆիա). Կեորկի Տոնքով (Քէօլն) եւ Սվեթոսլաւ Թոտորով (Լիթէքս Լովէչ):

ՌՈՒՄԱՆԻԱ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻ ԵՒՐՕ-2000Ի ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ

Պատրաստուելու համար Եւրօ-2000ի ֆութպոլի մրցաշարքին, Ռումանիա յառաջիկայ ամիս իր մասնակցութիւնը պիտի բերէ ֆութպոլի միջազգային բարեկամական մրցաշարքի մը, որ տեղի պիտի ունենայ Կիպրոսի մէջ:

Մրցաշարքին իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն նաեւ Հայաստանի ֆութպոլի ազգային խումբը, Լաթվիա, Սլովաքիա, Վրաստան, Կիպրոս, Սլովենիա եւ Մոլտավիա:

Այս մրցաշարքէն բացի, Ռումանիա ձեռնարկած է նաեւ բարեկամական այլ մրցաշարքերու ալ, հետեւեալ յայտագիրով. Յունաստան - Ռումանիա (Մարտ 29ին, Աթէնք), Ռումանիա - Ուքրանիա (Ապրիլ 26ին, Պուքրէշ), Հոլանտա - Ռումանիա (Մայիս 27ին, Ամսթերտամ) եւ Ռումանիա - Յունաստան (Յունիս 3ին, Պուքրէշ):

Եւրօ-2000ի մրցաշարքին իր առաջին մրցումը Ռումանիա պիտի կատարէ Գերմանիոյ դէմ (Յունիս 12, Լիեժ), երկրորդը՝ Փորթուգալի դէմ (Յունիս 17, Առնհէմ), իսկ երրորդը՝ Անգլիոյ դէմ (Յունիս 20, Շարլրուա):

Հ.Մ.Ը.Մ. ԱՆԹԻԼԻԱՍ

ՊԱՍՔԷԹԻ ԴՊՐՈՑ

Ուրախութեամբ կ'ուզենք յայտարարել, թէ Հ.Մ.Ը.Մ. Անթիլիասի պասքէթի դպրոցը, հիմնեց նաեւ սկսնակներու իր նոր բաժինը, որ կ'ընդգրկէ 10էն 15 տարեկան պատանի-պարմանուհիներ:

Դասընթացքները պիտի սկսին Շաբաթ, Փետրուար 5էն սկսեալ, ամէն Շաբաթ օրերը, առաւօտեան ժամը 9:00ին, Մրկիէրի Հ.Մ.Ը.Մ.ի դաշտին վրայ:

Հեռաձայն 03-685352, 03-341038 եւ 03-744509

ՃԱՏՐԱԿ

Ճատրակի դասընթացքները արդէն յաջողութեամբ կ'ընթանան, ամէն Շաբաթ օրերը, կէսօրէ ետք ժամը 4:00ին, Աղբալեան ակումբին մէջ:

ՎԱՐԶՈՒԹԻՒՆ

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ

ԸՆԴԴԻՄԱԴԻՐ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՀԱՄԱՁԱՅՆ Է ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԵՏ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

Ազրպէյճանի ժողովուրդի ճակատ Կուսակցութեան առաջին փոխ նախագահ Ալի Քերիմով յայտնեց, որ կան բազմաթիւ ազդակներ, որոնք Թուրքիա - Ազրպէյճան - Վրաստան զինուորական եւ քաղաքական դաշինակցութիւն կազմելու գաղափարը կարեւոր կը դարձնեն. անոնցմէ մեկը Պաքու - Ճէյհան քարիւղատարն է, որ պիտի անցնի վերոյիշեալ երեք երկիրներուն հողերէն:

Քերիմով նշեց, որ քարիւղատարին ապահովութիւնը լուրջ հարց մըն է եւ ասոր համար անհրաժեշտ է ստեղծել զինուորական միացեալ ուժ մը:

Քերիմով ըսաւ, որ Թուրքիա, Հայաստանի հետ յարաբերութիւններ մշակելով, թերեւս կ'ուզէ ցոյց տալ իր առարկայական մօտեցումը: Սակայն անկարելի է բոլորին հետ լաւ յարաբերութիւններ մշակել: Քերիմովի համաձայն, Ազրպէյճան պէտք է հշդէ իր ռազմավարական գործակիցները շրջանին մէջ: «Ազրպէյճան եւ Վրաստան կրնան Թուրքիոյ գործակիցները դառնալ շրջանին մէջ: Հայաստան Ռուսիան ընտրած է եւ անոր հետ զինուորական եւ քաղաքական գործակցութեան համաձայնագիր կնքած է», աւելցուց ան:

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ

ՌՈՒՍԻԱ ՈՉԻՆՉ ԿՐՆԱՅ ՏԱԼ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ

ԿԸՍԷ ՄՈՒՍԱԻԱԹԻ ՂԵԿԱՎԱՐԸ

ՊԱՔՈՒ, 27 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Ագրպէյճանի Մուսաւաթ կուսակցութեան ղեկավար Իսա Ղամպար յայտարարեց, որ «Լեռնային Ղարաբաղի հարցին գծով Ռուսիա ոչինչ կրնայ տալ Ագրպէյճանի: Ձիւդ պիտի չրլլայ դարձեալ յոյս դնել Ռուսիոյ Հայաստանի ռազմավարական դաշնակիցին վրայ»:

Անդրադառնալով կովկասի մէջ Արեւմուտքի ագդեցութեան՝ Ղամպար ըսաւ, որ ատիկա պատճառ դարձած է ռուսական դիւանագիտութեան անհանգստութեան: Իսկ նախագահներ Քոչարեան - Ալիեւ հանդիպումը Ղամպար նկատեց իրրեւ «կապկում, քան իրական քայլեր տագնապի լուծման ուղղութեամբ»:

ԱԼԻԵԻ ՋՕՐԱՎԻԳ...

Շարունակուած Ա.էջէն

Ազրպէյճանի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Սթանլի Էսքիւտերօ ըսաւ, որ համագումարին նիւթ դարձած են Լեռնային Ղարաբաղի տագնապը, Պաքու - Ճէյհան քարիւղատար խողովակը եւ Անդրկասպեան կազատար խողովակը:

Կասպեան աւազանի ուժանիւթի հարցերու ամերիկացի յատուկ խորհրդական Ճոն Վուլֆ յայտնեց, որ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն Պաքու - Ճէյհան քարիւղատարին շինութեան համաձայնագիրին կնքումը կը համարէ ամէնէն կարեւոր իրագործումը իր արտաքին քաղաքականութեան մէջ 1999ին:

Ալիեւ դիտել տուաւ, որ ինք վօրավիգ կը կանգնի Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին խաղաղ լուծման եւ ընդգծեց այս իմաստով իր հանդիպումները Հայաստանի նախագահ Ռոպերթ Քոչարեանի հետ: Ան ըսաւ, որ երկու կողմերը պէտք է միջումներ կատարեն:

Պաքու - Ճէյհան քարիւղատարին մասին խօսելով՝ Ալիեւ նշեց, որ կասպեան աւազանի քարիւղի պահեստները շատ աւելի մեծ են քան կատարուած գնահատումներէն, եւ թէ քարիւղատարը պիտի կառուցուի վերնատահաբար:

ԻՍՐԱՅԷԼ ԿԸ ՅՈՒՍԱՅ...

Շարունակուած Ա.էջէն

արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Ուիւ Շիր - Օն յայտնեց նաեւ, որ ներկայիս, Իսրայէլ ներկայացուցիչներ ունի արաբական եօթը պետութիւններուն մէջ, որոնք կը կազմեն արաբական աշխարհի մէկ երրորդը: Ութ տարի առաջ՝ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացին ծնունդէն առաջ, այսպիսի երեւոյթ գոյութիւն չունէր, աւելցուց բանբերը:

Ութ տարի առաջ, պաղեստինցիներուն արգիլուեցաւ մասնակցիլ բանակցութիւններուն, յատկապէս երուսաղէմցիներուն համար: Անկէ ի վեր, սակայն Իսրայէլ փոխանցման հանգրուանի քանի մը համաձայնագիրներ ստորագրած է պաղեստինցիներուն հետ: Եւ այսօր, Երուսաղէմի բնակիչ Ֆայսալ Հիւսէյնին պիտի առաջնորդէ Մոսկուայի բանակցութիւններուն մասնակցող պաղեստինեան պատուիրակութիւնը:

Բավմակողմանի բանակցութիւնները, սակայն ցարդ նուաճում չեն արձանագրած: Անցնող քանի մը տարիներուն, այդ բանակցութիւնները առկախուած էին Նեթանիահուի անպիջող կեցուածքին պատճառով: Իսրայէլ կը մեղադրէ Եգիպտոսը, որ ըստ իսրայէլացի պաշտօնատարներու, անհրաժեշտ աշխատանքը չտարաւ յառաջխաղացքի մէջ պահելու բանակցութիւնները, նկատի ունենալով, որ անիկա 15 տարի առաջ խաղաղութեան համաձայնագիր մը ստորագրած էր Իսրայէլի հետ: Իսրայէլացի բանագնաց Օտէտ Էրան կ'ըսէ, որ եգիպտացիները շնչահեղձ ըրին բանակցութիւնները: Իսրայէլի մէջ Եգիպտոսի դեսպան Մոհամէտ Պասիունի, սակայն դիտել տուաւ, որ իր երկիրը կը հաւատայ, թէ նախ երկկողմանի հարցերը պէտք է լուծել եւ ապա՝ յառաջ մղել աւելի լայն տարողութիւն ունեցող բանակցութիւնները:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ԱՌԱՆՑ ԳՈՐԾՆԱՊԷՍ ԱՐՏԱՅԱՅՏԵԼՈՎ ԻՐ ԽՕՍՔԵՐԸ

ԷՀՈՒՏ ՊԱՐԱՔ ՉԱՓԱՉԱՆՑ ԼԱՒԱՏԵՍ Է

ԿԸ ԳՐԷ ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ, 27 (ՌՈՅԹԵՐ).- Սուրիա չափավանց լաւատեսութիւն նկատեց Իսրայէլի այն նախատեսութիւնը, թէ մօտ օրէն խաղաղութեան բանակցութիւնները պիտի վերսկսին: *«Պաաս»* օրաթերթը հաղորդեց, որ այդ նախատեսութիւնը կ'իրականանայ այն պահուն, երբ Իսրայէլ կը խոստանայ ամբողջութեամբ պարպել Կոլանը:

Օրաթերթը կը գրէր, որ Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաք կը շարունակէ լաւատեսութիւն բուրող յայտարարութիւններ կատարել, սակայն կանոնք հաստատող գործնական որեւէ միջոցառում չ'որդեգրեր: Պարաք Չորեքշաբթի օր նախատեսած էր, որ Սուրիոյ հետ բանակցութիւնները պիտի վերսկսին յառաջիկայ չորս կամ վեց շաբթուան ընթացքին: *«Պաաս»* վերստին յիշեցուց, որ Սուրիա բանակցութեանց սեղան կը վերադառնայ այնատեն միայն, երբ Իսրայէլ կ'ընդունի վերահաստատել 4 Յունիս, 1967ի սահմանագիծը: Օրաթերթը աւելցուց, որ Սուրիա իր այս կեցուածքը յայտնած էր բանակցութիւններու առաջին եւ երկրորդ փուլերուն եւ կ'ենթադրուէր, որ երրորդ փուլը պիտի սկսէր Իսրայէլեան հաստատումով, սակայն հրէական պետութիւնը այդ խոստումը չտուաւ, պատճառ դառնալով, որ Սուրիա առկախէ բանակցութիւնները, որոնք պիտի վերսկսէին Յունուար 19ին:

«Պաաս» կը գրէր նաեւ, որ Սուրիոյ համար անընդունելի է Պարաքի կեցուածքը, որ կը մերժէ սուրիական պահանջները եւ կ'ուզէ իր պայմանները պարտադրել յաւելեալ միջումներ իրենէ առնելու համար Դամասկոսէն:

Միւս կողմէ, Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն, որ Սուրիա - Իսրայէլ խաղաղութեան բանակցութիւնները կը հովանաւորէ, Չորեքշաբթի գիշեր յայտարարած էր, որ երկու երկիրներուն միջեւ բանակցութիւնները դժուարութիւններու բախած են, որովհետեւ վստահութեան պակաս կայ: Քլինթըն դիտել տուաւ, սակայն, որ Սուրիա եւ Իսրայէլ իրարմէ շատ հեռու չեն եւ երկուքն ալ կ'ուզեն խաղաղութիւն հաստատել: Քլինթըն աւելցուց, որ ինք անձնապէս պիտի շարունակէ Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութեան հետապնդումը:

Խօսելով բանակցութիւններու ուշացման մասին, Քլինթըն ըսաւ, որ ընթացքը արագ չէ, որովհետեւ սուրիացի եւ իսրայէլացի ղեկավարները երկար ատենէ ի վեր դէմ դիմաց չէին եկած եւ իրարու հետ ուղղակի խօսակցութիւն չէին ունեցած:

ՋԵՋԵՆԻՈՅ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ...

Շարունակուած Ա.էջէն

Իվանով ընդգծեց, որ Ռուսիա պիտի չհրաժարի շրջանին մէջ կայունութիւն հաստատելու իր դերակատարութենէն:

Աւելի ուշ, Եւրոպական Խորհուրդի խորհրդարանական համագումարը երէկ երեկոյեան 83 քուէներով մերժեց ռուսական պատուիրակութիւնը համագումարէն հեռացնելու առաջարկը: 71 երեսփոխաններ թերի քուէարկեցին, իսկ 9 հոգի ձեռնպահ մնաց:

Համագումարը նաեւ Ռուսիայէն պահանջեց դադրեցնել Չեչենիոյ մէջ վինուորական գործողութիւնները եւ առանց նախապայմաններու տիալոկի սկսիլ չեչէն իշխանութիւններուն հետ:

Համագումարը Ապրիլին պիտի քննարկէ Ռուսիոյ դէմ պատժամիջոցներ հաստատելու հարցը:

Խաղաղութեան Նոպէլեան մրցանակակիր՝ «Առանց Սահմաններու Բժիշկներ» խումբը, մինչ այդ քննադատեց խորհուրդի անդամ պետութիւնները, որոնք, ըստ խմբակին, մեղսակից են Ռուսիոյ, որովհետեւ չեն ընդունիր, որ պատերազմ մը կը մղուի եւ վոհեր մարդկային իրաւանց ոտնակոխումներու դէմ չեն պաշտպանուիր:

Ծանր ռմբակոծում

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԸ ԱՐԻՒՆԱԼԻ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԸ ԿԸ ՄՂԵՆ

Մոսկուայի մէջ, պաշտպանութեան նախարար Իկոր Սերկէեւ յայտնեց, որ Չեչենիոյ մէջ հակամարտութիւնը «անկիւնադարձի մը կը մօտենայ» եւ հրամանատարները «բոլոր միջոցառումները կը դիմեն վոհերու թիւը նուազագոյնի իջեցնելու համար անհրաժեշտ պայմանները ստեղծելու նպատակով»:

Մինչ այդ սակայն, ռուսական ուժերը մայրաքաղաք Կրոզնիի մէջ արիւնալի ճակատամարտեր կը մղեն՝ գրեթէ առանց յառաջանալու:

Քանի մը ամիս առաջ աւելի քան 400 հազար բնակիչ ունեցող Ռուսիոյ հարաւային այս քաղաքը, ամիսներու անդադար ռումբակոծումներուն պատճառով հրկիզուած աւերակներու վերածուած է:

Ռուսական ուժերը Յունուարի կէսերէն ի վեր կը փորձեն գրաւել քաղաքը, սակայն անոնք չեն կրցած հեռացնել ըմբոստներու փոքր խմբակներ քաղաքին լաբիւրինթոսային փողոցներէն, իսրհրդային օրերու *պեթոնէ* ապաստանարաններէ եւ բարձր շէնքերէ, որոնք արձակակէններու իտէալ դիրքեր կը հայթայթեն:

Ռուսական բանակային տեղեկագիրները երէկ առաւօտուն կեդրոնական Մինութքա հրապարակի շուրջ բախումները նկարագրեցին: Հրապարակը շաբաթներէ ի վեր ճակատումներու թատերաբեմ է:

«Ինթըրֆաքս» հաղորդեց, որ հակառակ ձմեռնային օդի վատ պայմաններուն ռուսական ռազմական օդանաւերն ու ուղղաթիռները աւելի քան 100 թռիչք կատարած են:

Անիկա նաեւ մէջբերեց չեչէն ըմբոստ հրամանատար Ասլանպէք Իսայիլովը, որ յայտնած է, թէ ռուսական ուժերը բոլոր կողմերէն քաղաքի կեդրոնին վրայ յարձակողականներ շղթայաբերծած են, սակայն բանալի թրախները ըմբոստներու հակակշիռին ենթակայ կը մնան:

Ռուսիոյ Չեչենիոյ հարցերու նոր բանբեր Սերգէյ Եաստրժեմպսքի երէկ յայտնեց, որ Մոսկուա Չեչենիոյ մէջ 93 հազար վինուոր ունի:

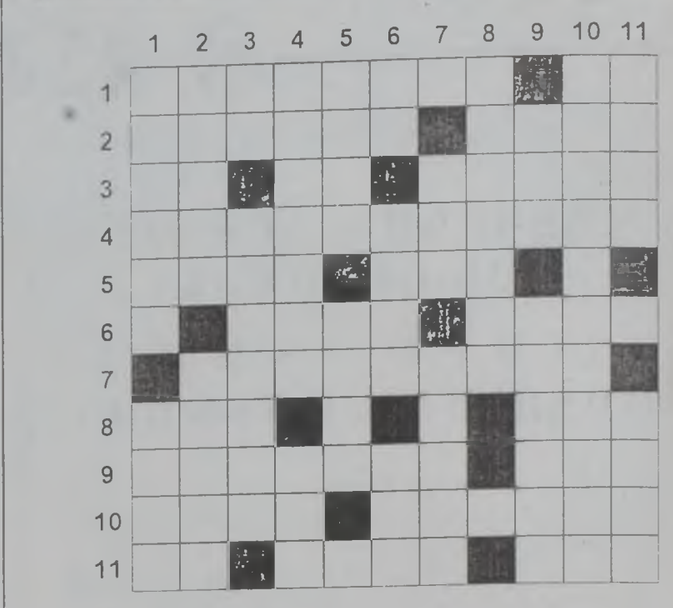
Ըստ սպայակոյտի փոխ պետ Վալերի Մանիլովի, անոնց դէմ կը կռուին շուրջ 11 հազար ըմբոստ վինեալներ:

Միւս կողմէ, Ռուսիա երէկ Փաքիստանը ամբաստանեց, ըսելով, որ անիկա միջազգային ահաբեկչութիւնը կը քաջալերէ: Անիկա նաեւ ըսաւ, որ ծայրայեղական շարք մը կազմակերպութիւններ կը գործեն Փաքիստանի մէջ:

(ՌՈՅԹԵՐ)

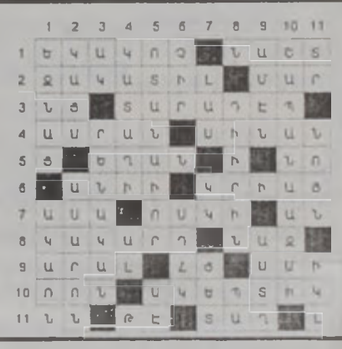
ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4477

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ
1. *Նշանարան - Կրկնրւած բաղաձայններ:*	1. *Կարծր ու կարմրրակ փայտով ծառ - Արիւական դից:*
2. *Իգական անուն - Տարուան եղանակներէն:*	2. *Բիւգանդ Եղիայեանի ծննդավայրը - Կոկորդիլոս:*
3. *Ռամկօրէն այո՛ - Ցուցական ածական - Լեռնայիրանեան պապտակաւոր աւաններէն:*	3. *Կրկնուած բաղաձայններ - Վիճակային:*
4. *Ոչ առարկայական:*	4. *Պոչաւոր աստղ - Անտեսէ՛:*
5. *Նմանապէս - Իսրայէլեան օդակայան:*	5. *Հայոց Խոսրով Բ. արքան դաւադրաբար սպաննողը - Հրանիւթ:*
6. *Կատաղի, խելայեղ - Բնակուած վայրեր:*	6. *Այրուբենէն - Իգական անուն - Մորթային րիծ:*
7. *Փոխանցիկ, տարափոխիկ:*	7. *Հայրենի մամուլէն - Պոլսահայ մեծատունի տրուած տիտղոս:*
8. *Պատերազմական օդանաւերու տիպ - Ցանձնել:*	8. *Գիշատիչ թռչուն:*
9. *Եւրոպացի - Յետոյ:*	9. *Միջագգային ընտանիք - Տեղի ունենալ:*
10. *Մշտութ, կտաւցու թելի երկայնք - Ձամբայ:*	10. *Փոխադրակաւքերու վայրի պատասխանատու:*
11. *Ջայնակից գիրեր - Սիկիլեան հրարուխ - Իգական օտար անուն:*	11. *Մուրճ - Եւրոպական ինքնաշարժներու տարատեսակ:*

ԹԻՒ 4476 ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի սակարանին մէջ օտար դրամանիշերու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երէկ.

Սուրիական թղթոսկի	33.43 - 36.45 լ.ո.
Իրաքեան տինար	50.00 - 51.00 լ.ո.
Պահրէյնեան տինար	3996.70 - 3998.81 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	4950.95 -4952.29 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2119.54-2121.58 լ.ո.
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	408.92 - 410.97 լ.ո.
Սեուտական ռիալ	400,10 - 402,10 լ.ո.
Օմանեան ռիալ	3935.82 -3938.86 լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	412,94 - 414.96 լ.ո.
Եգիպտական կինէ	438.18- 440,22 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2476.70 - 2478,50 լ.ո.
Գերմանական մարք	769.65 - 771.49 լ.ո.
Հոլանտական ֆլորէն	682,16 - 684,75 լ.ո.
Ֆրանսական ֆրանք	228.17 - 230.75 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	934.25 - 936,30 լ.ո.
Պելճիքական ֆրանք	35,12 - 37,09 լ.ո.
Դանիական քուրոն	230.21 - 250.10 լ.ո.
Շուէտական քուրոն	174.44 - 176.46 լ.ո.
Սպանական փեզէթա	8,78 - 9,83 լ.ո.
Թրքական լիրա	0,0365 - 0,0370 լ.ո.
Կիպրական փաունտ	2616.47 - 2618.49 լ.ո.
Իտալական հազար լիր	748,68 -750,78 լ.ո.
Ճափոնական հազար եէն	14034 - 14036 լ.ո.
Ափրիկեան հազար ֆրանք	2450 - 2452,00 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1501.00 - 1514.00 լ.ո.
Քանատական տոլար	1046,11 - 1048,86 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	985,30 -987,41 լ.ո.
Եուրօ	1507,91 -1509,93 լ.ո.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	85,000 - 90,000 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	85,000 - 90,000 լ.ո.
Սամանեան մէկ ոսկի	75,000 - 80,000 լ.ո.
Մեքսիքական փեսոս	555,000 - 565,000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	14,700,000 - 15,525,000 լ.ո.
Մէկ օնս ոսկի	283.11S - 285,13 S
Մէկ օնս արծաթ	5,18 S - 5,20 S

● ՍՈԼԻՏԷրի ԲԱԺՆԵՄՈՒԹԻՒՆ

	Գիշի Ա. ճշդում	Գիշի Բ. ճշդում
Ա. կարգի բաժնեթուղթ	8 3/8	8 3/8
Բ. կարգի բաժնեթուղթ	8 3/4	8 3/4